Кыргыз Республикасынын Улуттук статистика комитети

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН СОЦИАЛДЫК-ЭКОНОМИКАЛЫК АБАЛЫ

январь-март

Айлык чыгарылыш

Бишкек-2025

Кыргыз Республикасынын социалдык-экономикалык абалы

Редакциялык-басмалык кеңеш:
Төрага - Б. Кудайбергенов
Мүчөлөр: - Н. Керималиева
- Б. Шокенов
- З. Жумалиев
- Э. Кольбаев
- М. Эшкожоев
Ч. Турдубаева
В. Бирюкова
Э. Исенкулова

Ушул басылмага байланыштуу суроолор боюнча төмөнкү дарекке кайрылыңыздар:
Бишкек ш., Фрунзе көчөсү, 374; телефон: 996 (312) 625662;
факс: 66-01-38; интернет: www.stat.gov.kg;
e-mail: nsc_mail@stat.kg;
Кыргыз Республикасынын Улуттук статистика комитети
Статистикалык маалыматтарды жайылтуу жана коммуникациялар башкармалыгы

Кыргыз Республикасынын социалдык-экономикалык абалы басылмасы ыкчам маалыматтардын негизинде 2025-жылдын январь-мартындагы өлкөнүн экономикасынын абалын реалдуу, мамлекеттик, финансылык, тышкы жана социалдык секторлор менен кошо талдоону камтыйт. Тиркемелерде толук статистикалык таблицалар берилди. Мурунку жылдары жарыяланган көрсөткүчтөрдүн ордуна такталган маалыматтар берилди. Ай сайын чыгарылат.

Тиражы: 28 нуска.

Расмий статистикалык маалыматтарды жана тийиштүү метамаалыматтарды пайдаланган учурда пайдалануучулар алардын булагына таянууга милдеттүү (“Расмий статистика жөнүндө” Мыйзамдын 30-беренеси).

Бул басылманын маалыматтарын жаңылоонун акыркы күнү: 2025-ж. 17-апрели.

Шарттуу белгилер:

- кубулуш болгон эмес;
... маалымат жок;
0,0 көрсөткүчтүн мааниси өлчөөнүн бирдигинен аз.
Жыйынтыктын кошулган суммалардан бир аз айырмасы алардын тегеректелиши менен түшүндүрүлөт.

Бюллетендин электрондук версиясы колдонуучулар үчүн Улутстаткомдун расмий сайтында https://www.stat.kg/kg/publications/doklad-socialno-ekonomicheskoe-polozhenie-kyrgyzskoj-respubliki/ дареги боюнча жеткиликтүү, ошондой эле тиркелген QR коду менен да пайдаланууга болот.

М а з м у н у

1. Кыргыз Республикасынын негизги социалдык-экономикалык көрсөткүчтөрү 5

2. Сектордук баян...6

Реалдуу сектор……………………………………………………………………..9

Мамлекеттик сектор ……………………………………………………………….49

Финансы сектору …………………………………………………………………...55

Тышкы сектор …………………………………………………………………......62

Социалдык сектор ……………………………………………………………….68

Тиркеме	**146**
I. Реалдуу сектор	**147**
II. Тышкы сектор	**163**
III. Социалдык сектор	**177**

1-таблица: Кыргыз Республикасынын негизги социалдык-экономикалык көрсөткүчтөрү

	2025 январь-марты	2025 январь-марты 2024 январь-мартына карата пайыз менен	2025 марты пайыз менен		Маалымдоо:		
					2024[1] январь-марты 2023 январь-мартына карата пайыз менен	2024[1] марты пайыз менен	
			2024 мартына карата	2025 февралына карата		2023 мартына карата	2024 февралына карата
Ички дүң продукт[2] (алдын ала баалоо боюнча), млн. сом	329 126,5	113,1	-	-	110,0	-	-
Өнөр жай продукциясынын көлөмү - бардыгы, млн. сом	159 198,1	116,3[3]	118,3[3]	105,2[3]	104,5[3]	91,0[3]	106,3[3]
Айыл чарбасынын, токой чарбасынын жана балык уулоочулуктун продукциясынын дүң чыгарылышы, млн. сом	41 898,6	102,5	103,0	115,5	102,1	103,0	114,8
Негизги капиталга инвестициялар, млн. сом	56 779,6	190,6	253,5	397,3	163,9	174,5	164,4
Курулуштун дүң продукциясынын жалпы көлөмү, млн. сом	48 955,3	169,0	214,1	379,3	151,1	163,7	185,3
Дүң жана чекене соода жүгүртүүнүн, автоунааларды жана мотоциклдерди оңдоонун жалпы көлөмү, млн. сом	380 126,6	110,5	91,5	94,4	109,4	114,4	121,4
Мейманканалардын жана ресторандардын кызмат көрсөтүүлөрүнүн көлөмү, млн. сом	9 136,5	125,1	121,7	113,8	111,4	112,6	123,4
Жүк ташуу көлөмү, миң тонна	13 290,3	110,9	112,0	107,8	105,2	105,8	112,5
Жүргүнчүлөрдү ташуунун көлөмү, миң адам	164 418,5	115,9	110,4	105,8	104,6	102,1	107,2
Керектөө бааларынын индекси мурунку жылдын декабрына карата	101,8	106,9	106,9	100,2	105,4	105,2	100,3
Бир кызматкердин номиналдык эсептелген орточо айлык эмгек акысы[4], сом	39 456	117,8[5]	118,6[6]	100,6[7]	111,5[5]	110,4[6]	99,1[7]
Катталган жумушсуздардын саны, миң адам	47,5	76,9	88,3	85,6	82,7	79,6	72,6
Тышкы соода жүгүртүүнүн көлөмү[8], млн. АКШ доллары	2 070,6	86,8[5]	91,4[6]	110,5[7]	134,7[5]	130,4[6]	99,3[7]
анын ичинде:							
экспорт	314,4	95,3	122,2	121,1	124,9	100,9	74,6
импорт	1 756,2	85,4	87,2	108,7	136,5	135,7	104,0

[1] Айрым көрсөткүчтөр такталды маалыматтар.
[2] 2008-жылдагы улуттук эсептер системасынын эл аралык стантарттына ылайык эсептелген.
[3] Физикалык көлөмдүн индекси.
[4] 2025-ж. январь-февралы (чакан ишканаларды эсепке албаганда).
[5] 2025-ж. январь-февралы жана 2024-ж. январь-февралы мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен.
[6] 2025-ж. февралы жана 2024-ж. февралы мурунку жылдын тийиштүү айына карата пайыз менен.
[7] 2025-ж. февралы жана 2024-ж. февралы мурунку айга карата пайыз менен.
[8] 2025-ж. январь-февралы.

2. Сектордук баян

2025-жылдын 1-январына карата Кыргыз Республикасынын аймагында иштеп жаткан 805,7 миң юридикалык жана жеке жактардын чарба жүргүзүүчү субъекттери эсептелди. Мурунку жылдын тийиштүү күнүнө салыштырмалуу алардын саны 4,6 пайызга өстү.

2-таблица: 2025-ж. 1-апрелине карата аймак боюнча иштеп жаткан чарба жүргүзүүчү субъектилер

	Бардыгы, миң бирдик	Пайыз менен	
		мурунку жылдын тийиштүү күнүнө карата	жыйынтыкка карата
Кыргыз Республикасы	**805,7**	**104,6**	**100**
Баткен облусу	75,1	104,6	9,3
Жалал-Абад облусу	139,8	103,6	17,4
Ысык-Көл облусу	69,9	106,5	8,7
Нарын облусу	59,6	99,7	7,4
Ош облусу	198,1	102,3	24,6
Талас облусу	41,2	107,9	5,1
Чүй облусу	134,1	101,5	16,6
Бишкек ш.	64,0	121,2	7,9
Ош ш.	23,9	111,1	3,0

Иштеп жаткан чарба жүргүзүүчү субъекттердин жалпы санында эң чоң үлүшү (59,1 пайыздын тегерегинде) айыл чарба, токой жана балык уулочулук чарбасы чөйрөсүндө иштеген чарба жүргүзүүчү субъекттерге туура келет.

3-таблица: 1-апрелине карата экономикалык ишмердиктин түрлөрү боюнча иштеп жаткан чарба жүргүзүүчү субъектилер

	Бардыгы		Пайыз менен	
	2024	2025	мурунку жылдын тийиштүү күнүнө карата	жыйынтыкка карата
Бардыгы	**770 223**	**805 716**	**100,6**	**100**
Айыл чарба, токой чарбасы жана балык уулочулук	472 835	476 294	100,7	59,1
Пайдалуу кендерди казуу	843	885	104,5	0,1
Иштетүү өндүрүшү (иштетүү өнөр жайы)	16 727	17 733	106,0	2,1
Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	367	401	109,2	0,0
Суу менен жабдуу, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу	833	862	103,5	0,1
Курулуш	9 073	10 225	112,6	1,3
Дүң жана чекене соода; автомобилдерди жана мотоциклдерди оңдоо	135 701	157 752	116,2	19,6
Транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	39 362	39 865	101,2	4,8
Мейманканалардын жана ресторандардын ишмердиги	15 158	16 441	108,4	2,0
Маалымат жана байланыш	5 299	6 034	113,8	4,8
Финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	3 084	3 289	106,6	0,4
Кыймылсыз мүлк операциялары	6 915	8 627	104,9	1,0
Кесиптик, илимий жана техникалык ишмердик	17 389	18 443	106,0	2,2
Административдик жана көмөкчү ишмердик	4 151	4 715	113,5	0,6
Мамлекеттик башкаруу жана коргоо; милдеттүү социалдык камсыздандыруу	2 491	2 423	97,2	0,3
Билим берүү	8 188	9 451	115,4	1,1
Саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	5 936	6 089	102,5	0,8
Искусство, көңүл ачуу жана эс алуу	4 516	4 671	103,4	0,6
Башка тейлөө ишмердиги	21 653	21 445	99	2,7
Экстерриториалдуу уюмдардын ишмердиги	67	71	105,9	0,0

1-график: 2025-ж. 1 апрелине карата аймак боюнча чарба жүргүзүү субъектилердин бөлүнүшү

(жыйынтыкка карата пайыз менен)

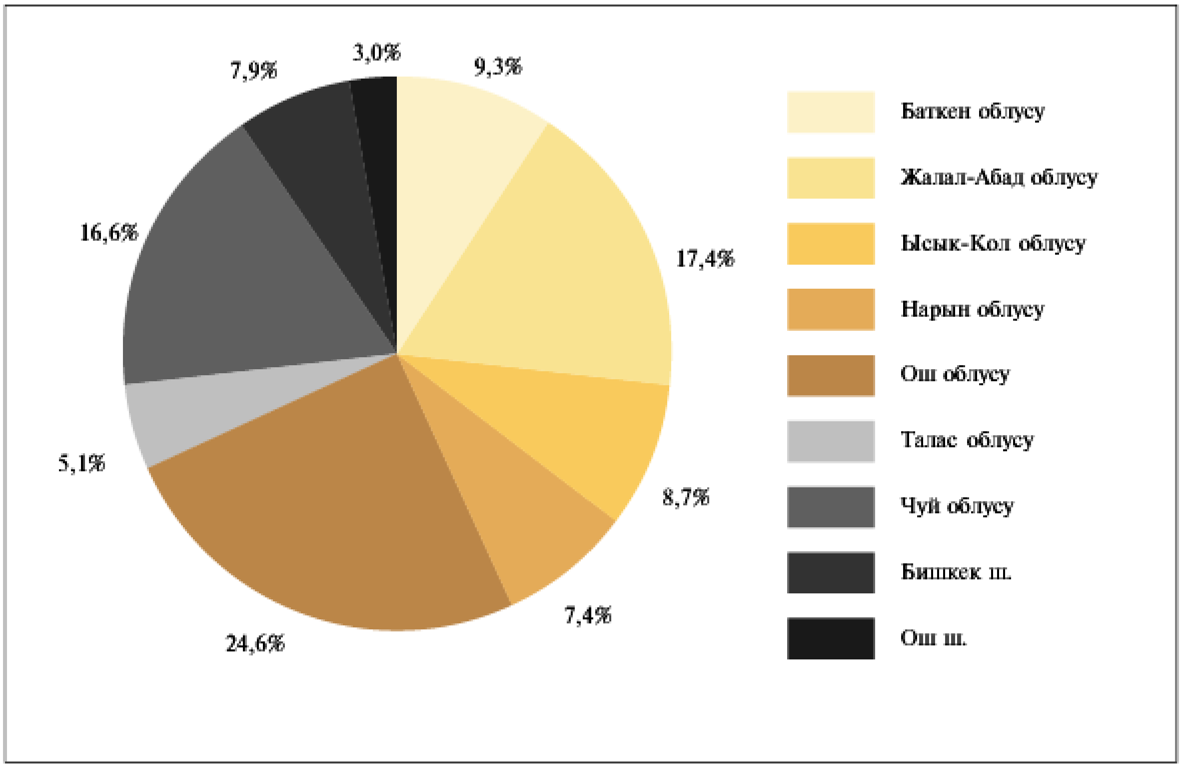

2-график: 2025-ж. 1-апрелине карата категориялар боюнча иштеп жаткан чарба жүргүзүүчү субъектилердин бөлүнүшү

(жыйынтыкка карата пайыз менен)

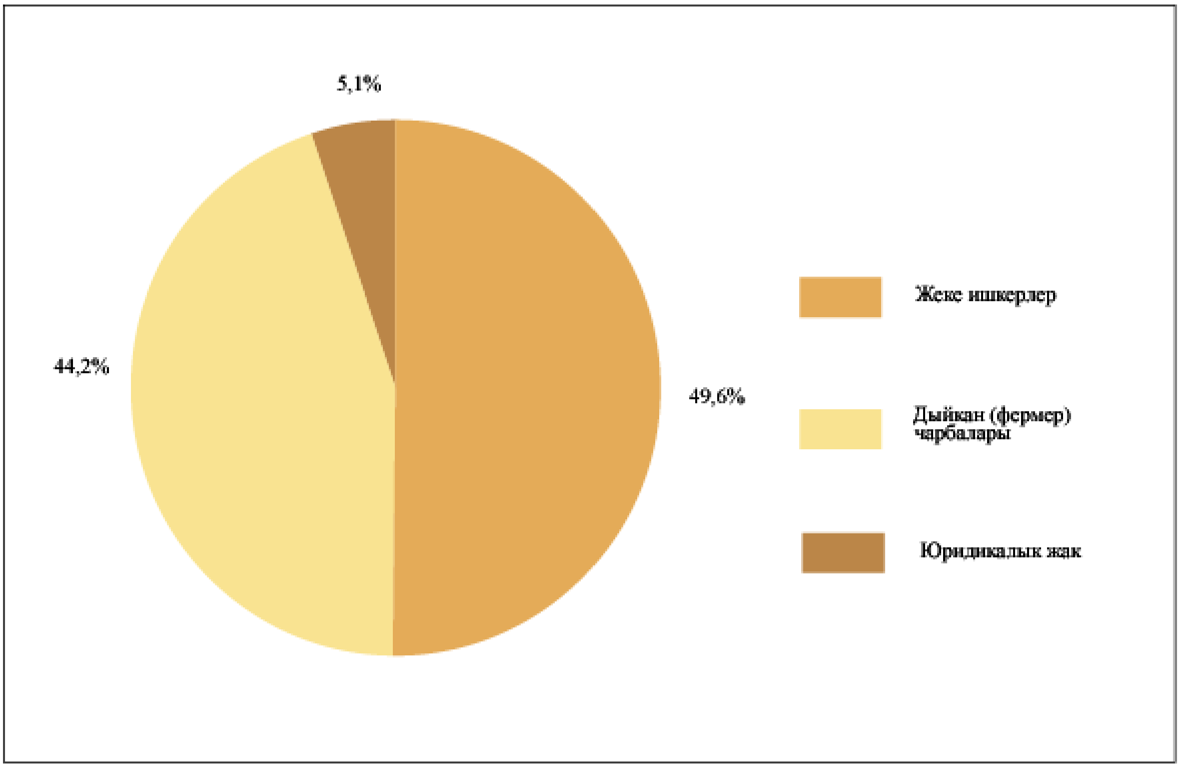

Чарба жүргүзүүчү субъектилердин түзүмүндө дыйкан (фермер) чарбалары менен жеке ишкерлер басымдуулук кылды.

4-таблица: 2025-ж. 1-апрелине карата түрлөрү жана аймагы боюнча иштеп жаткан чарба жүргүзүүчү субъектилер
(миң)

	Бардыгы	анын ичинде					
		чакан	орто	ири	дыйкан (фермер) чарбалары	жеке ишкерлер	башка обочолонгон бөлүмчөлөр
Кыргыз Республикасы	**805,7**	**33,0**	**4,5**	**2,1**	**357,7**	**399,8**	**8,6**
Баткен облусу	75,0	1,2	0,4	0,2	33,5	39,4	0,4
Жалал-Абад облусу	139,8	2,5	0,8	0,3	82,2	52,4	1,7
Ысык-Көл облусу	69,9	1,4	0,4	0,1	17,5	49,5	0,9
Нарын облусу	59,7	0,7	0,3	0,1	32,8	24,9	0,9
Ош облусу	198,1	2,8	0,7	0,2	111,5	81,8	1,0
Талас облусу	41,2	0,7	0,3	0,1	23,8	15,8	0,6
Чүй облусу	134,1	3,6	0,6	0,2	51,3	77,1	1,4
Бишкек ш.	64	18,4	0,8	0,7	1,4	41,1	1,3
Ош ш.	23,9	1,7	0,2	0,1	3,7	17,8	0,5

Чарба жүргүзүүчү субъектилердин жалпы санынын ичинен юридикалык жактардын үлүшү 4,9 пайызды же 39,6 миң түздү.

Иштеп жаткан юридикалык жактардын көпчүлүк бөлүгү (83,3 пайызы) чакан чарба жүргүзүүчү субъектилерге туура келет, алардын 56,1 пайызы Бишкек ш. катталган.

Орто жана ири чарба жүргүзүүчү субъектилердин үлүшү, тиешелүүлүгүнө жараша, 11,5 жана 5,2 пайызды түздү.

5-таблицасы: 2025 ж. 1-апрелине карата менчиктин түрлөрү боюнча иштеп жаткан чарба жүргүзүүчү субъектилер

	Бардыгы		Пайыз менен	
	2023	2024	мурунку жылдын тийиштүү күнүнө карата	жыйынтыкка карата
Бардыгы	**770 223**	**805 716**	**104,6**	**100**
алардан:				
Мамлекеттик	8 196	8 282	101,0	1,1
Муниципалдык	3 687	3 667	99,4	0,5
Жеке	758 045	793 465	104,6	98,4
Башка	295	302	102,3	0,04

Иштеп жаткан чарбалык субъекттердин жалпы санында менчиктин жеке формасы бар субъектилер басымдуулук кылат.

Реалдуу сектор

Өндүрүштүк ыкма менен эсептелген **ички дүң продукт (ИДП)** алдын-ала баалоо боюнча 2025-ж. январь-мартында 329,1 млрд. сомду түздү жана 2024-ж. январь-мартына салыштырмалуу 13,1 пайызга көбөйдү.

6-таблица: ИДПнын айлар боюнча динамикасы
(учурдагы базар баалары менен)

	Млн. сом		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	**2025**	**2024**	**2025**
Январь	81 936,9	96 788,6	113,9	110,6
Январь-февраль	170 398,2	205 514,2	111,6	110,7
Январь-март	268 280,3	329 126,5	110,0	113,1

Номиналдык ИДПнын түзүмүндө товарларды өндүрүүчү тармактардын үлүшү 2024-ж. январь-мартына салыштырмалуу 4,0 пайыздык пунктка көбөйүп, 31,5 пайызды түздү. Мында курулуштун үлүшү 2,2 пайыздык пунктка өстү жана 6,6 пайызды түздү, өнөр жай – 2,2 пайыздык пунктка өсүп, 20,7 пайызды түздү, ал эми айыл чарбасынын үлүшү тескеринче 0,4 пайыздык пунктка азайып, 4,2 пайызды түзгөн.

Кызмат көрсөтүүчү тармактардын үлүшү 2024-ж. январь-мартына салыштырмалуу жалпысынан 2,9 пайыздык пунктка төмөндөп, 51,0 пайызды түздү. Мында кыймылсыз мүлк операциялары, кесиптик, илимий жана техникалык ишмердик, мамлекеттик башкаруу жана коргоо, билим берүү, искусство, көңүл ачуу жана эс алуу, ошондой эле башка тейлөө ишмердиги чөйрөсүндөгү кызмат көрсөтүүлөрдүн салыштырма салмагы бул мезгилде 1,2 пайыздык пунктка азайды жана 23,5 пайызды түздү.

Муну менен катар, дүң жана чекене соода; автоунааларды жана мотоциклдерди оңдоонун үлүшү 0,1 пайыздык пунктка көбөйүп, 13,3 пайызды түзгөн, саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө 0,6 пайыздык пунктка көбөйүп, 2,3 пайызды түздү, ал эми мейманканалардын жана ресторандардын ишмердиги 0,1 пайыздык пунктка өсүп, 1,8 пайызды түзгөн.

7-таблица: Январь-марттагы экономикалык ишмердиктин түрлөрү боюнча ИДПнын өндүрүлүшү
(учурдагы базар баалары менен)

	Млн. сом		Пайыз менен			
			мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата		жыйынтыкка карата	
	2024	**2025**	**2024**	**2025**	**2024**	**2025**
ИДП	**268 280,3**	**329 126,5**	**110,0**	**113,1**	**100,0**	**100,0**
Товар өндүрүү тармактары						
Айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук	12 385,2	13 738,6	102,1	102,5	4,6	4,2
Өнөр жай	49 795,1	68 340,4	104,7	116,0	18,5	20,7
Пайдалуу кендерди казуу	6 681,8	6 731,3	95,7	96,4	2,5	2,0
Иштетүү өндүрүшү (Иштетүү өнөр жайы))	34 725,7	49 214,1	105,4	121,0	12,9	15,0
Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	7 717,3	11 585,3	106,7	110,3	2,9	3,5
Суу менен жабдуу, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу	670,3	809,7	131,9	121,5	0,2	0,2

	Млн. сом		Пайыз менен			
			мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата		жыйынтыкка карата	
	2024	**2025**	**2024**	**2025**	**2024**	**2025**
Курулуш	11 832,6	21 564,8	151,1	169,0	4,4	6,6
Кызмат көрсөтүү тармактары						
Дүң жана чекене соода; автоунааларды жана мотоциклдерди оңдоо	35 322,5	43 656,5	121,8	117,6	13,2	13,3
Транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	10 715,4	12 484,9	103,0	107,7	4,0	3,8
Мейманканалардын жана ресторандардын ишмердиги	4 431,0	5 988,3	133,3	127,1	1,7	1,8
Маалымат жана байланыш	8 760,1	9 723,4	111,9	109,9	3,3	2,9
Финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	18 791,0	18 791,0	111,6	115,3	7,0	5,7
Кыймылсыз мүлк операциялары	16 493,1	17 673,5	102,6	99,6	6,1	5,4
Кесиптик, илимий жана техникалык ишмердик	4 029,1	5 785,3	107,1	102,2	1,5	1,8
Административдик жана көмөкчү ишмердик	1 683,5	1 696,3	99,5	106,9	0,6	0,5
Мамлекеттик башкаруу жана коргоо; милдеттүү социалдык камсыздандыруу	16 505,1	20 168,0	101,0	97,3	6,2	6,1
Билим берүү	17 310,6	18 479,7	101,7	103,2	6,5	5,6
Саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	4 599,2	7 443,8	102,1	103,7	1,7	2,3
Искусство, көңүл ачуу жана эс алуу	1 582,7	1 925,8	103,0	106,1	0,6	0,6
Башка тейлөө ишмердиги	4 090,8	4 109,4	100,9	99,8	1,5	1,2
Жалданма жумушчулары бар жеке үй чарбаларынын ишмердиги; жеке үй чарбалары тарабынан өз керектөөлөрү үчүн ар түрдүү товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү өндүрүү	53,2	67,3	106,5	118,4	0,0	0,0
Продукттарга таза (субсидиялар эсептен алынган) салыктар	**49 900,1**	**57 489,5**	**114,3**	**112,2**	**18,6**	**17,5**

ИДПнын өсүшү товар өндүрүү тармактары жана кызмат көрсөтүү чөйрөсү тарабынан камсыздалды. Мында товар өндүрүү тармактарынын өсүү темпи өткөн жылдын январь-мартына салыштырмалуу 22,2 пайызга, ал эми кызмат көрсөтүү тармактарынын өсүү темпи 8,7 пайызга жогорулады.

8-таблица: Январь-марттагы товарлардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн өндүрүлүшү
(учурдагы базар баалары менен)

	Млн. сом		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	**2025**	**2024**	**2025**
ИДП рыноктук бааларда	**268 280,3**	**329 126,5**	**110,0**	**113,1**
Товарларды өндүрүү	74 012,9	103 643,8	109,8	122,2
Кызмат көрсөтүүлөрдү өндүрүү	144 367,3	167 993,2	108,7	108,7
рыноктук	106 291,3	122 711,9	112,4	111,7
рыноктук эмес	38 076,0	45 281,3	101,2	100,2
Продукттарга таза (субсидиялар эсептен алынган) салыктар	49 900,1	57 489,5	114,3	112,2

3-график: Январь-мартында негизги экономикалык көрсөткүчтөрдүн өзгөрүлүшү

(мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен)

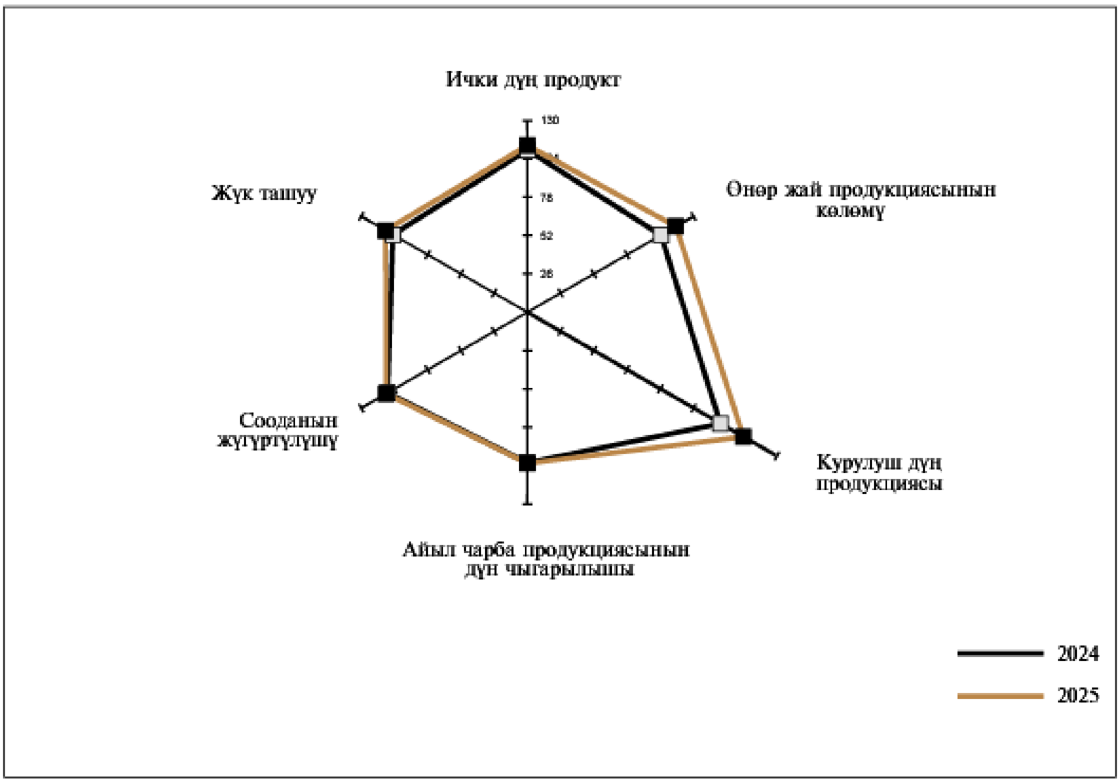

4-график: Ички дүң продукттун динамикасы

(мурунку жылдын тийиштүү мезгилине салыштырмалуу пайыз менен)

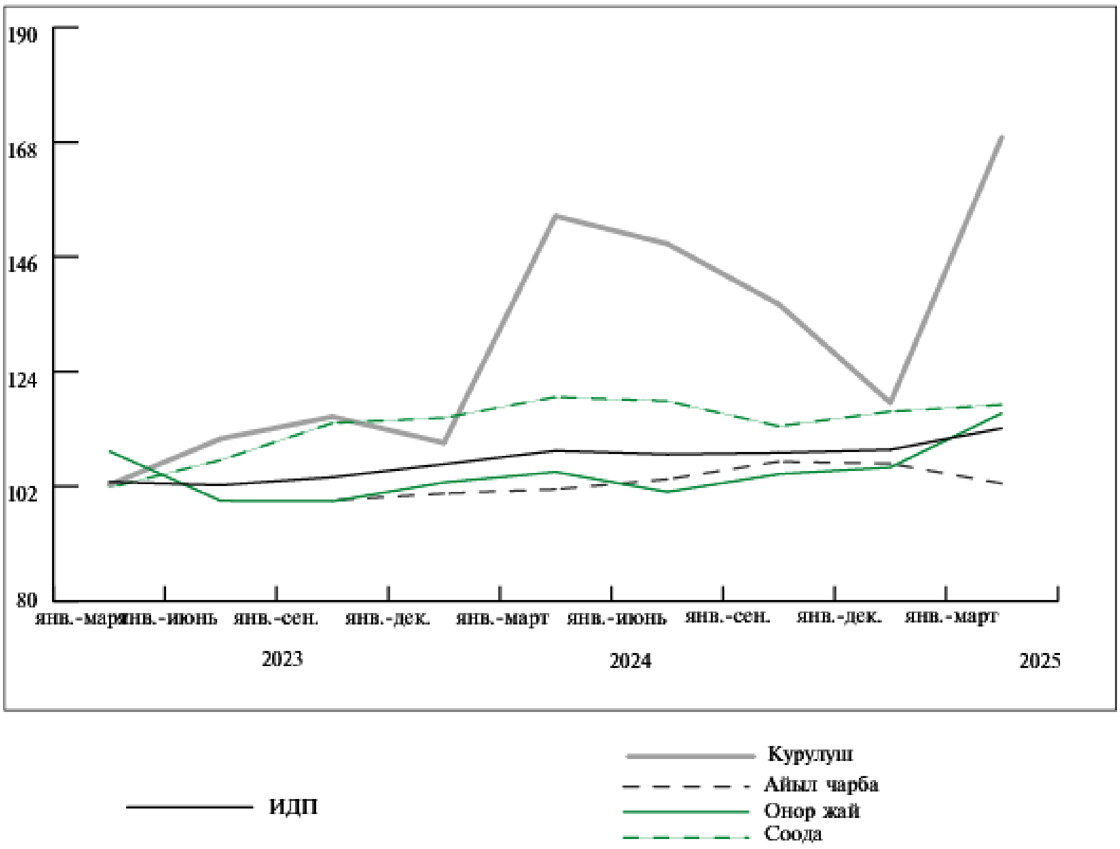

2025-жылдын январь-мартында ИДПнын дефлятору (экономиканын бардык тармактарынын бааларынын жалпыланган индекси) өткөн жылдын тийиштүү мезгилине салыштырмалуу 108,5 пайызды түздү. Мында керектөө бааларынын индекси 106,9 пайызды, ал эми өнөр жай продукцияларын өндүрүүчүлөрдүн бааларынын индекси 119,1 пайызды түздү.

Акыркы пайдалануу (чыгашалардын) ыкмасы менен эсептелген ички дүң продукт (ИДП) 2024-ж. алдын-ала маалыматтар боюнча 1 523,2 млрд. сомду түздү. 2023-жылга карата анын физикалык көлөмүнүн индекси 109,0 пайызды түздү. ИДПнын дефлятору 2023-ж. бааларга карата 104,7 пайызды түздү.

9-таблица: Акыркы пайдалануу ыкмасы менен эсептелген ИДП

(учурдагы базар баалары менен)

	Млн. сом		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2023	2024	2023	2024
I квартал	231 249,5	268 280,3	108,1	110,0
II квартал	292 877,7	324 120,9	104,9	107,6
I жарым жылдык	524 127,2	592 401,2	106,2	108,6
III квартал	375 903,3	436 047,8	107,4	112,2
9 ай	900 030,5	10 28 449,0	106,8	110,1
IV квартал	433 699,5	494 786,8	113,7	106,7
жыл	**1 333 730,0**	**1 523 235,8**	**109,0**	**109,0**

Акыркы пайдалануу ыкмасы менен эсептелген ИДПнын түзүмүндө 2024-ж. акыркы керектөөгө кеткен чыгымдар 2023-ж. карата жалпысынан 11,7 пайызга, анын ичинде үй чарбалардын чыгымдары 13,8 пайызга, мамлекеттик мекемелердин чыгымдары 2,3 пайызга көбөйдү. Мамлекеттик башкаруу секторунун[1] жамааттык керектөөлөргө кеткен чыгымдары 0,2 пайызга өстү.

10-таблица: 2024-жылдагы акыркы пайдалануу компоненттери боюнча эсептелген ИДП

	2023			2024		
		Пайыз менен			Пайыз менен	
	Млн. сом	мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата	ИДПга карата	Млн. сом	мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата	ИДПга карата
Пайдаланылган ИДП	**1 333 730,0**	**109,0**	**100**	**1 523 235,8**	**109,0**	**100**
Акыркы керектөө	1 390 417,7	115,7	104,3	1 619 320,5	111,7	106,3
Жеке керектөө	1 287 513,8	116,9	96,5	1 511 983,5	112,7	99,3
Үй чарбалары	1 167 309,1	118,8	87,5	1 374 434,2	113,8	90,2
Үй чарбаларды тейлеген коммерциялык эмес уюмдар (ҮЧТКЭУ)	9 963,6	101,3	0,7	10 156,3	99,6	0,7
Мамлекеттик мекемелер	110 241,1	100,6	8,3	127 393,0	102,3	8,4
Жамааттык керектөө	102 903,9	99,6	7,7	107 337,0	100,2	7,0
Дүң жыйын	459 590,1	120,9	34,4	453 634,3	91,9	29,8
Негизги капиталдын дүң жыйыны	293 853,7	130,6	22,0	365 380,1	115,5	24,0
Материалдык жүгүртүү каражаттарынын запастарынын өзгөрүлүшү	165 721,9	320,2	12,4	88 239,2	50,1	5,8
Баалуулуктардын таза алынышы	14,5	0,0	0,0	15	100,0	0,0

[1] Мамлекеттик башкаруу секторуна башкаруунун бардык деңгээлдериндеги мыйзам чыгаруу, аткаруу жана сот бийлигинин органдары, ошондой эле республикалык же региондук башкаруу органдарынын менчигинде турган жана республикалык же жергиликтүү бюджеттерден каржыланган мамлекеттик мекемелер кирет.

	2023			2024		
		Пайыз менен			Пайыз менен	
	Млн. сом	мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата	ИДПга карата	Млн. сом	мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата	ИДПга карата
Товарлардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн таза экспорту	-781 525,2	183,3	-58,6	-620 940,9	84,7	-40,8
Экспорт	491 989,3	97,0	36,9	661 739,2	122,9	43,4
Импорт	-1 273 514,5	137,6	-95,5	-1 282 680,1	99,4	-84,2
Статистикалык айырма	265 247,4	х	19,9	71 221,9	х	4,7

2024-жылдын IV кварталында *акыркы пайдалануу (чыгашалардын) ыкмасы менен эсептелген* ички дүң продукт (ИДП) алдын-ала маалыматтар боюнча 494,8 млрд. сомду түздү жана 2023-жылдын тийиштүү мезгилине карата 6,7 пайызга көбөйдү.

ИДПнын өсүшү акыркы керектөөнүн өсүшү менен шартталды, анын көлөмү 2024-жылдын IV чейрегинде 524,6 млрд. сомду түзүп, 2023-ж. ушул мезгилине салыштырмалуу 15,5 пайызга, анын ичинен үй чарбалардын чыгымдары 442,0 млрд. сомду түзүп, 18,0 пайызга көбөйдү, ал эми мамлекеттик мекемелердин чыгымдары 44,4 млрд. сомду түздү жана 2023-жылдын IV чейрегине салыштырганда 1,9 пайызга өстү. Бул мезгилде мамлекеттик башкаруу секторунун жамааттык керектөөгө кеткен чыгымдары 0,3 пайызга көбөйдү.

11-таблица: IV кварталдагы акыркы пайдалануу компоненттери боюнча эсептелген ИДП

	2023			2024		
		Пайыз менен			Пайыз менен	
	Млн. сом	мурунку жылдын тийиштү мезгилине карата	ИДПга карата	Млн. сом	мурунку жылдын тийиштү мезгилине карата	ИДПга карата
Пайдаланылган ИДП	**433 699,5**	**113,7**	**100**	**494 786,8**	**106,7**	**100**
Акыркы керектөө	431 770,1	109,5	99,6	524 648,4	115,5	106,0
Жеке керектөө	399 315,7	110,3	92,1	489 516,8	116,7	98,9
Үй чарбалары	366 218,8	111,6	84,4	442 006,2	118,0	89,3
Үй чарбаларды тейлеген коммерциялык эмес уюмдар (ҮЧТКЭУ)	2 903,4	101,1	0,7	3 108,6	107,1	0,6
Мамлекеттик мекемелер	30 193,5	99,0	6,9	44 402,0	101,9	9,0
Жамааттык керектөө	32 454,4	99,6	7,5	35 131,6	100,3	7,1
Дүң жыйын	142 219,5	145,4	32,8	139 945,9	91,7	28,4
Негизги капиталдын дүң жыйыны	133 994,9	164,1	30,9	130 741,0	91,0	26,4
Материалдык жүгүртүү каражаттарынын запастарынын өзгөрүлүшү	8 219,9	240,6	1,9	9 200,0	104,7	1,9
Баалуулуктардын таза алынышы	4,7	0,0	0,0	4,9	100,0	0,0
Товарлардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн таза экспорту	-202 762,3	159,2	-46,8	-128 904,0	77,7	-26,1
Экспорт	170 747,2	133,7	39,4	178 273,4	92,3	36,0
Импорт	-373 509,5	147	-86,1	-307 177,4	84,4	-62,1
Статистикалык айырма	62 472,2	х	14,4	-40 903,5	х	-8,3

ИДПнын түзүмүндө эң көп үлүштү үй чарбаларынын чыгымдары (89,3 пайыз), ошондой эле негизги капиталдын дүң жыйымы (26,4 пайызды) түздү.

Өнөр жай. 2025-жылдын январь-мартында 159 198,1 млн. сом суммасында өнөр жай продукциялары өндүрүлдү, физикалык көлөмдүн индекси 2024-ж. январь-мартына карата 116,3 пайызды түздү. 2025-жылдын мартында 52 621,6 млн. сом суммасында өнөр жай продукциялары өндүрүлдү, физикалык көлөмдүн индекси 2024-ж. мартына карата 118,3 пайызды түздү.

12-таблица: Январь-марттагы өнөр жай продукцияларын өндүрүүнүн көлөмү
(млн. сом)

	2024		2025	
	март	январь-март	март	январь-март
Бардыгы	**40 725,1**	**120 630,7**	**52 621,6**	**159 198,1**
Пайдалуу кендерди казуу	4 859,5	14 169,5	5 146,3	14 234,9
Иштетүү өндүрүшү	29 162,3	84 623,0	39 120,2	115 289,7
Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	6 266,2	20 584,4	7 827,3	28 139,8
Суу менен жабдуу, калдыктарды тазалоо, иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу	437,1	1 253,8	527,8	1 533,7

Өнөр жай өндүрүшүнүн 2024-жылдын январь-мартына салыштырмалуу өсүшү тазаланган мунайзат продуктуларынын (1,9 эсеге), тамак-аш азыктарын (суусундуктарды кошкондо) жана тамеки азыктарын (1,7 эсеге), резина, пластмасса буюмдарын жана курулуш материалдарын (43,0 пайызга), фармацевтикалык продукцияларды (41,7 пайызга), жыгачтан жана кагаздан жасалган буюмдарды өндүрүү, полиграфиялык ишмердүүлүктүн (29,9 пайызга), химиялык продукцияларды (8,5 пайызга), ошондой эле негизги металл өндүрүү көлөмүнүн (3,2 пайызга) көбөйүшү менен камсыздалды.

13-таблица: Январь-марттагы өнөр жай продукцияларынын физикалык көлөмүнүн экономикалык ишмердиктин түрлөрү боюнча индекси
(мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен)

	2024		2025	
	март	январь-март	март	январь-март
Бардыгы	**91,0**	**104,5**	**118,3**	**116,3**
Пайдалуу кендерди казуу	**92,7**	**95,7**	**96,2**	**96,4**
Таш көмүр жана күрөң көмүр (лигнит) казуу	75,5	100,7	81,7	107,6
Чийки мунайзат жана жаратылыш газын өндүрүү	99,5	103,9	91,1	90,2
Металл рудасын казуу	93,7	92,3	99,9	95,9
Башка пайдалуу кендерди казуу	111,2	98,6	120,5	121,9
Иштетүү өндүрүшү	**85,7**	**105,4**	**127,6**	**121,0**
Тамак-аш азыктарын (суусундуктарды кошкондо) жана тамеки өндүрүү	112,0	117,6	202,9	171,0
Текстиль өндүрүшү; кийим жана бут кийимдерди, булгаары жана булгаарыдан жасалган башка буюмдарды өндүрүү	126,4	112,6	70,4	87,9
Жыгачтан жана кагаздан жасалган буюмдар өндүрүшү, басмакана ишмердиги	108,8	137,6	148,1	129,9
Тазаланган мунайзат продуктуларын өндүрүү	166,8	122,2	131,1	185,7
Химиялык продукцияларды өндүрүү	72,3	101,3	136,0	108,5
Фармацевтикалык продукцияларды өндүрүү	103,3	111,6	141,6	141,7
Резина жана пластмасса буюмдар, башка металл эмес минералдык продукцияларды өндүрүү	82,2	105,1	159,3	143,0
Машина жана жабдуу өндүрүшүнөн башка негизги металл жана даяр металл буюмдарды өндүрүү	76,2	100,2	102,3	103,4
Компьютер, электрондук жана оптикалык жабдууларды өндүрүү	1 164,3	1 095,3	8,3	27,9

	2024		2025	
	март	январь-март	март	январь-март
Электр жабдууларын өндүрүү	65,2	86,8	61,2	62,5
Машина жана жабдууларды өндүрүү	95,6	159,6	148,1	48,7
Транспорт каражаттарын өндүрүү	110,1	98,0	76,1	85,2
Өндүрүштүн башка тармактары, машина жана жабдууну оңдоо жана орнотуу	71,9	119,1	62,7	61,7
Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	**136,2**	**106,7**	**89,1**	**110,3**
Электр энергия өндүрүү, аны берүү жана бөлүштүрүү	135,5	105,4	83,3	104,6
Газ өндүрүшү; газ жабдуу тутуму аркылуу газ түрүндөгү күйүүчү отунду бөлүштүрүү	93,1	108,5	97,3	111,9
Буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	215,3	112,4	121,9	146,0
Суу менен жабдуу, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу	**124,2**	**131,9**	**119,9**	**121,5**
Сууну чогултуу, иштетүү, бөлүштүрүү (суу менен жабдуу)	118,1	111,1	116,9	124,6
Агын сууларды чогултуу, иштетүү	159,0	156,4	110,3	111,5
Калдыктарды чогултуу, иштетүү жана жок кылуу, кайра пайдалануучу чийки затты алуу	77,1	100,6	160,3	138,8
Тазалоо жана башка калдыктарды иштетүү	158,2	201,8	114,5	115,0

2025-жылдын январь-мартында өнөр жай продукцияларынын физикалык көлөмүнүн өсүшү бардык региондордо белгиленди.

14-таблица: Январь-марттагы өнөр жай продукцияларын өндүрүүнүн аймактар боюнча көлөмү

	Өндүрүлдү - бардыгы, млн. сом				Физикалык көлөмдүн индекси, пайыз менен			
	2024		2025		2024		2025	
	март	январь-март	март	январь-март	март	январь-март	март	январь-март
Кыргыз Республикасы	**40 725,1**	**120 630,7**	**52 621,6**	**159 198,1**	**91,0**	**104,5**	**118,3**	**116,3**
Баткен облусу	592,9	1 660,7	716,0	2 212,6	103,1	112,3	106,2	122,4
Жалал-Абад облусу	4 809,6	14 367,4	4 283,6	11 631,8	102,6	102,1	105,7	101,8
Ысык-Көл облусу	6 366,1	19 391,5	6 684,3	21 207,3	67,3	89,9	102,7	109,1
Нарын облусу	404,7	1 357,4	798,9	3 227,9	84,2	95,0	145,9	192,2
Ош облусу	1 082,8	2 553,1	1 263,2	3 112,3	74,1	96,4	115,9	114,3
Талас облусу	2 651,2	7 219,7	3 535,2	10 382,2	105,5	103,3	104,2	109,2
Чүй облусу	16 757,3	49 425,1	23 845,9	70 542,8	86,5	109,6	111,1	119,9
Бишкек ш.	7 228,5	22 147,5	10 431,5	33 466,8	119,1	126,6	116,1	111,9
Ош ш.	832,0	2 508,3	1 063,0	3 414,4	109,5	117,3	126,4	132,7

2025-жылдын январь-мартында өнөр жай өндүрүшүнүн жалпы көлөмүндө пайдалуу кендерди казуунун үлүшү - 8,9 пайызды, иштетүү өндүрүшү - 72,4 пайызды, электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо - 17,7 пайызды, суу менен жабдуу, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки заттарды алуу -1,0 пайызды түздү.

Пайдалуу кендерди казуу продукцияларын өндүрүүнүн көлөмү 2025-ж. январь-мартында 14 234,9 млн. сомду, ал эми физикалык көлөмдүн индекси 2024-ж. январь-мартына карата 96,4 пайызды, мартта тиешелүүлүгүнө жараша 5 146,3 млн. сомду жана 96,2 пайызды түздү.

Чийки мунайзат жана жаратылыш газын өндүрүү көлөмү 9,8 пайызга, металл рудаларын казуу - 4,1 пайызга азайды.

Муну менен бирге, башка пайдалуу кендерди өндүрүү көлөмү 21,9 пайызга, көмүр казуу - 7,6 пайызга көбөйдү.

15-таблица: Январь-марттагы пайдалуу кендердин негизги түрлөрүнүн казылышы

	Өндүрүлдү - бардыгы				Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен			
	2024		2025		2024		2025	
	март	январь-март	март	январь-март	март	январь-март	март	январь-март
Таш көмүр жана күрөң көмүр (лигнит) казуу								
Таш көмүр, миң т	39,8	143,2	12,7	69,2	52,4	117,2	32,0	48,4
Күрөң көмүр (лигнит), миң т	222,2	734,2	220,1	954,1	87,7	94,7	99,0	129,9
Чийки мунайзат жана жаратылыш газын өндүрүү								
Чийки мунайзат, миң т	25,2	75,3	22,9	67,5	100,0	104,7	90,9	89,6
Суюк же газ түрүндөгү жаратылыш газы, млн. $м^3$	2,6	8,3	2,7	9,6	113,6	84,5	103,8	115,7
Башка пайдалуу кендерди казуу								
Жаратылыш куму, миң т	48,2	95,1	60,7	151,4	106,6	80,6	126,0	159,1
Кесек шагыл, таштын күкүмдөрү, майда таш, шагыл, миң т	78,1	138,2	132,3	258,6	88,5	82,7	169,2	187,2

Иштетүү өндүрүшүнүн продукцияларынын көлөмү 2025-ж. январь-мартында 115 289,7 млн. сомду түздү, анын ичинде машина жана жабдууларды өндүрүүдөн башка негизги металл жана даяр металл буюмдарын өндүрүү - 70 946,4 млн. сомду (алардын жалпы көлөмүнүн 61,5 пайызы), тамак-аш азыктарын (суусундуктарды кошкондо) жана тамеки азыктарын өндүрүү - 22 760,1 млн. сомду (19,7 пайыз), резина жана пластмасса буюмдарын, башка металл эмес минералдык продуктуларды өндүрүү - 10 226,7 млн. сомду (8,9 пайыз), текстиль өндүрүшү, кийим жана бут кийим, булгаары жана булгаарыдан жасалган буюмдарды өндүрүү - 4 490,9 млн. сомду (3,9 пайызды), тазаланган мунайзат продуктыларын өндүрүү 2 398,5 млн. сомду (2,1 пайызды) түздү. Физикалык көлөмдүн индекси 2025-ж. январь-мартында 2024-ж. январь-мартына салыштырмалуу жалпысынан тармак боюнча 121,0 пайызды, 2024-ж. мартына салыштырмалуу 127,6 пайызды түздү.

2025-жылдын январь-мартында 2024-ж. январь-мартына салыштырмалуу тазаланган мунайзат продуктуларын өндүрүүдөгү көлөмдүн көбөйүшү (1,9 эсе), бензинди (4,6 эсеге) жана дизель майын (1,7 эсеге) өндүрүүнүн өсүшү менен шартталды

Тамак-аш азыктарын (суусундуктарды кошкондо) жана тамеки өндүрүүдөгү көлөмдүн (1,7 эсе) көбөйүшү макарон өндүрүү (1,8 эсе), алкоголсуз суусундуктарды өндүрүүнүн (44,8 пайызга), ун (23,7 пайызга), нан азыктарын (14,1 пайызга), дистилляцияланган алкоголдук ичимдиктерди өндүрүү, спиртти тазалоо, аралаштыруунун (12,2 пайызга), сүт азыктарын (9,5 пайызга), эт азыктарын (6,1 пайызга) жана өсүмдүк майлары жана тоң майларды (5,7 пайызга) өндүрүүнүн өсүшүнөн улам камсыздалды.

Резина жана пластмасса буюмдарын, башка металл эмес минералдык продуктуларды өндүрүүдөгү көлөмдүн жогорулашы (43,0 пайызга) резина жана пластмасса буюмдарын өндүрүүнүн (1,8 эсеге) жана курулуш материалдарын өндүрүүнүн (38,2 пайызга) өсүшү менен шартталды. Цемент өндүрүү 1,5 эсе көбөйдү.

Фармацевтикалык продукцияларды өндүрүүдө көлөмдүн (41,7 пайызга) көбөйүшү дары-дармек каражаттарын (1,5 эсеге), ошондой эле ветеринардык вакциналарды өндүрүүнүн өсүшү (1,7 эсеге) менен камсыз болду.

Жыгачтан жана кагаздан жасалган буюмдарды өндүрүү, полиграфиялык ишмердүүлүктүн (29,9 пайызга) өсүшү полиграфия ишмердүүлүктүн (1,5 эсе) жана кагаз жана картон буюмдарын өндүрүүнүн (5,6 пайызга) өсүшүнүн эсебинен камсыз кылынган.

Негизги металлдарды жана даяр металл буюмдарын өндүрүү көлөмүнүн (3,4 пайызга) өсүшү негизги металлдардын (3,2 пайызга) жана даяр металл буюмдарын (9,0 пайызга) өндүрүүнүн өсүшүнүн эсебинен камсыз болгон.

Муну менен катар текстиль өндүрүшүндө, кийим жана бут кийим, булгаары жана башка булгаары буюмдарын өндүрүүдө көлөмдүн кыскарышы (12,1 пайызга) кийим өндүрүүнүн (13,3 пайызга) азайышынын эсебинен белгиленди.

16-таблица: Январь-марттагы иштетүү тармактарындагы продукциялардын негизги түрлөрүнүн өндүрүлүшү

	Өндүрүлдү - бардыгы				Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен			
	2024		2025		2024		2025	
	март	январь-март	март	январь-март	март	январь-март	март	январь-март
Тамак-аш азыктарын (суусундуктарды кошкондо) жана тамеки өндүрүү								
Ири мүйүздүү малдын, чочконун, койдун, эчкинин, жылкынын эти жана тамак-аш субпродуктулары, жаңы союлган же муздатылган, т	1 249,2	3 610,7	1 197,0	3 527,2	122,8	115,3	95,8	97,7
Иштетилген суюк сүт, т	3 295,2	10 450,4	4 825,9	13 858,6	84,8	93,5	146,5	132,6
Кайнатылбаган (тазаланбаган) май жана өсүмдүк майлары, т	872,0	1 830,3	1 004,1	2 017,3	131,5	109,6	115,1	110,2
Дан эгиндердин жана башка өсүмдүктөрдүн уну; алардын аралашмасы жана байытылганы, миң т	19,7	57,9	25,2	68,6	79,2	92,4	128,1	118,4
Жаңы бышкан нан, миң т	6,9	19,9	7,1	21,1	105,5	107,5	103,7	105,8
Дистилляцияланган алкоголь ичимдиктери, миң литр	1 588,4	6 555,9	1 567,1	7 536,1	95,6	96,1	98,7	115,0
Текстиль өндүрүшү; кийим жана бут кийимдерди, булгаары, булгаарыдан жасалган башка буюмдарды өндүрүү								
Кездемелер, миң. кв. м	1 183,5	3 925,2	2 493,2	6 784,0	42,3	61,6	210,7	172,8
Эркектер жана балдар үчүн сырткы кийимдер (трикотаж кийиминен башка), миң даана	278,0	929,6	400,1	1 145,1	99,0	82,3	143,9	123,2
Аялдар жана кыздар үчүн сырткы кийим (трикотаж кийиминен башка), миң даана	1 103,8	3 192,1	1 315,5	3 841,4	88,2	106,6	119,2	120,3
Ич кийимдер (трикотаж, машинадан же колго токулгандан башка), миң даана	6 926,4	12 464,8	2 011,1	5 351,2	173,4	144,9	29,0	42,9

	Өндүрүлдү - бардыгы				Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен			
	2024		2025		2024		2025	
	март	январь-март	март	январь-март	март	январь-март	март	январь-март
Ири мүйүздүү малдын же жылкы тукумундагы жүнсүз жаныбарлардын терисинен жасалган булгаары, миң дм^2	188,1	544,6	201,6	513,5	112,6	117,9	107,2	94,3
Бут кийим, миң түгөй	180,3	410,4	434,0	757,8	93,9	70,4	240,7	184,6
Резина жана пластмасса буюмдарын, башка металл эмес минералдык азыктарды өндүрүү								
Бөтөлкө, флакон жана ушул өңдүү пластмассадан жасалган буюмдар, млн даана	49,3	148,1	77,2	195,6	79,7	92,8	156,5	132,1
Пластмассадан жасалган эшик, терезе, алардын четиндеги жыгачтары, эшиктин босогосу, жалюзи жана ушул өңдүү буюмдар жана алардын бөлүктөрү, миң кв.м	11,1	30,8	12,6	36,1	99,1	101,5	113,7	117,4
Цемент, миң т	185,6	382,6	288,4	580,1	71,4	84,2	155,4	151,6
Товардык бетон, миң т	141,8	407,5	243,9	606,6	104,1	164,4	172,1	148,9
Отко чыдамдуу эмес керамикалык курулуш кирпичтери жана ушул өңдүү отко чыдамдуу эмес керамикалык буюмдар, млн. даана	4,6	12,2	3,4	9,6	118,1	149,7	75,5	79,0
Машина жана жабдууларды өндүрүүдөн башка негизги металл жана даяр металл буюмдарын өндүрүү								
Металл конструкциялар жана алардын бөлүктөрү, т	1 837,8	5 013,1	2 266,0	6 372,4	75,1	82,3	123,3	127,1
Курама курулуш металл конструкциялары, т	212,0	634,0	95,3	269,0	64,7	108,0	45,0	42,4
Чатырдын панелдери (металл черепица), т	246,3	840,7	322,5	879,3	76,9	148,5	130,9	104,6
Электр жабдууларын өндүрүү								
16 кВА дан көп эмес кубаттуулуктагы башка трансформаторлор, даана	1 962	5 519	1 415	4 362	105,5	117,0	72,1	79,0
Үй тиричилик кир жуугуч машиналары, даана	4 800	15 452	2 400	9 600	83,8	93,1	50,0	62,1

2025-жылдын январь-мартында *электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоонун (жабдуу)* көлөмү 28 139,8 млн. сомду, ал эми физикалык көлөмдүн индекси 2024-ж. январь-мартына карата 110,3 пайызды, мартта тиешелүүлүгүнө жараша

7 827,3 млн. сомду жана 89,1 пайызды түздү. Электр энергия, газ жана буу менен камсыз кылуунун көлөмүнүн өсүшү электр энергиясын өндүрүүнүн, аны берүүнүн жана бөлүштүрүүнүн (4,6 пайызга) көбөйүшү менен шартталды.

17-таблица: Январь-марттагы электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)

	Өндүрүлдү - бардыгы				Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен			
	2024		2025		2024		2025	
	март	январь-март	март	январь-март	март	январь-март	март	январь-март
Электр энергия, млн. кВт с	1 241,3	4 676,2	1 152,6	4 876,5	135,4	100,4	92,9	104,3
Буу жана ысык суу (жылуулук энергиясы), миң Гкал	394,0	1 467,8	317,1	1 506,1	146,5	123,7	80,5	102,6
Электр энергиясын бөлүштүрүү жана сатуу боюнча кызмат көрсөтүүлөр (сатылып алынган электр энергиясынын наркы кошулбайт), млн. сом	2 139,0	6 375,7	1 685,8	6 826,5	133,4	113,4	78,8	107,1
Газ түрүндөгү күйүүчү отунду бөлүштүрүү боюнча кызмат көрсөтүүлөр, магистралдан тышкары (сатылып алынган газдын наркы кошулбайт), млн. сом	283,1	815,5	272,8	901,1	92,0	107,2	96,4	110,5

2025-жылдын январь-мартында *суу менен жабдуу, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки заттарды алуунун* көлөмү 1 533,7 млн. сомду, ал эми физикалык көлөмдүн индекси 2024-ж. январь-мартына карата 121,5 пайызды, мартта тиешелүүлүгүнө жараша 527,8 млн. сомду жана 119,9 пайызды түздү. 2024-жылдын январь-март айларына салыштырмалуу көлөмдүн өсүшү сууну чогултуунун, кайра иштетүүнүн жана бөлүштүрүүнүн 24,6 пайызга көбөйүүсү менен камсыз кылынды.

18-таблица: Январь-марттагы суу менен жабдуу, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу

	Өндүрүлдү - бардыгы				Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен			
	2024		2025		2024		2025	
	март	январь-март	март	январь-март	март	январь-март	март	январь-март
Жаратылыш суусу, млн. $м^3$	15,6	43,4	18,1	54,0	103,3	103,7	116,2	124,5
Калдыктарды жана металл сыныктарын (кара, түстүү) кайра иштетүү боюнча кызмат көрсөтүүлөр, млн. сом	21,3	67,2	25,3	65,4	72,0	90,9	118,8	97,4
Канализация, жок кылуу, агын сууларды ташуу жана аларды иштетүү боюнча кызмат көрсөтүүлөр, млн. сом	58,9	177,0	65,1	198,5	148,2	152,2	110,5	112,1
Айлана-чөйрөдөгү булгоолордон рекультивациялоо (калыбына келтирүү) жана тазалоо боюнча кызмат көрсөтүүлөр, млн. сом	102,0	290,8	116,7	334,3	158,2	201,9	114,5	115,0

Айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук. 2025-жылдын январь-мартында айыл чарба, токой чарба жана балык уулоочулук продукцияларынын дүң чыгарылышы 41 898,6 млн. сом өлчөмүндө түзүлдү, мында физикалык көлөмдүн индекси 102,5 пайызды түздү.

Үстүбүздөгү жылдын январь-мартында айыл чарба продукцияларын өндүрүүнүн жалпы көлөмүн мал чарба продукциялары 98,1 пайызды, өсүмдүк өстүрүүчүлүк – 1,0 пайызды, балык уулоочулук - 0,2 пайызды жана кызмат көрсөтүүлөр 0,7 пайызды түздү.

Дыйкан (фермер) чарбаларынын жана жарандардын жеке көмөкчү чарбаларынын үлүшүнө продукциялардын жалпы көлөмүнүн 94,9 пайызы туура келди.

Быйылкы жылдын январь-мартындагы айыл чарба продукцияларынын дүң чыгарылышынын көлөмүнүн өсүүсү мал чарба тармагынын продукцияларын өндүрүүнүн көбөйүшү менен шартталды.

19-таблица: 2025-жылдын январь-мартындагы айыл чарба, токой чарба жана балык уулоочулук продукцияларынын аймактар боюнча дүң чыгарылышы

	Млн. сом (учурдагы баа менен)	Мурунку жылдын тийиштүү айына карата	Жыйынтыкка карата
		пайыз менен	
Кыргыз Республиксы	**41 898,6**	**102,5**	**100,0**
Баткен облусу	2 538,3	100,9	6,1
Жалал-Абад облусу	6 662,5	101,4	15,9
Ысык-Көл облусу	6 239,4	109,8	14,9
Нарын облусу	5 329,3	101,4	12,7
Ош облусу	7 551,8	102,8	18,0
Талас облусу	2 219,6	100,5	5,3
Чүй облусу	10 437,3	103,0	24,9
Бишкек ш.	551,2	70,4	1,3
Ош ш.	369,2	99,8	0,9

Республиканын айыл чарба, токой чарба жана балык уулоочулук продукцияларынын дүң чыгарылышынын жалпы көлөмүндөгү эң жогорку салыштырма салмакты Чүй облусу (25 пайызды) ээлейт, 18 пайызды Ош облусу жана 15 пайызды Жалал-Абад облусу ээлейт.

Үстүбүздөгү жылдын 23-мартына карата жалпы республика боюнча жаздык өсүмдүктөр 103,0 миң гектарга себилди, бул өткөн жылдын ушул эле күнүнө салыштырмалуу 32,1 миң гектарга же 45,4 пайызга көп.

20-таблица: 23-мартка карата аймактар боюнча жаздык эгиндердин себилиши

	Себилди - бардыгы, миң гектар		Өткөн жылдын ушул эле күнүнө	Жыйынтыкка карата
	2024	2025	пайыз менен	
Кыргыз Республикасы	**70,9**	**103,0**	**145,4**	**100,0**
Баткен облусу	10,4	11,7	112,5	11,4
Жалал-Абад облусу	9,4	8,0	85,5	7,8
Ош облусу	23,8	19,6	82,5	19,0
Талас облусу	0,2	0,8	517,1	0,8
Чүй облусу	25,9	61,8	238,1	60,0
Бишкек ш.	-	0,3	-	0,3
.Ош ш.	1,2	0,8	67,5	0,7

5-график: Январь-марттагы өнөр жай продукциясын өндүрүүнүн аймактар боюнча физикалык көлөмүнүн индекси

(мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен)

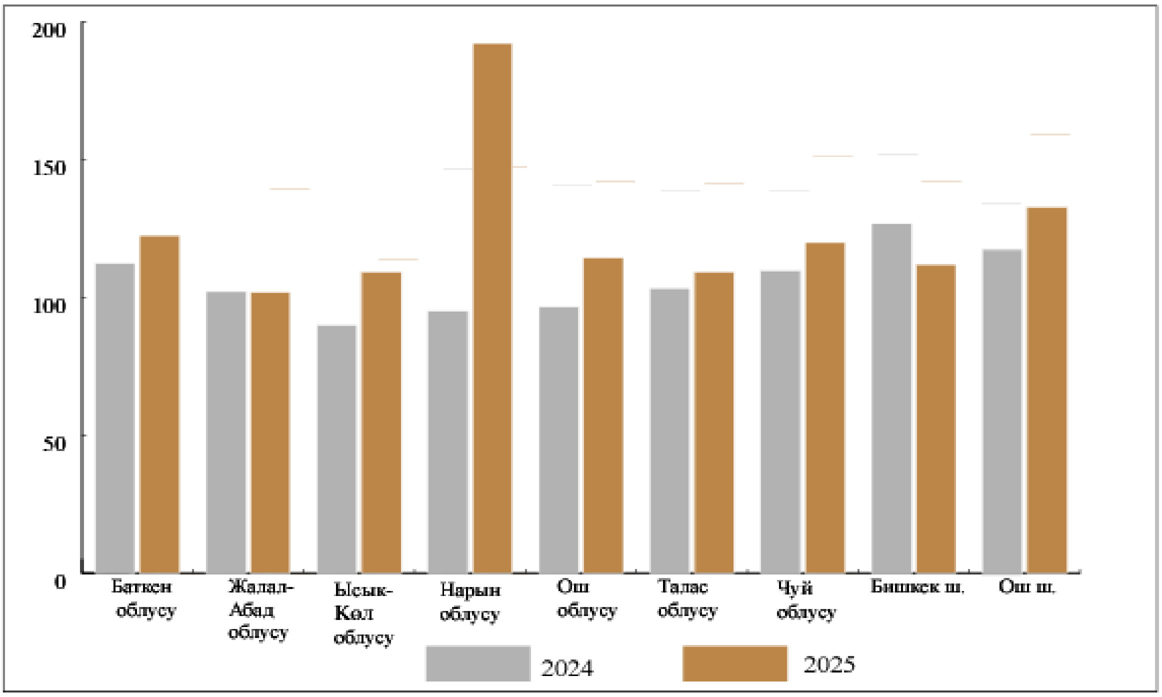

6-график: Март айындагы айыл чарба, токой чарбасы жана балык уулоо продукциясынын физикалык көлөмүнүн индекси

(мурунку жылдын тийиштүү айына карата пайыз менен)

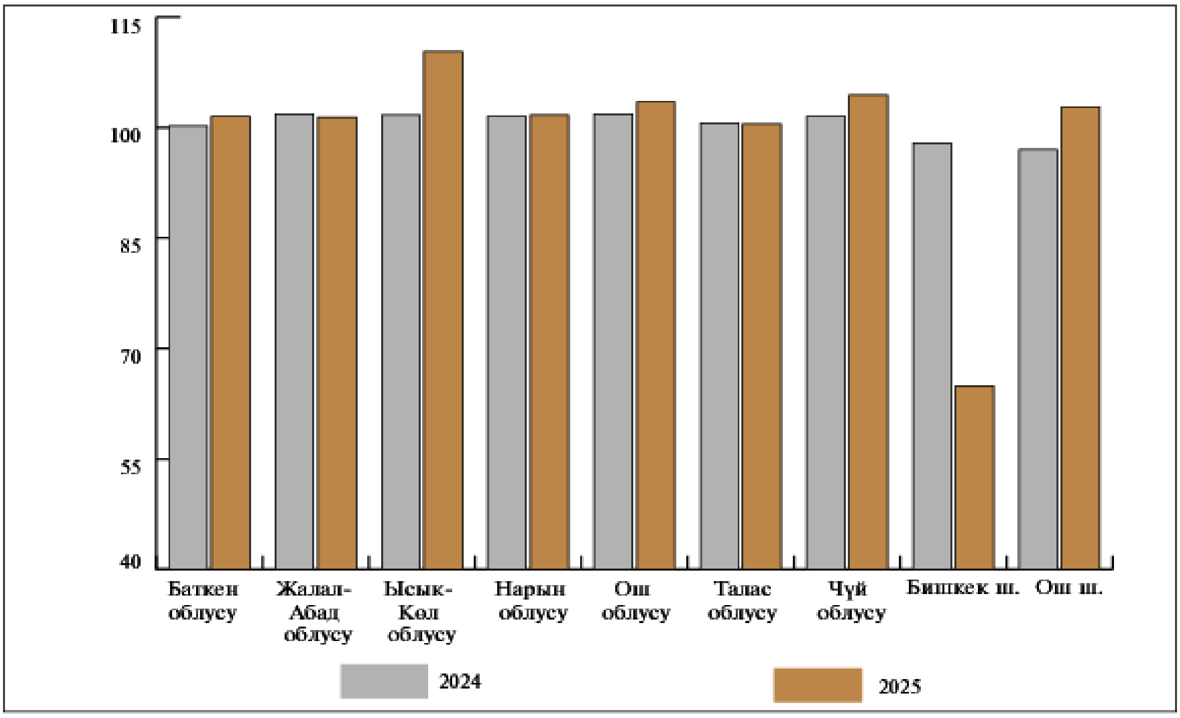

2025-жылдын 23-мартына карата жазгы эгиндердин себилген жалпы аянтындагы эң чоң салштырма салмакты Чүй (60,0 пайыз) жана Ош (19,0 пайыз) облустарынын чарбалары түздү.

Республиканын чарбалары тарабынан негизинен дан эгиндерин, картошканы, жашылчаларды, көп жылдык чөптөрдү жана май өсүмдүктөрүн себүүнү жүргүзүштү.

21-таблица: 23-мартына карата жаздык өсүмдүктөрдүн түрлөрү боюнча себилиши

	Себилди - бардыгы, миң гектар		Өткөн жылдын ушул эле күнүнө карата	2024-ж. жаздык өсүмдүктөр себилген аянтка карата
	2024	2025	пайыз менен	
Буудай	23,7	29,9	126,5	30,3
Арпа	38,9	63,9	164,4	26,8
Картошка	2,6	2,7	100,6	6,7
Жашылчалар	1,8	1,7	91,7	5,3
Май өсүмдүктөрү	0,1	0,2	195,1	1,1
Көп жылдык чөптөр	2,6	2,8	108,1	6,9

Мындан тышкары, 46,2 миң гектар аянтка күздүк эгиндери азыктандыруу боюнча иштер жүргүзүлдү, ал эми 127,2 миң гектар аянтка жазгы айдоо иштери жүргүзүлдү.

Жаздык себүүгө үрөндөрдү даярдоо улантылып жатат.

22-таблица: 2025-жылдын 1-апрелине карата жаздык себүүгө арналган айыл чарба өсүмдүктөрүнүн үрөнүнүн болуусу жана муктаждыгы[1]

(миң тонна)

	Муктаждык	Болгон	Муктаждыкка карата үрөндүн болуусу, пайыз менен
Буудай	20,5	19,3	93,9
Арпа	44,0	41,3	94,0
Жүгөрү	2,7	2,6	96,7
Дан буурчак	4,2	4,2	100,0
Күрүч	1,0	1,0	100,0
Кант кызылчасы, т	37,1	20,7	55,8
Пахта	0,7	0,6	89,0
Тамеки, т	0,10	0,10	100,0
Картошка	245,3	241,5	98,4

[1] Мында жана 23-таблицада Кыргыз Республикасынын Суу ресурстары, айыл чарба жана кайра иштетүү өнөр жай министрлигинин Айыл-чарба өсүмдүктөрүн экспертизалоо департаментинин маалыматтары боюнча берилди.

Кыргыз Республикасынын Суу ресурстары, айыл чарба жана кайра иштетүү өнөр жай министрлигинин Айыл чарба өсүмдүктөрүн экспертизалоо департаментинин маалыматтары боюнча 20,5 миң тонна көлөмдөгү буудайдын үрөнүнө болгон муктаждыктан республикада быйылкы жылдын 1- апрелине карата 93,9 пайызы бар, 44,0 миң тонна көлөмдөгү арпанын үрөнүнө болгон муктаждыктан 94,0 пайызы бар. 37,1 тонна көлөмдөгү кант кызылчасынын үрөнүнө болгон муктаждыктан 55,8 пайызы бар, 0,7 миң тонна көлөмдөгү пахтанын үрөнүнө болгон муктаждыктан 89,0 пайызы бар.

23- таблица: 2025-жылдын 1-апрелине карата аймактар боюнча жаздык себүүгө арналган айыл чарба өсүмдүктөрүнүн үрөнүнүн болуусу[1]

(муктаждыкка карата пайыз менен)

	Буудай	Жүгөрү	Кант кызылчасы	Пахта	Тамеки	Картошка
Баткен облусу	98,2	83,8	-	-	-	88,5
Жалал-Абад облусу	97,6	100,0	-	97,4	-	99,9
Ыссык-Көл облусу	85,3	-	-	-	-	100,0
Нарын облусу	95,6	14,7	-	-	-	95,3
Ош облусу	99,4	94,2	-	82,1	100,0	94,5
Талас облусу	94,6	100,0	-	-	-	100,0
Чүй облусу	99,3	100,0	63,1	100,0	-	100,0

Кыргыз Республикасынын Суу ресурстары, айыл чарба жана кайра иштетүү өнөр жай министрлигинин Айыл чарба өсүмдүктөрүн экспертизалоо департаментинин маалыматтары боюнча ү.ж. 1-апрелине карата Ош (99,4 пайыз), Чүй (99,3 пайыз) жана Баткен (98,2 пайыз) облустарынын чарбалары буудайдын үрөнү менен, ал эми Чүй облусунун чарбалары кант кызылча үрөнү менен эң көп камсыздалганы белгиленди. Баткен, Жалал-Абад, Ысык-Көл, Ош жана Талас облустарынын чарбалары картошканын үрөнү менен толук камсыздалды.

24-таблица: Январь-мартында чарбалардын бардык категорияларында мал чарба продукцияларынын негизги түрлөрүнүн өндүрүлүшү

	Өндүрүлдү - бардыгы, тонна				Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен			
	2024		2025		2024		2025	
	март	январь-март	март	январь-март	март	январь-март	март	январь-март
Союлуучу мал жана канаттуу (тирүүлөй салмакта)	32 742,9	95 811,2	33 746,2	98 393,4	101,0	100,6	103,1	102,7
Чийки сүт	113 545,2	288 278,6	115 391,3	291 659,2	101,9	101,9	101,6	101,2
Жумуртка, миң даана	57 771,3	147 872,1	67 236,0	162 016,2	104,0	110,0	116,4	109,6

Быйылкы жылдын январь-мартында өткөн жылдын тийиштүү мезгилине салыштырганда союлуучу малдардын жана канаттуулардын этин (тирүүлөй салмакта) (2,7 пайызга), сүттү (1,2 пайызга) жана жумуртканы (9,6 пайызга) өндүрүүнүн өсүүсү малдардын жана үй канаттууларынын башынын көбөйүшү менен камсыздалды.

25-таблица: 2025-жылдын январь-мартында мал чарба продуктуларынын негизги түрлөрүнүн аймактар боюнча өндүрүлүшү

	Союлуучу мал жана канаттуу (тирүүлөй салмакта)	Чийки сүт	Жумуртка, миң даана
		Тонна	
Кыргыз Республикасы	**98 393,4**	**291 659,2**	**162 016,2**
Баткен облусу	5 873,0	14 198,5	2 503,4
Жалал-Абад облусу	14 149,0	46 417,0	11 610,0
Ысык-Көл облусу	14 904,3	55 706,5	9 604,9
Нарын облусу	15 653,0	23 999,0	783,0
Ош облусу	16 492,6	52 929,9	17 867,5
Талас облусу	6 474,7	14 806,3	3 685,1
Чүй облусу	23 334,3	80 068,8	96 335,5
Бишкек ш.	829,6	1 663,3	18 568,4
Ош ш.	682,9	1 869,9	1 058,4

	Союлуучу мал жана канаттуу (тирүүлөй салмакта)	Чийки сүт	Жумуртка, миң даана
Өткөн жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен			
Кыргыз Республикасы	**102,7**	**101,2**	**109,6**
Баткен облусу	100,4	101,5	116,1
Жалал-Абад облусу	101,5	101,1	105,8
Ысык-Көл облусу	114,0	102,5	127,7
Нарын облусу	101,4	101,9	102,1
Ош облусу	101,3	103,3	154,1
Талас облусу	100,4	100,5	101,1
Чүй облусу	102,4	101,0	114,7
Бишкек ш.	63,9	53,1	69,8
Ош ш.	100,5	91,0	168,9

Республика боюнча бир уйдан орточо саалган сүт 358,8 кг түздү. Орточо республикалык деңгээлден жогорку көрсөткүч Чүй (595,6 кг), Талас (461,6 кг) жана Ысык-Көл (418,1 кг) облустарынын чарбаларында болду.

Курулуш. 2025-жылдын январь-мартында курулуштун дүң продукциясынын жалпы көлөмү 48 955,3 млн. сомду же 2024-ж. январь-мартынын карата 1,7 эсеге көбөйдү. Үстүбүздөгү жылдын мартында анын көлөмү 35 465,6 млн. сом өлчөмүндө түзүлдү, бул 2024-ж. мартынын деңгээлине карата 2,1 эсеге көп.

2025-жылдын январь-мартында негизги капиталга инвестиция өздөштүрүүнүн деңгээли 2024-ж. январь-мартына салыштырмалуу 1,9 эсеге (салыштырма бааларда) көбөйүп 56 779,6 млн. сомду түздү. 2025-жылдын мартында алардын көлөмү 41 599,6 млн. сомду же 2024-ж. мартынын деңээлине карата 2,5 эсеге көбөйдү.

26-таблица: Негизги капиталга инвестициялардын динамикасы

	Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата		Мурунку айга карата	
	пайыз менен			
	2024	2025	2024	2025
Январь	125,6	138,3	6,3	12,9
Февраль	164,5	104,9	293,3	222,4
Январь-февраль	152,5	113,4	-	-
Март	174,5	253,5	164,4	397,3
Январь-март	163,9	190,6	-	-

2024-жылдын январь-мартына салыштырмалуу ички булактардын эсебинен каржылануучу негизги капиталга инвестициялардын көлөмү 2,1 эсеге көбөйдү, мында республикалык бюджеттин эсебинен каржыланган инвестициялар - 8,4 эсеге, жергиликтүү бюджеттин - 4,3 эсеге, ишканалардын жана уюмдардын каражаттарынын 1,7 эсеге өстү, ошол эле убакта калктын каражаттарынын жана Кыргыз Республикасынын резиденттеринин кайрымдуулук жардамдарынын эсебинен каржыланган инвестициялар 2,3 пайызга, банктардын кредиттеринин эсебинен каржыланган инвестициялар 2,6 пайызга төмөндөдү. Каржылоонун тышкы булактарынын эсебинен каржыланган инвестициялардын көлөмү, тескерисинче, 1,5 эсеге азайды, мында тике чет өлкөлүк инвестициялардын эсебинен каржыланган инвестициялар 1,9 эсеге, чет өлкөлүк гранттардын жана гуманитардык жардамдардын - 1,6 эсеге, чет өлкөлүк кредиттердин эсебинен каржыланган инвестициялар 1,4 эсеге төмөндөдү.

7- график : Январь-мартта аймак боюнча негизги капиталга инвестиция

(мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен)

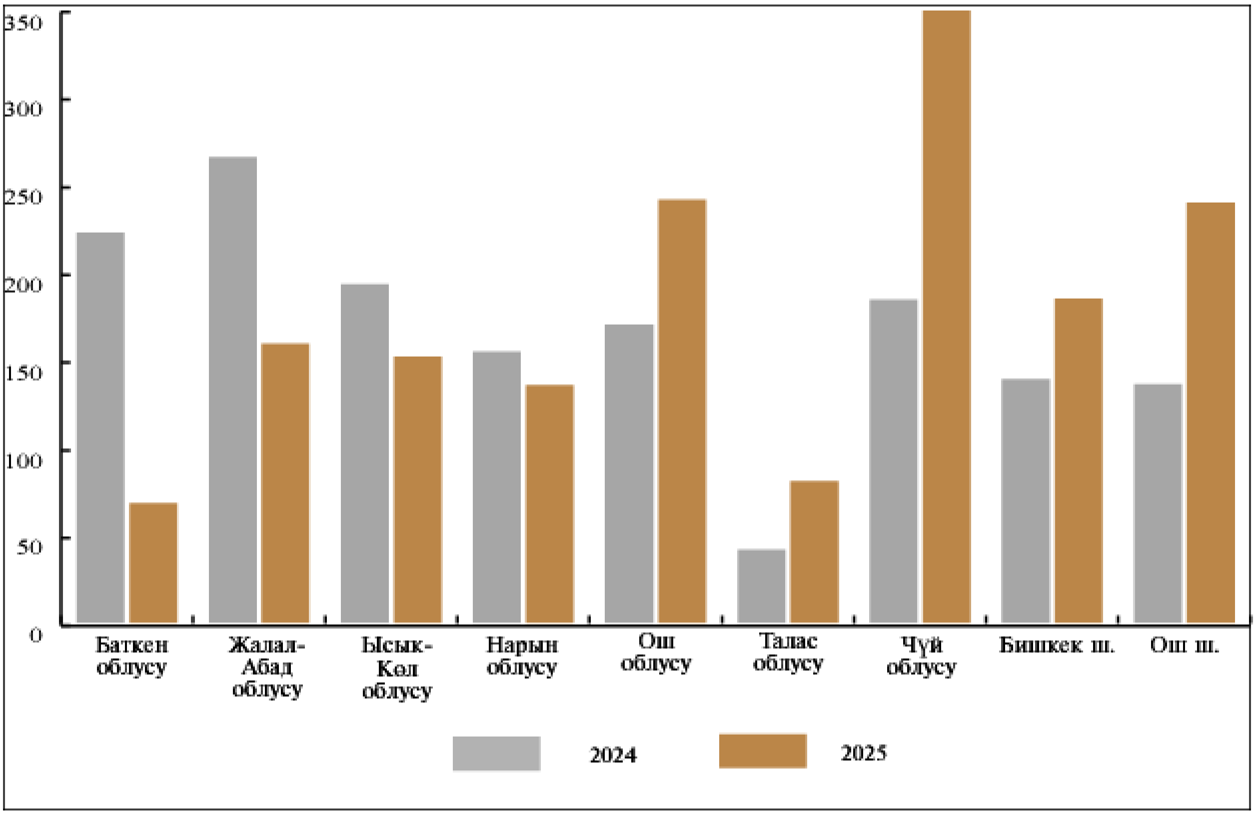

8-график : Январь-мартта аймак боюнча турак жайларды ишке киргизүү

(киргизилген үйлөрдү жалпы көлөмүнө карата пайыз менен)

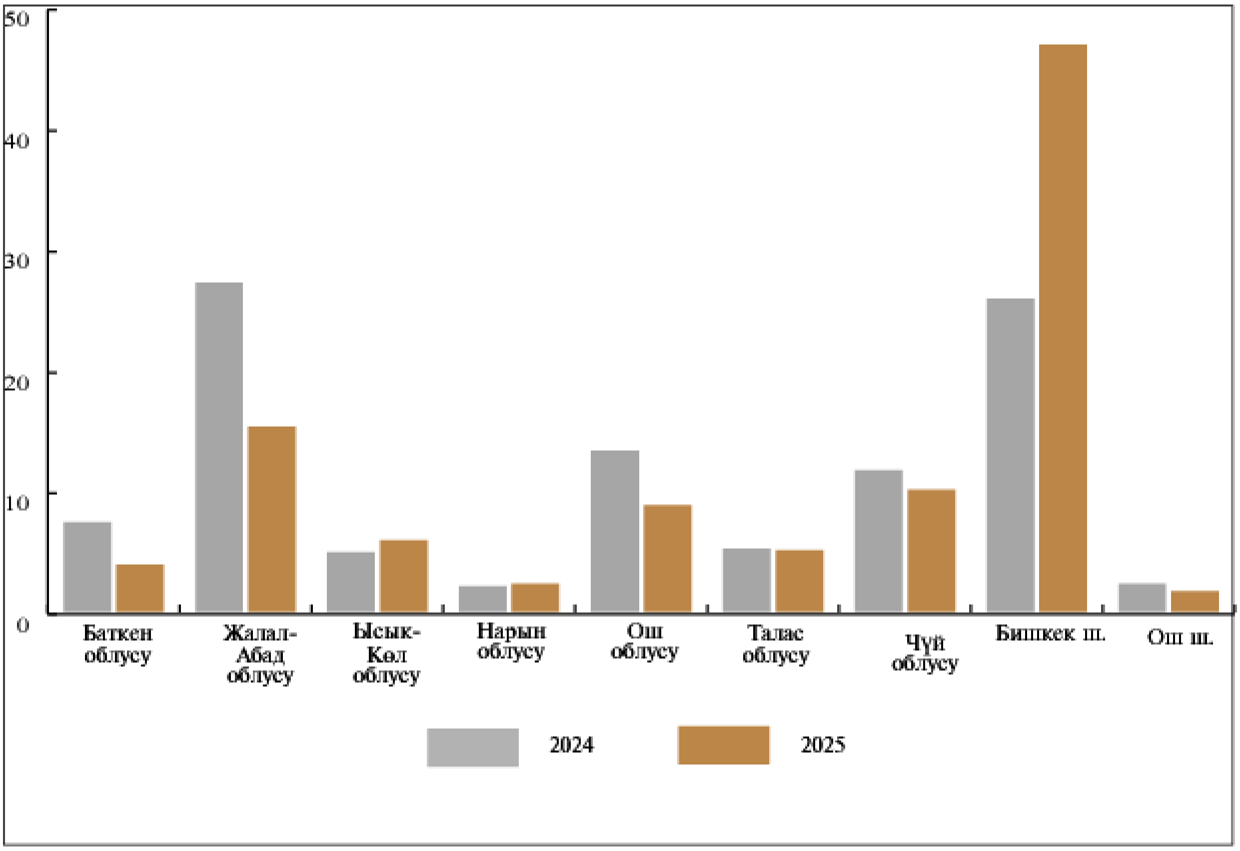

27-таблица: Январь-марттагы каржылоо булактары боюнча негизги капиталга инвестициялар

	Млн. сом		Жыйынтыкка карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Бардыгы	**27 673,3**	**56 779,6**	**100**	**100**
Ички инвестициялар	**24 290,2**	**54 382,8**	**87,8**	**95,8**
Республикалык бюджет	2 653,1	24 014,4	9,6	42,3
Жергиликтүү бюджет	142,5	654,4	0,5	1,2
Ишканалардын жана уюмдардын каражаттары	9 427,5	17 022,3	34,1	30,0
Банктардын кредиттери	499,1	523,5	1,8	0,9
Калктын каражаттары жана Кыргыз Республикасынын резиденттеринин кайрымдуулук жардамдары	11 568,0	12 168,2	41,8	21,4
Тышкы инвестициялар	**3 383,1**	**2 396,8**	**12,2**	**4,2**
Чет өлкөлүк кредиттер	1 846,1	1 424,6	6,7	2,5
Тике чет өлкөлүк инвестициялар	675,8	374,9	2,4	0,7
Чет өлкөлүк гранттар жана гуманитардык жардам	861,2	597,3	3,1	1,0

Үстүбүздөгү жылдын I кварталында 15 877,9 млн. сом суммадагы негизги фонддор ишке киргизилди, мында өздөштүрүлгөн инвестициялардын бир сомуна негизги фонддордун 2024-ж. I кварталындагы 0,47 сомунун ордуна 0,28 сому туура келди.

2025-жылдын январь-мартында айыл чарба, токой чарба жана балык уулоочулук объекттеринин курулушуна негизги капиталга инвестицияларды өздөштүрүүнүн көлөмү 1,5 эсеге көбөйдү. Каржылоо республикалык жана жергиликтүү бюджеттердин эсебинен, калктын каражаттарынын жана Кыргыз Республикасынын резиденттеринин кайрымдуулук жардамдарынын, ишканалардын жана уюмдардын эсебинен, ошондой эле банктын кредиттеринин эсебинен жүргүзүлдү. Өткөн мезгил ичинде 0,25 километр узундуктагы жээкти бекемдөөчү курулмалар ишке киргизилди.

2025-жылдын январь-мартында пайдалуу кендерди казуу объекттеринин курулушуна негизги капиталга инвестицияларды өздөштүрүүнүн деңгээли 2024-ж. январь-мартына салыштырмалуу 6,9 пайызга төмөндөдү. Каржылоо негизинен ишканалардын жана уюмдардын каражаттарынын, тике чет өлкөлүк инвестициялардын, ошондой эле чет өлкөлүк кредиттердин эсебинен жүргүзүлдү.

2024-жылдын январь-мартына салыштырганда иштетүү өндүрүшү ишканаларынын объекттеринин курулушуна өздөштүрүлгөн инвестициялардын көлөмү 3,5 эсеге көбөйдү. Каржылоо негизинен ишканалардын жана уюмдардын каражаттарынын, республикалык бюджеттин эсебинен, тике чет өлкөлүк инвестициялардын эсебинен, ошондой эле чет өлкөлүк кредиттин эсебинен (95,4 пайызы) жүргүзүлдү.

Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо объекттерин куруууга жана реконструкциялоого багытталган өздөштүрүлгөн каражаттардын көлөмү 2024-ж. январь-мартына салыштырмалуу 15,5 пайызга төмөндөдү. Мында инвестициялардын көлөмү негизинен чет өлкөлүк инвестициялардын, ишканалардын жана уюмдардын каражаттарынын, ошондой эле банктардын кредиттеринин эсебинен (95,2 пайызы) жүргүзүлдү.

Суу менен жабдуу, тазалоо жана калдыктарды иштетүү объекттеринин курулушуна багытталган инвестициялардын көлөмү 2,1 эсеге көбөйдү. Каржылоо негизинен чет өлкөлүк гранттардын жана гуманитардык жардамдардын, чет өлкөлүк кредиттин, республикалык жана жергиликтүү бюджеттердин, ошондой эле ишканалардын жана уюмдардын эсебинен (99,4 пайызы) каржыланды.

Дүң жана чекене соода объекттеринин курулушуна негизги капиталга инвестицияларды өздөштүрүүнүн деңгээли 2024-ж. январь-мартына салыштырмалуу 2,4 эсеге төмөндөдү. Курулуш калктын каражаттарынын жана Кыргыз Республикасынын

резиденттеринин кайрымдуулук жардамдарынын, ишканалардын жана уюмдардын каражаттарынын эсебинен, ошондой эле жергиликтүү бюджеттин эсебинен каржыланды.

Транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо объекттеринин курулушу негизинен чет өлкөлүк кредиттердин эсебинен, ишканалардын жана уюмдардын каражаттарынын, республикалык жана жергиликтүү бюджеттердин, ошондой эле чет өлкөлүк гранттардын жана гуманитардык жардамдардын эсебинен (93,9 пайызы) каржыланды. Мында мындай объекттердин курулушуна өздөштүрүлгөн инвестициялардын көлөмү 2024-ж. январь-мартына салыштырмалуу 2,7 эсеге азайды.

Мейманканалардын жана ресторандардын курулушуна багытталган инвестициялардын бардык көлөмү калктын каражаттарынын жана Кыргыз Республикасынын резиденттеринин кайрымдуулук жардамдарынын эсебинен каржыланып, 2024-ж. январь-мартына салыштырмалуу 2,0 эсеге азайды.

Маалымат жана байланыш объекттерин курууга жана реконструкциялоого багытталган инвестициялардын көлөмү ишканалардын жана уюмдардын каражаттарынын, ошондой эле калктын каражаттарынын жана Кыргыз Республикасынын резиденттеринин кайрымдуулук жардамдарынын эсебинен каржыланды жана 2024-ж. тиешелүү мезгилине салыштырганда 4,6 эсеге көбөйдү.

Билим берүү объекттеринин курулушуна багытталган инвестициялардын көлөмү 1,1 пайызга азайды. Мында инвестициянын бардык көлөмү республикалык жана жергиликтүү бюджеттердин, калктын каражаттарынын жана Кыргыз Республикасынын резиденттеринин кайрымдуулук жардамдарынын эсебинен, ошондой эле чет өлкөлүк гранттардын жана гуманитардык жардамдардын эсебинен каржыланды.

Саламаттыкты сактоо объекттеринин курулушуна багытталган инвестициялардын көлөмү 2,6 эсеге көбөйдү. Мында каржылоо республикалык жана жергиликтүү бюджеттердин, чет өлкөлүк гранттардын жана гуманитардык жардамдардын эсебинен, ошондой эле калктын каражаттарынын жана Кыргыз Республикасынын резиденттеринин кайрымдуулук жардамдарынын эсебинен каржыланды.

Искусство, көңүл ачуу жана эс алуу объекттеринин курулушуна багытталган инвестициялардын көлөмү 34,3 пайызга көбөйдү жана негизинен республикалык бюджетин, ошондой эле чет өлкөлүк гранттардын жана гуманитардык жардамдардын эсебинен (94,2 пайызы) каржыланды.

28-таблица: Январь-марттагы экономикалык ишмердиктин түрлөрү боюнча негизги капиталга инвестиция

	Млн. сом		Жыйынтыкка карата пайыз менен	
	2024	**2025**	**2024**	**2025**
Бардыгы	**27 673,3**	**56 779,6**	**100**	**100**
Айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук	345,4	573,6	1,2	1,0
Пайдалуу кендерди казуу	7 090,4	7 109,9	25,6	12,5
Иштетүү өндүрүшү	1 565,6	5 932,7	5,7	10,4
Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	1 938,6	1 763,0	7,0	3,1
Суу менен жабдуу, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдаланылуучу чийки затты алуу	187,9	429,2	0,7	0,8
Курулуш	0,8	-	0,0	-
Дүң жана чекене соода; автоунааларды жана мотоциклдерди оңдоо	317,6	141,5	1,1	0,2
Транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	2 337,4	933,4	8,4	1,6
Мейманканалардын жана ресторандардын ишмердиги	135,5	72,2	0,5	0,1
Маалымат жана байланыш	488,4	2 412,4	1,8	4,2
Финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	0,4	-	0,0	-
Кыймылсыз мүлк операциялары	923,5	36,7	3,3	0,1

	Млн. сом		Жыйынтыкка карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Кесиптик, илимий жана техникалык ишмердик	6,2	6,7	0,0	0,0
Административдик жана көмөкчү ишмердик	-	12,4	-	0,0
Мамлекеттик башкаруу жана коргоо, милдетүү социалдык камсыздандыруу	744,2	719,1	2,7	1,3
Билим берүү	976,6	1 040,0	3,5	1,8
Саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	77,0	218,5	0,3	0,4
Искусство, көңүл ачуу жана эс алуу	312,7	452,3	1,1	0,8
Башка тейлөө ишмердиги	4,3	410,6	0,0	0,7

Өткөн мезгил ичинде негизги капиталга өздөштүрүлгөн инвестициялардын көлөмү Баткен жана Талас облустарын кошпогондо бардык региондордо өстү.

29-таблица: Январь-марттагы аймактар боюнча негизги капиталга инвестициялар

	Млн. сом		Жыйынтыкка карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Кыргыз Республикасы	**27 673,3**	**56 779,6**	**100**	**100**
Баткен облусу	873,9	642,6	3,2	1,1
Жалал-Абад облусу	5 735,1	9 831,2	20,7	17,3
Ысык-Көл облусу	6 621,0	10 825,0	23,9	19,1
Нарын облусу	389,9	569,7	1,4	1,0
Ош облусу	1 670,3	4 340,1	6,0	7,6
Талас облусу	709,7	617,1	2,6	1,1
Чүй облусу	3 500,8	13 165,7	12,7	23,2
Бишкек ш.	7 288,0	14 505,5	26,3	25,6
Ош ш.	884,6	2 282,7	3,2	4,0

2025-жылдын январь-мартында объекттерге 633,2 млн. сом суммасында капиталдык жана күнүмдүк оңдоо иштери жүргүзүлдү, алардын 60,9 пайызы - ишканалардын жана уюмдардын каражаттарынын, 24,5 пайызы - республикалык бюджеттин, 11,3 пайызы - жергиликтүү бюджеттин, 1,7 пайызы - калктын каражаттарынын, 1,6 пайызы - чет өлкөлүк гранттардын жана гуманитардык жардамдардын эсебинен жүргүзүлдү.

2025-жылдын январь-мартында жалпы аянты 418,7 миң чарчы метр болгон 3 272 үй/батир ***пайдаланууга берилди,*** бул 2024-ж. январь-мартына караганда 32,2 пайызга көп. Өткөн мезгил ичинде турак үйлөрдүн курулушуна (баалоо боюнча) 34 515,4 млн. сом негизги капиталга инвестициялар пайдаланылган, бул 2024-ж. январь-мартына караганда 3,1 эсеге көп. Өздөштүрүлгөн инвестициялардын жалпы көлөмүндө турак жай курулушуна өздөштүрүлгөн каражаттардын үлүшү 60,8 пайызды (2024-ж. январь-мартында - 36,9 пайызды) түздү. Ишке киргизилген турак үйлөрдүн негизги үлүшү (87,0 пайызы) Жалал-Абад, Чүй, Ош жана Ысык-Көл облустарына, ошондой эле Бишкек ш. туура келди.

30-таблица: 2025-жылдын январь-мартындагы аймактар боюнча турак үйлөрдүн ишке киргизилиши

	Ишке киргизилгени - бардыгы, жалпы аянттын миң чарчы м	Өткөн жылдын тийиштүү мезгилине карата	Жыйынтыкка карата
		пайыз менен	
Кыргыз Республикасы	**418,7**	**132,2**	**100**
Баткен облусу	16,5	71,0	3,9
Жалал-Абад облусу	64,1	74,5	15,3
Ысык-Көл облусу	24,7	157,7	5,9
Нарын облусу	9,5	140,9	2,3
Ош облусу	36,7	87,2	8,8
Талас облусу	21,3	129,3	5,1
Чүй облусу	42,3	114,0	10,1

	Ишке киргизилгени - бардыгы, жалпы аянттын миң чарчы м	Өткөн жылдын тийиштүү мезгилине карата	Жыйынтыкка карата
		пайыз менен	
Бишкек ш.	196,5	239,5	46,9
Ош ш.	7,1	96,9	1,7

Айыл жергесинде 168,9 миң чарчы метр турак жай же жалпы пайдаланууга берилгендердин 40,3 пайызы ишке киргизилди.

Турак үйлөрдү куруу жана пайдаланууга берүү негизинен калктын каражаттарынын эсебинен ишке ашырылды (жалпы ишке киргизүүнүн 70,7 пайызы).

Өткөн мезгил ичинде жалпы аянты 295,9 миң чарчы метрди түзгөн 2 197 жеке турак үй курулган (2024-ж. январь-мартынын деңгээлине карата 94,4 пайыз), алардын наркы (баалоо боюнча) 8 605,9 млн. сомду же 2024-ж. январь-мартына караганда 101,0 пайызды түздү.

Жалпы билим берүүчү мектептерди курууга өздөштүрүлгөн инвестициялардын көлөмү 715,1 млн. сомду түздү, бул 2024-ж. январь-мартына салыштырмалуу 2,5 пайызга азайды. 1 770 окуучулук орундуу эки жалпы билим берүүчү мектеп жана бир кошумча курулуш ишке киргизилди, анын ичинде Баткен облусунда - 250 окуучулук орундуу, Чүй облусунда - 500 окуучулук орундуу жана Бишкек шаарында - 1 020 окуучулук орундуу.

Ооруканалардын курулушуна инвестициялардын көлөмү 191,8 млн. сомду түздү, бул 2024-ж. январь-мартынын деңгээлине карата 2,6 эсеге көп.

Амбулаториялык-бейтапканалык мекемелердин курулушуна өздөштүрүлгөн инвестициялардын көлөмү 26,7 млн. сомду же 2024-ж. тийиштүү мезгилине салыштырмалуу 8,7 эсеге көбөйдү. Нөөмөтүнө 26 адам келүүчү төрт амбулаториялык-бейтапканалык мекеме ишке киргизилди, анын ичинен Баткен облусунда - 3 адам келүүчү, Жалал-Абад облусунда - 3 адам келүүчү жана Чүй облусунда - 20 адам келүүчү.

Мектепке чейинки мекемелердин курулушуна өздөштүрүлгөн инвестициялардын көлөмү 2,2 эсеге көбөйүү менен 298,2 млн. сомду түздү. 600 орундуу мектепке чейинки төрт мекеме пайдаланууга берилди, анын ичинде Талас облусунда - 75 орундуу, Чүй облусунда - 15 орундуу жана Бишкек шаарында - 510 орундуу мектепке чейинки мекемелер ишке киргизилди.

2025-жылдын январь-мартында узундугу 4,0 километрлик канализация тармактары жана 1,0 километрлик жылуулук тармактары пайдаланууга берилди.

Кызмат көрсөтүү рыногу

Чарба жүргүзүүчү субъекттер (юридикалык жана жеке жактар) тарабынан көрсөтүлгөн рыноктук кызмат көрсөтүүлөрдүн көлөмү 2025-жылдын январь-мартында 484,9 млрд. сомду түзүп, 2024-жылдын январь-мартына салыштырганда 10,5 пайызга көбөйдү.

31-таблица: 2025-жылдын январь-мартындагы рыноктук кызмат көрсөтүүлөрдүн экономикалык ишмердиктин түрлөрү боюнча көлөмү

	Млн. сом		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата		Жыйынтыкка карата	
	бардыгы	анын ичинде калкка	пайыз менен			
			бардыгы	анын ичинде калкка	бардыгы	анын ичинде калкка
Бардыгы	**484 921,6**	**219 934,2**	**110,5**	**118,8**	**100**	**100**
анын ичинде:						
дүң жана чекене соода, автоунааларды жана мотоциклдерди оңдоо	380 126,6	163 274,8	110,5	122,8	78,4	74,2
транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	20 740,5	11 113,3	108,9	100,1	4,3	5,1

	Млн. сом		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата		Жыйынтыкка карата	
	бардыгы	анын ичинде калкка	пайыз менен			
			бардыгы	анын ичинде калкка	бардыгы	анын ичинде калкка
мейманканалардын жана ресторандардын ишмердиги	9 136,5	9 136,5	125,1	125,1	1,9	4,1
маалымат жана байланыш	14 687,9	8 126,6	104,2	104,2	3,0	3,7
финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	30 411,4	12 672,6	114,4	111,4	6,3	5,8
кыймылсыз мүлк операциялары	7 131,4	3 632,2	104,5	103,9	1,5	1,7
кесиптик, илимий жана техникалык ишмердик	6 613,0	2 229,8	106,8	103,6	1,3	1,0
администрациялык жана көмөкчү ишмердик	4 214,4	1 211,8	100,0	100,3	0,9	0,5
билим берүү	4 569,5	3 526,8	95,3	99,5	0,9	1,6
саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	3 392,3	2 595,0	138,2	110,2	0,7	1,2
искусство, көңүл ачуу жана эс алуу	939,7	534,8	100,7	100,8	0,2	0,2
башка тейлөө ишмердиги	2 958,4	1 880,0	101,0	100,6	0,6	0,9

Рыноктук кызмат көрсөтүүлөрдүн көлөмү республиканын бардык региондорунда өстү.

32-таблица: 2025-жылдын январь-мартындагы рыноктук кызмат көрсөтүүлөрдүн аймактар боюнча көлөмү

	Млн. сом		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата		Жыйынтыкка карата	
	бардыгы	анын ичинде элге	пайыз менен			
			бардыгы	анын ичинде элге	бардыгы	анын ичинде элге
Кыргыз Республикасы	**484 921,6**	**219 934,2**	**110,5**	**118,8**	**100**	**100**
Баткен облусу	8 741,2	7 115,7	110,3	108,8	1,8	3,2
Жалал-Абад облусу	26 536,0	21 531,0	105,3	103,4	5,5	9,8
Ысык-Көл облусу	8 484,0	6 155,2	114,8	103,1	1,8	2,8
Нарын облусу	4 934,1	4 356,6	117,5	116,5	1,0	2,0
Ош облусу	20 551,7	18 151,1	119,7	119,7	4,2	8,3
Талас облусу	5 516,1	3 835,5	109,2	110,6	1,1	1,7
Чүй облусу	68 492,7	32 085,5	129,2	121,7	14,1	14,6
Бишкек ш.	307 748,0	103 560,1	106,2	122,6	63,5	47,1
Ош ш.	33 917,8	23 143,5	117,2	124,4	7,0	10,5

Керектөө рыногу. Үстүбүздөгү жылдын январь-мартында *дүң жана чекене сооданын, автоунааларды жана мотоциклдерди оңдоонун* жүгүртүүсүнүн жалпы көлөмү 380,1 млрд. сом өлчөмүндө түзүлүп, 2024-жылдын январь-мартына салыштырмалуу 10,5 пайызга көбөйдү.

33-таблица: Январь-марттагы дүң жана чекене соода сооданын, автоунааларды жана мотоциклдерди оңдоонун жүгүртүүсү

	Млн. сом		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	**2025**	**2024**	**2025**
Бардыгы	**326 979,9**	**380 126,6**	**109,4**	**110,5**
анын ичинде:				
автоунаалардын жана мотоциклдердин, автотетиктердин, түйүндөрдүн жана шаймандардын соодасы	7 680,0	10 781,9	121,2	148,8
автоунааны техникалык жактан тейлөө жана оңдоо	904,1	1 130,4	74,7	120,8
автоунаалардын жана мотоциклдердин соодасын кошпогондогу дүң соода	199 430,8	216 851,8	106,9	102,6
мотор майын чекене сатуу	28 316,6	35 975,5	117,4	125,1
автоунаалардын жана мотоциклдердин соодасын кошпогондогу чекене соода	90 648,3	115 387,0	109,2	119,9

Үстүбүздөгү жылдын январь-мартында дүң жана чекене сооданын, автоунааларды жана мотоциклдерди оңдоонун жүгүртүүсүнүн жалпы көлөмүнүн 2024-жылдын январь-мартына салыштырмалуу көбөйүшү республиканын бардык региондорунда байкалды.

34-таблица: Январь-марттагы аймактар боюнча дүң жана чекене сооданын, автоунааларды жана мотоциклдерди оңдоонун жүгүртүүсү

	Млн. сом		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	**2025**	**2024**	**2025**
Кыргыз Республикасы	**326 979,8**	380 126,6	**109,4**	**110,5**
Баткен облусу	5 664,9	6 551,4	109,5	110,9
Жалал-Абад облусу	19 312,0	21 616,2	111,0	106,6
Ысык-Көл облусу	5 231,7	6 395,8	125,3	115,7
Нарын облусу	2 436,8	2 977,0	112,0	117,5
Ош облусу	14 308,3	18 305,4	115,6	120,8
Талас облусу	3 246,7	3 714,1	98,6	111,3
Чүй облусу	47 608,7	64 273,8	119,4	130,2
Бишкек ш.	209 292,8	230 330,6	105,9	104,4
Ош ш.	19 877,9	25 962,3	103,6	121,1

Ушул жылдын январь-мартында 2024-жылдын тийиштүү мезгилине салыштырмалуу мотор майларынын чекене соода жүгүртүүсүнүн көлөмү 25,1 пайызга жогорулады. Үстүбүздөгү жылдын мартында өткөн жылдын февралына салыштырмалуу жүгүртүүнүн көлөмү 14,0 пайызга көбөйдү.

35-таблица: Январь-марттагы мотор майларын чекене сатуунун аймактар боюнча жүгүртүлүшү

	Млн. сом		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Кыргыз Республикасы	**28 316,6**	**35 975,5**	**117,4**	**125,1**
Баткен облусу	1 974,9	2 503,2	106,1	124,9
Жалал-Абад облусу	3 095,3	4 793,6	100,2	153,5
Ысык-Көл облусу	1 898,8	1 792,1	142,0	93,7
Нарын облусу	873,8	1 079,7	115,8	121,3
Ош облусу	1 874,3	2 839,5	132,6	147,8
Талас облусу	449,6	507,4	80,8	111,4
Чүй облусу	9 275,7	1 0371,5	119,4	109,1
Бишкек ш.	7 590,3	9 213,2	122,9	121,3
Ош ш.	1 283,9	2 875,3	104,6	215,3

Үстүбүздөгү жылдын мартында автоунааларды жана мотоциклдерди сатууну кошпогондо чекене соода жүгүртүүнүн көлөмү 2024-жылдын мартына салыштырмалуу 12,8 пайызга көбөйдү.

36-таблица: Автоунааларды жана мотоциклдерди сатууну кошпогондогу чекене сооданын жүгүртүлүшү

	Млн. сом		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Январь	28 538,2	39 731,1	110,3	139,1
Февраль	29 074,5	38 185,8	113,7	124,5
Март	33 920,7	40 732,2	108,5	112,8

Үстүбүздөгү жылдын январь-мартында өткөн жылдын январь-мартына салыштырмалуу автоунааларды жана мотоциклдерди сатууну кошпогондо чекене соода жүгүртүүнүн көлөмү республиканын бардык региондорунда көбөйдү, Жалал-Абад жана Баткен облусунан тышкары.

37-таблица: Январь-марттагы автоунааларды жана мотоциклдерди сатууну кошпогондогу чекене сооданын аймактар боюнча жүгүртүлүшү

	Млн. сом		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Кыргыз Республикасы	**90 648,3**	**115 387,0**	**109,2**	**119,9**
Баткен облусу	2 888,3	3 045,4	110,0	99,4
Жалал-Абад облусу	12 510,8	12 264,6	109,6	92,1
Ысык-Көл облусу	2 152,7	2 505,5	110,9	108,2
Нарын облусу	1 404,2	1 565,8	109,2	105,9
Ош облусу	10 743,9	13 302,9	111,2	116,2
Талас облусу	2 043,0	2 318,3	110,7	110,2
Чүй облусу	12 781,5	17 291,9	115,7	130,1
Бишкек ш.	36 358,5	49 406,3	107,2	127,8
Ош ш.	9 765,4	13 686,3	104,4	129,3

Үстүбүздөгү жылдын январь-мартында тамактануу ишканаларынын жүгүртүүсүн кошкондо чекене сооданын жалпы көлөмүндө азык-түлүк товарларын сатуунун үлүшү 54,4 пайызды, азык-түлүк эмес товарлардын үлүшү 45,6 пайызды түздү.

38-таблица: Январь-марттагы тамактануу ишканаларынын жүгүртүүсүн кошкондогу чекене сооданын жүгүртүлүшү

	Млн. сом		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Бардыгы	**132 751,0**	**170 160,5**	**113,1**	**122,8**
анын ичинде:				
азык-түлүк товарлары	57 421,0	92 638,1	110,0	150,3
азык-түлүк эмес товарлар	75 330,0	77 523,4	117,2	95,8

Үстүбүздөгү жылдын мартында 2024-жылдын мартына салыштырмалуу азык-түлүк товарларын сатуунун көлөмү 39,9 пайызга өстү, азык-түлүк эмес товарларды сатуунун көлөмү 8,7 пайызга көбөйдү.

39-таблица: 2025-жылдын январь-мартында тамактануу ишканаларынын жүгүртүүсүн кошкондогу чекене сооданын жүгүртүлүшү

	Азык-түлүк товарлары			Азык-түлүк эмес товарлар		
	млн. сом	пайыз менен		млн. сом	пайыз менен	
		мурунку жылдын тийиштүү айына карата	мурунку айга карата		мурунку жылдын тийиштүү айына карата	мурунку айга карата
Январь	31 023,5	118,7	25,4	26 425,4	173,1	25,2
Февраль	31 262,2	160,7	100,7	25 785,6	95,3	100,7
Март	32 545,6	139,9	101,0	27 171,1	91,3	108,5

Адистештирилген соода уюмдарындагы, ошондой эле базарлардагы сатуулардын көлөмүнүн өткөн жылдын январь-мартына салыштырмалуу көбөйүшү тамактануу ишканаларынын жүгүртүүсүн кошкондо чекене соода жүгүртүүнүн жалпы көлөмүнүн 22,8 пайызга өсүшүн шарттады.

40-таблица: 2025-жылдын январь-мартындагы тамактануу ишканаларынын жүгүртүүсүн кошкондогу сатуунун каналдары боюнча чекене сооданын жүгүртүлүшү

	Млн. сом	Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата	Жыйынтыкка карата
		пайыз менен	
Бардыгы	**170 160,5**	**122,8**	**100**
анын ичинде:			
соода уюмдары	116 260,5	119,7	68,3
буюм-терим, аралаш жана азык-түлүк базарлары	53 900,0	123,4	31,7

Үстүбүздөгү жылдын январь-мартында жалпы республика боюнча тамак-аш ишканаларынын жүгүртүүсүн кошкондогу чекене соода жүгүртүүнүн көлөмү калктын жан башына эсептегенде 25 685,4 сомду түздү. Орточо республикалык деңгээлден жогорку көрсөткүч Бишкек шаарында (53 764,2 сом) жана Ош шаарында (36 946,2 сом) түзүлдү.

Өткөн жылдын январь-марттына салыштырмалуу *мейманканалар жана ресторандар* тарабынан көрсөтүлгөн кызмат көрсөтүүлөрдүн көлөмү 25,1 пайызга көбөйдү.

41-таблица: Январь-марттагы мейманканалардын жана ресторандардын кызмат көрсөтүүлөрүнүн көлөмү

	Млн. сом		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Бардыгы	**6 843,9**	**9 136,5**	**111,4**	**125,1**
анын ичинде:				
мейманканалар, ошондой эле туристтик жашоо жана кыска мөөнөткө жашоо үчүн башка орундар	737,8	1 120,5	114,2	148,4
ресторандар, барлар, тамак-аш менен камсыздоо боюнча мобилдүү жана башка кызмат көрсөтүүлөр	6 106,1	8 016,0	111,1	122,3

Үстүбүздөгү жылдын январь-марттында мейманканалар жана ресторандар көрсөткөн кызмат көрсөтүүлөрдүн көлөмүнүн өткөн жылдын январь-марттына салыштырмалуу өсүшү республиканын бардык региондорунда байкалды, Жалал-Абад облусунан тышкары.

42-таблица: Январь-марттагы мейманканалардын жана ресторандардын кызмат көрсөтүүлөрүнүн аймактар боюнча көлөмү

	Млн. сом		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Кыргыз Республикасы	**6 843,9**	**9 136,5**	**111,4**	**125,1**
Баткен облусу	402,5	427,0	113,5	100,7
Жалал-Абад облусу	595,0	601,7	103,8	93,9
Ысык-Көл облусу	161,9	242,2	131,0	150,3
Нарын облусу	10,5	33,1	128,0	303,8
Ош облусу	402,9	607,6	112,8	139,8
Талас облусу	91,1	104,7	104,1	112,1
Чүй облусу	459,3	708,1	111,3	147,3
Бишкек ш.	3 861,6	5 275,7	114,8	128,2
Ош ш.	859,1	1 136,4	102,0	120,0

Транспорт жана телекоммуникациялык ишмердик. Үстүбүздөгү жылдын январь-мартында *транспорттун бардык түрү менен* ташылган жүктөрдүн көлөмү өткөн жылдын январь-мартына салыштырганда 1,3 млн тоннага же 10,9 пайызга көбөйдү. Транспорттун бардык түрү менен ташылган жүктөрдүн көлөмү ү.ж. мартында өткөн жылдын мартына салыштырмалуу 0,5 млн. тоннага же 12 пайызга, ал эми мурунку айга салыштырганда 7,8 пайызга өстү.

Муну менен бирге жүктөрдү автомобиль транспорту менен ташуудагы негизги көлөм (58,3 пайыз) жеке ишкерлерге (жеке жактарга) туура келди.

43-таблица: Январь-марттагы транспорттун бардык түрү менен жүктөрдүн ташылышы

	Миң тонна		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Бардыгы	**11 986,5**	**13 290,3**	**105,2**	**110,9**
Жерде жүрүүчү транспорт				
Темир жол	2 019,2	2 585,5	93,6	128,0
жөнөтүү	717,1	1 047,8	97,0	146,1
келүү	1 638,6	2 164,6	89,3	132,1

	Миң тонна		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Автоунаа	9 792,9	10 524,4	107,6	107,5
Түтүк өткөрүү транспорту	168,2	176,7	123,3	105,1
Аба транспорту	6,2	3,7	0,0	59,7

Транспорттун бардык түрү менен жүктөрдү ташуунун көлөмүнүн өсүшү республиканын бардык региондорунда белгиленди.

44-таблица: Январь-марттагы аймактар боюнча транспорттун бардык түрү менен жүктөрдүн ташылышы

	Миң тонна		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Кыргыз Республикасы	**11 986,5**	**13 290,3**	**105,2**	**110,9**
Баткен облусу	339,1	344,9	101,6	101,7
Жалал-Абад облусу	411,1	432,0	104,3	105,1
Ысык-Көл облусу	448,5	539,4	100,9	120,3
Нарын облусу	332,4	390,0	110,8	117,3
Ош облусу	836,7	854,0	105,4	102,1
Талас облусу	3 565,8	4 084,9	108,8	114,6
Чүй облусу	2 246,2	2 241,4	106,7	99,8
Бишкек ш.	3 651,1	4 223,4	101,6	115,7
Ош ш.	155,6	180,4	101,0	115,9

Транспорттун бардык түрү менен жүк ташуунун жүгүртүлүшүнүн көлөмү ү.ж. январь-мартында 2024-ж. январь-мартына салыштырганда 75,5 млн. тонна километрге же 10 пайызга өстү. Үстүбүздөгү жылдын мартында анын көлөмү өткөн жылдын мартына салыштырмалуу 29,6 млн. тонна километрге же 13,8 пайызга көбөйдү, ал эми мурунку айга салыштырганда ал, тескерисинче 2,4 пайызга кыскарды.

45-таблица: Январь-марттагы транспорттун бардык түрү менен жүк ташуунун жүгүртүлүшүнүн көлөмү

	Млн. тонна-километр		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Бардыгы	**752,5**	**828,0**	**109,7**	**110,0**
Жерде жүрүүчү транспорт				
Темир жол	240,2	321,4	87,6	133,8
Автоунаа	321,2	333,9	104,8	103,9
Түтүк өткөрүү транспорту	121,8	128,0	119,8	105,1
Аба транспорту	69,3	44,7	1 873,0	64,5

Жүргүнчүлөрдү ташуу ү.ж. январь-мартында 2024-жылдын январь-мартына салыштырганда 22,5 млн. адамга же 15,9 пайызга өстү. Үстүбүздөгү жылдын мартында 2024-жылдын мартына салыштырмалуу 5,1 млн. адамга же 10,4 пайызга, ал эми мурунку айга салыштырганда - 5,8 пайызга көп.

Жүргүнчүлөрдү ташуунун негизги көлөмү (98 пайыздан ашыгы) *автоунаа транспортуна* (автобустар, микроавтобустар жана таксилер) туура келди, ал ү.ж. январь-мартында 2024-ж. январь-мартына салыштырганда 27,2 млн. адамга же 20,1 пайызга көп болду.

46-таблица: Январь-марттагы транспорттун бардык түрү менен жүргүнчүлөрдүн ташылышы

	Миң адам		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	**2025**	**2024**	**2025**
Бардыгы	**141 882,4**	**164 418,5**	**104,6**	**115,9**
Жерде жүрүүчү транспорт				
Темир жол	51,1	65,5	97,7	128,2
Автобустар, микроавтобустар	126 285,2	153 133,7	106,7	121,3
Такси	8 955,7	9 269,6	108,0	103,5
Троллейбустар	6 317,9	1 664,5	72,1	26,3
Аба транспорту	272,5	285,2	103,1	104,7

Транспорттун бардык түрү менен жүргүнчүлөрдү ташуунун көлөмүнүн өсүшү бардык региондордо белгиленди.

47-таблица: Январь-марттагы аймактар боюнча транспорттун бардык түрү менен жүргүнчүлөрдүн ташылышы

	Миң адам		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	**2025**	**2024**	**2025**
Кыргыз Республикасы	**141 882,4**	**164 418,5**	**104,6**	**115,9**
Баткен облусу	3 155,5	3 257,8	112,2	103,2
Жалал-Абад облусу	5 593,3	6 420,6	103,4	114,8
Ысык-Көл облусу	2 619,2	2 733,7	105,1	104,4
Нарын облусу	2 196,2	2 507,6	135,7	114,2
Ош облусу	4 812,6	5 075,2	105,6	105,5
Талас облусу	1 723,8	1 836,7	108,0	106,5
Чүй облусу	26 277,7	27 787,5	100,3	105,7
Бишкек ш.	89 048,9	107 811,0	104,4	121,1
Ош ш.	6 455,2	6 988,3	112,6	108,3

Автобустар жана микроавтобустар менен жүргүнчүлөрдү ташуу республиканын бардык региондорунда өстү.

48-таблица: Январь-марттагы аймактар боюнча жүргүнчүлөрдүн автобустар, микроавтобустар менен ташылышы

	Миң адам		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	**2025**	**2024**	**2025**
Кыргыз Республикасы	**126 285,3**	**153 133,7**	**107,0**	**121,3**
Баткен облусу	3 047,1	3 149,2	112,3	103,3
Жалал-Абад облусу	5 201,1	5 996,6	103,1	115,3
Ысык-Көл облусу	2 245,1	2 353,3	106,1	104,8
Нарын облусу	470,9	563,5	107,6	119,7
Ош облусу	4 252,7	4 457,2	105,7	104,8
Талас облусу	1 363,0	1 425,9	106,8	104,6
Чүй облусу	25 336,4	26 728,5	100,3	105,5
Бишкек ш.	79 417,8	103 189,3	109,3	129,9
Ош ш.	4 951,2	5 270,2	109,5	106,4

Транспорттун бардык түрү менен жүргүнчүлөрдү ташуу жүгүртүүсүнүн көлөмү ү.ж. январь-мартында өткөн жылдын январь-мартына салыштырганда 174,2 млн. жүргүнчү-километрге же 7,3 пайызга өстү. Мында ү.ж. мартында анын көлөмү өткөн жылдын мартына салыштырмалуу 10,8 пайызга көбөйүп, ошол эле учурда ал мурунку айга салыштырмалуу 27,8 пайызга жогорулады.

49-таблица: Январь-марттагы транспорттун бардык түрү менен жүргүнчүлөрдү ташуунун жүгүртүү көлөмү

	Млн. жүргүнчү - километр		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Бардыгы	**2 393,8**	**2 568,0**	**100,4**	**107,3**
Жерде жүрүүчү транспорт				
Темир жол	3,8	4,9	97,4	128,9
Автобустар, микроавтобустар	1 729,7	1 837,7	99,2	106,2
Троллейбустар	230,1	265,8	135,4	115,5
Такси	25,3	7,0	64,5	27,7
Аба транспорту	404,9	452,7	94,4	111,8

Телекоммуникация, почта жана чабарман ишмердүүлүгү. Байланыш кызмат көрсөтүүлөрүнөн алынган кирешелер ү.ж. январь-мартында 9,1 млрд. сомду түздү жана 2024-жылдын январь-мартына салыштырмалуу 4,9 пайызга көбөйдү. Почта жана чабарман ишмердигинин кызмат көрсөтүүлөрүнөн түшкөн кирешелер 2024-жылдын январь-мартына салыштырмалуу 19,3 пайызга азайып, 406,1 млн. сомду түздү.

Эмгек акы жана эмгек рыногу. 2025-жылдын январь-февралында ишканалардын жана уюмдардын (чакан ишканаларды эсептебегенде) кызматкерлеринин орточо айлык номиналдык эсептелген эмгек акысы 39 456 сомду түздү жана 2024-ж. январь-февралына салыштырмалуу 17,8 пайызга көбөйдү, ал эми анын керектөө бааларынын индексин эске алуу менен эсептелген реалдуу өлчөмү 10,2 пайызга көбөйдү.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы аныктаган валюталардын расмий курсуна карата алганда, 2025-ж. январь-февралында бир кызматкердин орточо айлык эмгек акысы 451,6 АКШ долларын түздү.

50-таблица: 2025-жылдын январь-февралындагы аймактар боюнча орточо айлык номиналдык эсептелген жана реалдуу эмгек акы[1]

	Сом	Мурунку жылдын тийиштүү айына карата пайыз менен		Мурунку жылдын тийиштүү айына карата реалдуу эмгек акы пайыз менен
		2024	2025	
Кыргыз Республикасы	**39 456**	**111,5**	**117,8**	**110,2**
Баткен облусу	29 109	107,0	111,1	104,4
Жалал-Абад облусу	32 391	109,0	108,2	101,7
Ысык-Көл облусу	44 886	109,6	110,0	101,6
Нарын облусу	37 899	102,8	112,4	106,8
Ош облусу	25 603	105,1	105,0	98,5
Талас облусу	38 852	113,0	107,9	103,9
Чүй облусу	31 260	106,7	114,4	109,8
Бишкек ш.	49 309	114,4	124,5	116,6
Ош ш.	31 685	110,6	114,0	104,9

[1] Чакан ишканаларды эсептебегенде.

Үстүбүздөгү жылдын февралында өткөн жылдын февралына карата номиналдык эсептелген, ошондой эле реалдуу эмгек акынын да өсүү темпинин жогорулашы белгиленди.

51-таблица: Февралдагы орточо айлык номиналдык эсептелген жана реалдуу эмгек акы[1]

	Сом	Мурунку жылдын тийиштүү айына карата	Мурунку айга карата	Мурунку жылдын тийиштүү айына карата реалдуу эмгек акы пайыз менен
		пайыз менен		
2024				
Январь	33 664	112,7	75,7	106,4
Февраль	33 361	110,4	99,1	105,7
2025				
Январь	39 342	116,9	77,0	109,6
Февраль	39 570	118,6	100,6	110,2

[1] Чакан ишканаларды эсептебегенде.

2025-жылдын январында бюджеттик эмес чөйрөнүн кызматкерлеринин эмгек акысы бюджеттик чөйрөнүн кызматкерлеринин эмгек акысынан 1,7 эсеге жогору болду.

52-таблица: 2025-жылдын январь-февралындагы аймактар боюнча орточо айлык номиналдык эсептелген эмгек акы[1]

	Сом				Мурунку жылдын тийиштүү айына карата пайыз менен	
	бюджеттик чөйрө		бюджеттик эмес чөйрө			
	2024	2025	2024	2025	бюджеттик чөйрө	бюджеттик эмес чөйрө
Кыргыз Республикасы	**27 522**	**30 536**	**43 137**	**52 314**	**111,0**	**121,3**
Баткен облусу	25 599	26 886	28 723	38 043	105,0	132,4
Жалал-Абад облусу	23 994	25 194	44 091	49 456	105,0	112,4
Ысык-Көл облусу	24 854	26 549	73 758	82 538	108,0	111,9
Нарын облусу	32 832	34 493	38 558	53 040	105,1	137,6
Ош облусу	23 738	24 443	29 502	34 827	103,0	118,0
Талас облусу	23 721	25 300	86 112	90 705	106,7	105,3
Чүй облусу	25 395	27 059	31 045	37 430	106,6	120,6
Бишкек ш.	34 028	40 894	43 489	54 660	120,2	125,7
Ош ш.	26 384	29 100	30 487	36 036	110,3	118,2

[1] Чакан ишканаларды эсептебегенде.

2025-жылдын январь-февралында номиналдык эсептелген орточо айлык эмгек акынын өсүү темпинин жогорулашы экономикалык ишмердиктин бардык түрдөгү ишканаларында жана уюмдарында байкалды.

Алардын эң олуттуу жогорулашы курулушта (39,7 пайыз), маалымат жана байланыш (26,9 пайыз), дүң жана чекене соода, кыймылсыз мүлк операциялары (34,1 пайыз), административдик жана көмөкчү ишмердик (30,2 пайыз), мейманканалардын жана ресторандардын ишмердиги (25,8 пайыз), финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу (25,6 пайыз), саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө (23,8 пайыз), кесиптик, илимий жана техникалык ишмердик (22,1 пайыз), башка тейлөө ишмердиги (20,2 пайыз), электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу) (19,5 пайыз), пайдалуу кендерди казуу (16,8 пайыз), ошондой эле транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо (12,8 пайыз) чөйрөлөрүндө болду.

53-таблица: Январь-февралдагы экономикалык ишмердиктин түрлөрү боюнча ишканалардын жана уюмдардын кызматкерлеринин орточо айлык номиналдык эсептелген эмгек акысы[1]

	Сом		Мурунку жылдын тийиштүү айына карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Бардыгы	**33 506**	**39 456**	**111,5**	**117,8**
Айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук	24 855	26 911	103,9	108,3
Пайдалуу кендерди казуу	59 194	69 153	125,9	116,8
Иштетүү өндүрүшү (иштетүү өнөр жайы)	53 006	61 462	116,1	116,0
Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	41 252	49 279	107,2	119,5
Суу менен жабдуу, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу	28 263	30 689	128,8	108,6
Курулуш	34 189	47 767	137,9	139,7
Дүң жана чекене соода, автоунаа жана мотоциклдерди оңдоо	38 491	46 121	140,8	119,8
Транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	41 851	47 188	122,1	112,8
Мейманканалардын жана ресторандардын ишмердиги	27 054	34 041	104,8	125,8
Маалымат жана байланыш	59 804	75 878	112,3	126,9
Финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	56 290	70 692	113,7	125,6
Кыймылсыз мүлк операциялары	28 098	37 684	123,7	134,1
Кесиптик, илимий жана техникалык ишмердик	38 817	47 414	122,5	122,1
Административдик жана көмөкчү ишмердик	29 725	38 702	117,5	130,2
Мамлекеттик башкаруу жана коргоо; милдеттүү социалдык камсыздоо	45 970	55 718	106,1	121,2
Билим берүү	24 513	25 764	103,3	105,1
Саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	20 908	25 885	103,5	123,8
Искусство, көңүл ачуу жана эс алуу	21 482	23 233	98,3	108,2
Башка тейлөө ишмердиги	24 995	30 036	142,0	120,2

[1] Чакан ишканаларды эсептебегенде

2025-жылдын 1-мартына карата жалпы республика боюнча эмгек акы төлөө боюнча жалпы карыздын суммасы өткөн жылдын ушул күнүнө салыштырганда 48,6 пайызга азайды.

Карыздардын жалпы суммасынын олуттуу үлүшүн Чүй (42,9 пайыз), Жалал-Абад (35,9 пайыз) жана Ысык-Көл (8,2 пайыз) облустарындагы жана Бишкек ш. (7,4 ишканалардын жана уюмдардын кызматкерлерине болгон карыздар түздү.

54-таблица: 2025-жылдын 1-мартына карата аймактар боюнча эмгек акыны төлөө боюнча жалпы карыз[1]

	Млн. сом	Мурунку жылдын	Мурунку айдын
		тийиштүү күнүнө карата пайыз менен	
Кыргыз Республикасы	**70,4**	**51,4**	**74,8**
Баткен облусу	2,5	45,5	94,9
Жалал-Абад облусу	25,3	84,1	95,7
Ысык-Көл облусу	5,8	19,9	99,5
Нарын облусу	1,4	115,5	114,9
Ош облусу (Ош ш. кошкондо)	0,0	30,1	14,0

	Млн. сом	Мурунку жылдын	Мурунку айдын
		тийиштүү күнүнө карата пайыз менен	
Талас облусу	-	-	-
Чүй облусу	30,2	64,4	98,7
Бишкек ш.	5,2	21,7	19,0

[1] Чакан ишканаларды эсептебегенде

Кыргыз Республикасынын Эмгек, социалдык камсыздоо жана миграция министрлигинин маалыматтары боюнча жумуш издеп, мамлекеттик иш менен камсыздоо органдарында каттоодо турган жумушсуз калктын саны 2025-ж. 1-апрелине карата 66,6 миң адамды түздү, бул өткөн жылдын ушул күнүнө салыштырганда 20,7 пайызга аз, анын ичинен катталган жумушсуздардын саны 47,5 миң адам же 23,1 пайызга аз.

55-таблица: 2025-жылдын 1-апрелине карата мамлекеттик иш менен камсыз кылуу органдарында катталган жумушсуздардын саны

	Бардыгы, адам	Мурунку жылдын	Мурунку айдын
		тийиштүү күнүнө карата пайыз менен	
Кыргыз Республикасы	**47 458**	**76,9**	**98,1**
Баткен облусу	8 022	76,3	98,1
Жалал-Абад облусу	11 434	71,3	99,1
Ысык-Көл облусу	2 282	82,2	95,7
Нарын облусу	1 325	66,4	100,3
Ош облусу	12 618	78,4	94,3
Талас облусу	2 412	79,2	98,3
Чүй облусу	2 197	64,0	98,4
Бишкек ш.	4 215	81,7	100,1
Ош ш.	2 953	110,9	100,0

Катталган жумушсуздардын жалпы санынын 45,2 пайызы аялдарга туура келди. Катталган жумушсуздуктун деңгээли жумушчу күчүнүн жалпы санынын 1,7 пайызын түздү.

Жашоо минимуму. 2025-жылдын I кварталында жалпы республика боюнча жашоо минимумунун чоңдугу калктын адам башына алганда орточо эсеп менен 8 253,43 сомду түздү жана өткөн жылдын тиешелүү мезгилине салыштырганда 6,2 пайызга өстү.

56-таблица: I кварталдагы жашоо минимуму

(калктын адам башына алганда орточо эсеп менен, айына сом менен)

	2024	2025	Өткөн жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен
Бардыгы	**7 769,17**	**8 253,43**	106,2
Эмгекке жөндөмдүү курактагы калк	8 669,52	9 217,41	106,3
анын ичинен:			
эркектер	8 845,26	9 460,96	107,0
аялдар	8 601,53	9 181,95	106,7
Пенсионерлер	6 886,86	7 282,41	105,7
Балдар	6 632,15	7 042,41	106,2
анын ичинен, жашы:			
0дөн 7ге чейинки	5 916,44	6 273,02	106,0
7ден 14кө чейинки	6 859,51	7 271,99	106,0
14төн 17ге чейинки	7 504,43	8 022,65	106,9

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2009-жылдын 6-ноябрындагы № 694 токтому менен бекитилген жашоо минимумунун түзүмүнө ылайык азык-түлүк товарларынын үлүшү 65 пайызды, азык-түлүк эмес товарлар - 16 пайызды, кызмат көрсөтүүлөр - 17 пайызды жана салыктар - 2 пайызды түздү. Азык-түлүк корзинасынын энергетикалык баалуулугу 2101 ккалды түзөт, ал эми анын химиялык курамы 73 грамм белокторду жана 71 грамм майларды камтыйт.

57-таблица: 2025-жылдын I кварталындагы жашоо минимумунун түзүмү

(калктын адам башына алганда орточо эсеп менен, айына сом менен)

	Бардыгы	анын ичинде			
		азык-түлүк товарлары	азык-түлүк эмес товарлар	кызмат көрсөтүүлөр	салыктар
Бардыгы	**8 253,43**	**5 364,73**	**1 320,55**	**1 403,08**	**165,07**
Эмгеке жөндөмдүү курактагы калк	9 217,41	5 622,62	1 566,96	1 751,31	276,52
анын ичинен:					
эркектер	9 460,96	5 771,19	1 608,36	1 797,58	283,83
аялдар	9 181,95	5 600,99	1 560,93	1 744,57	275,46
Пенсионерлер	7 282,41	5 097,69	728,24	1 456,48	-
Балдар	7 042,41	5 000,11	1 126,79	915,51	-
анын ичинен, жашы:					
0дөн 7ге чейинки	6 273,02	4 453,85	940,95	878,22	-
7ден 14кө чейинки	7 271,99	5 235,83	1 163,52	872,64	-
14төн 17ге чейинки	8 022,65	5 696,08	1 444,08	882,49	-

Баалардын жана тарифтердин индекси. Инфляциянын деңгээлин мүнөздөөчү *керектөө бааларынын индекси* ү.ж. мартында өткөн айга салыштырмалуу 100,2 пайызды, ал эми 2024-ж. декабрына салыштырмалуу 101,8 пайызды түздү.

Үстүбүздөгү жылдын мартында мурунку айга салыштырмалуу *тамак-аш азыктарынын жана алкоголсуз суусундуктардын* баалары жалпы республика боюнча 0,2 пайызга жогорулады. Мында баалардын балыкка - 2,0 пайызга, койдун этине - 1,8 пайызга, минералдык сууга - 0,8 пайызга, уйдун этине - 0,5 пайызга, күн карама майына жана макарон азыктарына - 0,3 пайызга, колбаса азыктарына - 0,2 пайызга жана нанга - 0,1 пайызга жогорулашы белгиленди.

Муну менен катар, баалар кумшекерге - 2,2 пайызга, сүт азыктары, сыр жана жумурткага - 1,7 пайызга (анын ичинде куюп сатылуучу сүткө - 2,5 пайызга, тооктун жумурткасына - 4,0 пайызга), малдын тоң майына - 1,0 пайызга, жылкынын этине - 0,7 пайызга, тоокторго - 0,6 пайызга, күрүчкө - 0,5 пайызга, акшакка - 0,4 пайызга жана унга - 0,2 пайызга төмөндөдү.

58-таблица: 2025-жылдын мартындагы азык-түлүк товарларынын негизги турлөрүнө карата керектөө бааларынын индекстери

(мурунку айга карата пайыз менен)

	Буудай уну		1 сорттогу ундан жасалган нан	Тандыр нан	Уйдун эти	Койдун эти	Куюп сатылуучу сүт	Жумуртка	Кумшекер	Күн карама майы
	жогорку сорт	биринчи сорт								
Январь	99,6	99,5	100,1	100,4	100,6	100,8	101,8	100,4	98,9	100,8
Февраль	99,8	99,7	100,0	100,4	103,5	103,0	100,3	98,2	99,6	101,8
Март	99,8	99,8	100,0	100,1	100,5	101,8	97,5	96,0	97,8	100,3
I квартал	99,3	99,0	100,1	100,9	104,6	105,7	99,6	94,6	96,3	102,9

[1] Кварталдын үч айындагы өсүү жыйынтыгы менен.

Үстүбүздөгү жылдын мартында мурунку айга салыштырмалуу жаңы бышкан жашылчалардын баалары 3,2 пайызга жогорулады, ал эми жаңы бышкан жемиштердин баалары, тескерисинче 0,1 пайызга төмөндөдү. Бул мезгилде картошканын баасы 0,4 пайызга өстү.

59-таблица: 2025-жылдын мартындагы жашылча-жемиш азыктарынын айрым түрлөрүнүн керектөө бааларынын индекстери

(мурунку айга карата пайыз менен)

	Алма	Капуста	Пияз	Сабиз	Кызылча	Бадыраң	Помидор	Картошка
Январь	101,4	117,7	104,5	103,3	101,1	116,5	106,2	110,8
Февраль	99,3	119,3	102,4	100,4	103,8	106,6	104,9	124,0
Март	99,5	108,2	98,8	110,7	103,4	98,3	106,5	100,4
I квартал	100,2	151,9	105,8	114,8	108,5	122,1	118,5	138,0

[1] Кварталдын үч айындагы өсүү жыйынтыгы менен.

Үстүбүздөгү жылдын мартында тамак-аш азыктардын жана алкоголсуз суусундуктардын баалары 2024-ж. декабрына салыштырмалуу 3,4 пайызга жогорулады, бул негизинен баалардын картошкага - 38,0 пайызга, жаңы бышкан жашылчаларга - 14,4 пайызга, балыкка - 5,1 пайызга, этке - 4,2 пайызга, күн карама майына - 2,9 пайызга, уйдун тоң майына - 2,8 пайызга, минералдуу сууга - 2,7 пайызга, табыгый балга - 2,1 пайызга кургатылган жемиштер жана жаңгактарга - 1,9 пайызга, колбаса азыктарына - 1,2 пайызга жана сырга - 1,1 пайызга олуттуу өсүшү менен шартталды.

Ошону менен бирге ү.ж. жылдын башынан бери тооктун жумурткасынын (5,4 пайызга), кумшекердин (3,7 пайызга), газдалган суунун (1,2 пайызга), күрүчтүн (0,8 пайызга), пахта майынын (0,8 пайызга), койдун тоң майынын (0,8 пайызга) жана ундун баалары (0,8 пайызга) баалары төмөндөдү.

Үстүбүздөгү жылдын мартында алкоголдук ичимдиктердин жана тамеки азыктарынын баалары мурунку айга салыштырмалуу (0,1 пайызга) бир аз жогорулады. Быйылкы жылдын январь-мартында алкоголдук ичимдиктердин баасы 2024-ж. декабрына салыштырмалуу 1,1 пайызга, тамекинин баасы 3,2 пайызга өстү.

60-таблица: Азык-түлүк товарларынын айрым топторунун бааларынын индекстери

(пайыз менен)

	2025 март			2025 январь-марты
	2025 февралына карата	2024 декабрына карата	2024 мартына карата	2024 январь-мартына карата
Нан азыктары жана акшак	99,9	99,6	101,0	101,4
Эт	100,6	104,2	115,8	114,5
Балык	102,0	105,1	107,5	106,8
Сүт азыктары, сыр жана жумуртка	98,3	99,3	99,2	100,0
Май жана тоң май	100,2	101,3	107,8	106,6
Жемиштер жана жашылчалар	101,6	117,0	118,2	115,7
Кант, джем, бал, шоколад жана момпосуйлар	98,9	98,2	99,5	100,5
Алкоголсуз суусундуктар	100,1	100,9	104,8	105,3
Алкоголдук ичимдиктер	100,1	101,1	110,0	111,1
Тамеки	100,0	103,2	110,1	110,6

Үстүбүздөгү жылдын мартында мурунку айга салыштырмалуу ундун орточо керектөө бааларынын төмөндөшү байкалды.

61-таблица: 2025-жылдын мартындагы айрым өкүл товарлардын орточо керектөө баалары
(бир килограмм, литр үчүн сом менен)

	Буудай уну		1-сорттогу ундан жасалган нан	Тандыр нан	Койдун эти	Уйдун эти	Картошка	А-92-бензини	Дизель майы
	жогорку сорт	биринчи сорт							
Январь	69,50	51,62	66,48	103,46	593,09	624,89	49,52	63,70	71,41
Февраль	69,41	51,39	66,63	101,73	610,92	646,77	61,62	63,60	71,14
Март	69,34	51,30	66,63	102,73	622,02	650,00	61,74	64,57	72,26

Үстүбүздөгү жылдын мартында мурунку айга салыштырмалуу азык-түлүк эмес товарлардын баалары бир аз жогорулаганы байкалды. Муну менен бирге, күйүүчү-майлоочу материалдардын (1,6 пайызга), турмуш тиричилик текстил буюмдарынын (1,0 пайызга), турак жайларды күтүү жана оңдоо үчүн материалдардын (0,9 пайызга), бут кийимдин (0,4 пайызга), жеңил автоунаанын (0,2 пайызга) жана кеңсе товарларынын (0,8 пайызга) бааларынын жогорулашы байкалган. Муну менен катар, суюлтулган газдын (2,5 пайызга), фармацевтика продукцияларынын (1,1 пайызга), катуу отундун (0,7 пайызга), кийим тигүү үчүн материалдардын (0,2 пайызга) жана турмуш тиричилик жабдууларынын баалары (0,1 пайызга) төмөндөдү.

Быйылкы жылдын январь-мартында азык-түлүк эмес товарлардын баалары 2024-ж. декабрына салыштырмалуу (0,6 пайызга) төмөндөшү байкалды. Муну менен бирге катуу отундун - 3,7 пайызга, жеңил автоунаанын - 2,4 пайызга, турак жайларды күтүү жана оңдоо үчүн материалдардын - 1,3 пайызга, кийим тигүү үчүн материалдардын - 0,9 пайызга, күйүүчү-майлоочу материалдардын - 0,5 пайызга, кеңсе товарларынын - 0,5 пайызга баалары төмөндөдү. Муну менен катар, ири турмуш тиричилик буюмдарынын - 0,8 пайызга, эмерек жана пол жабууларынын - 0,6 пайызга, газдын - 0,5 пайызга жана фармацевтика продукцияларынын - 0,4 пайызга баалары жогорулады.

62-таблица: Азык-түлүк эмес товарлардын айрым топторунун жана түрлөрүнүн керектөө бааларынын индекстери
(пайыз менен)

	2025 март			2025 январь-марты
	2025 февралына карата	2024 декабрына карата	2024 мартына карата	2024 январь-мартына карата
Кийим	99,8	99,2	102,5	103,1
анын ичинен:				
кийим тигүүчү материалдар	99,8	99,1	105,8	106,6
Бут кийим	100,4	100,1	105,0	105,1
Турак жайларды күтүү жана оңдоо үчүн материалдар	100,9	98,7	106,2	106,7
Суу менен жабдуу (муздак суу)	100,0	100,4	100,7	100,7
Электр энергия, негизги тариф	100,0	100,0	110,8	110,8
Электр энергия, 700 кВт. с жогору	100,0	100,0	110,2	110,2
Газ	99,8	100,5	107,4	108,1
Жылуулук энергиясы	100,0	100,0	127,6	127,6
Катуу отун (көмүр жана жыгач отундар)	99,3	96,3	107,9	107,0
Бензин	101,6	99,6	101,8	101,3
Дизель майы	101,6	99,3	101,1	100,6
үй тиричилик буюмдары, тиричилик техникасы	100,3	99,9	101,3	101,6
Фармацевтика продукциясы	98,9	100,4	107,0	109,0
Гезиттер жана мезгилдүү басылмалар	100,0	99,6	104,3	104,8

Үстүбүздөгү жылдын мартында мурунку айга салыштырмалуу калкка көрсөтүлгөн *кызмат көрсөтүүлөрдүн* тарифтери 0,3 пайызга жогорулаган. Мында тарифтердин аба

аркылуу жүргүнчүлөрдү ташуучу транспорт кызмат көрсөтүүсүндө - 10,4 пайызга, турак жайларды күнүмдүк күтүү жана оңдоодо - 2,7 пайызга, амбулатордук кызмат көрсөтүүдө - 1,2 пайызга, мейманкана жана ресторан кызмат көрсөтүүсүндө - 0,1 пайызга, мектепке чейинки жана баштапкы билим берүүдө - 0,1 пайызга, чачтарач кызмат көрсөтүүсүндө - 0,1 пайызга жогорулаганы байкалды. Ошону менен бирге ү.ж. мартында мурунку айга салыштырмалуу бут кийим оңдоо кызмат көрсөтүүсүндө - 0,9 пайызга жана автоунаа аркылуу жүргүнчү ташуу кызмат көрсөтүүсүндө - 0,6 пайызга тарифтердин төмөндөшү байкалды.

Ушул жылдын башынан бери кызмат көрсөтүүлөрдүн тарифтери жалпысынан 1,1 пайызга жогорулады. Муну менен бирге тарифтердин өсүшү аба аркылуу жүргүнчү ташуу кызмат көрсөтүүсүндө - 17,6 пайызга, мектепке чейинки жана баштапкы билим берүүдө - 10,3 пайызга, мейманкана тейлөөсүндө - 3,9 пайызга, турак жайларды күнүмдүк күтүү жана оңдоодо - 3,3 пайызга, амбулатордук кызмат көрсөтүүдө - 2,4 пайызга, чач тарач кызмат көрсөтүүсүндө - 1,3 пайызга, темир жол аркылуу жүргүнчүлөрдү ташуучу транспорт кызмат көрсөтүүсүндө - 0,9 пайызга, маданий иш-чараларды уюштуруу боюнча кызмат көрсөтүүлөргө - 0,7 пайызга жана кийим тигүүдө - 0,4 пайызга катталды. Муну менен бирге ү.ж. башынан бери бут кийим оңдоодо - 1,2 пайызга жана коомдук тамактанууда - 0,3 пайызга тарифтердин төмөндөшү байкалды.

63-таблица: Кызмат көрсөтүүлөрдүн айрым топторунун жана түрлөрүнүн керектөө тарифтеринин индекстери
(пайыз менен)

	2025 март			2025 январь-марты
	2025 февралына карата	2024 декабрына карата	2024 мартына карата	2024 январь-мартына карата
Жүргүнчү транспортунун кызмат көрсөтүүлөрү	100,7	101,6	105,3	107,9
Байланыш кызмат көрсөтүүлөрү	100,0	100,0	100,0	100,0
Маданий иш-чараларды уюштуруу боюнча кызмат көрсөтүүлөр	100,0	100,7	122,5	123,0
Билим берүү кызмат көрсөтүүлөрү	100,1	103,6	125,0	124,8
Амбулатордук кызмат көрсөтүүлөр	101,2	102,4	106,9	106,3
Мейманкана жана ресторандардын кызмат көрсөтүүлөрү	100,1	99,8	102,4	103,0
Чачтарач кызмат көрсөтүүлөрү	100,1	101,3	102,0	101,8
Турак жайларды күнүмдүк күтүү жана оңдоо боюнча кызмат көрсөтүүлөр	102,7	103,3	118,1	116,7

Үстүбүздөгү жылдын мартында мурунку айга салыштырмалуу керектөө бааларынын жана тарифтеринин жогорулашы Ош шаарын кошпогондо (0,1 пайызга төмөндөө) республиканын бардык региондорунда катталды. Муну менен бирге алардын максималдуу өсүүсү Ысык-Көл облусунда (0,9 пайызга) катталды.

Үстүбүздөгү жылдын мартында мурунку жылдын декабрына салыштырмалуу керектөө бааларынын жана тарифтердин жогорулашы республиканын бардык региондорунда байкалды. Муну менен бирге баалардын максималдуу (3,5 пайызга) өсүүсү Ош облусунда катталды, бул негизинен башка региондорго салыштырмалуу тамак-аш азыктарынын жана алкоголсуз суусундуктардын бааларынын (5,5 пайызга) эң көп өсүүсү менен шартталды. Жылдын башынан бери алкоголдук ичимдиктердин жана тамеки азыктарынын бааларынын (6,8 пайызга) Ош шаарында, ал эми азык-түлүк эмес товарлардын бааларынын (0,8 пайызга) жана кызмат көрсөтүүлөрдүн тарифтеринин (2,2 пайызга) - Ысык-Көл облусунда максималдуу өсүшү белгиленди.

9-график: Март айындагы керектөө бааларынын индекстери

(өткөн жылдын декабрына карата пайыз менен)

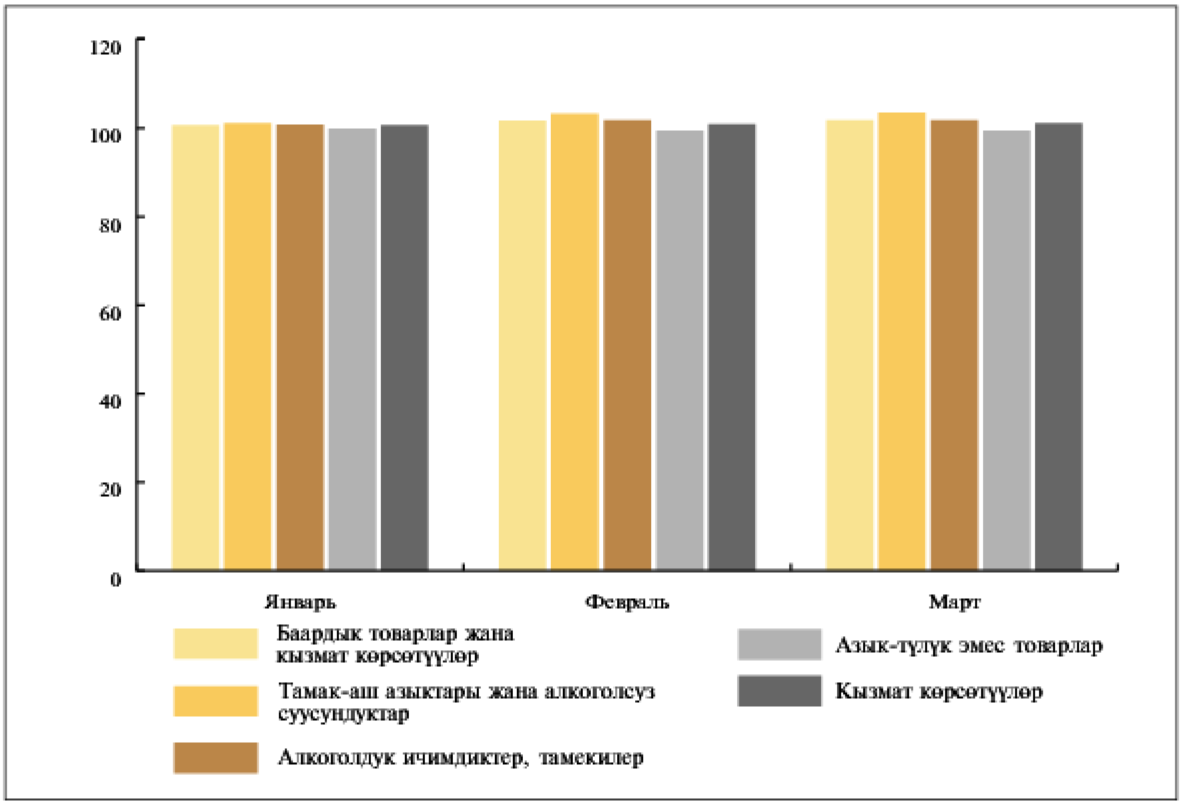

10-график: Март айындагы өнөр жай продукцияларынын өндүрүүчүлөрдүн бааларынын индекстери

(өткөн жылдын декабрына карата пайыз менен)

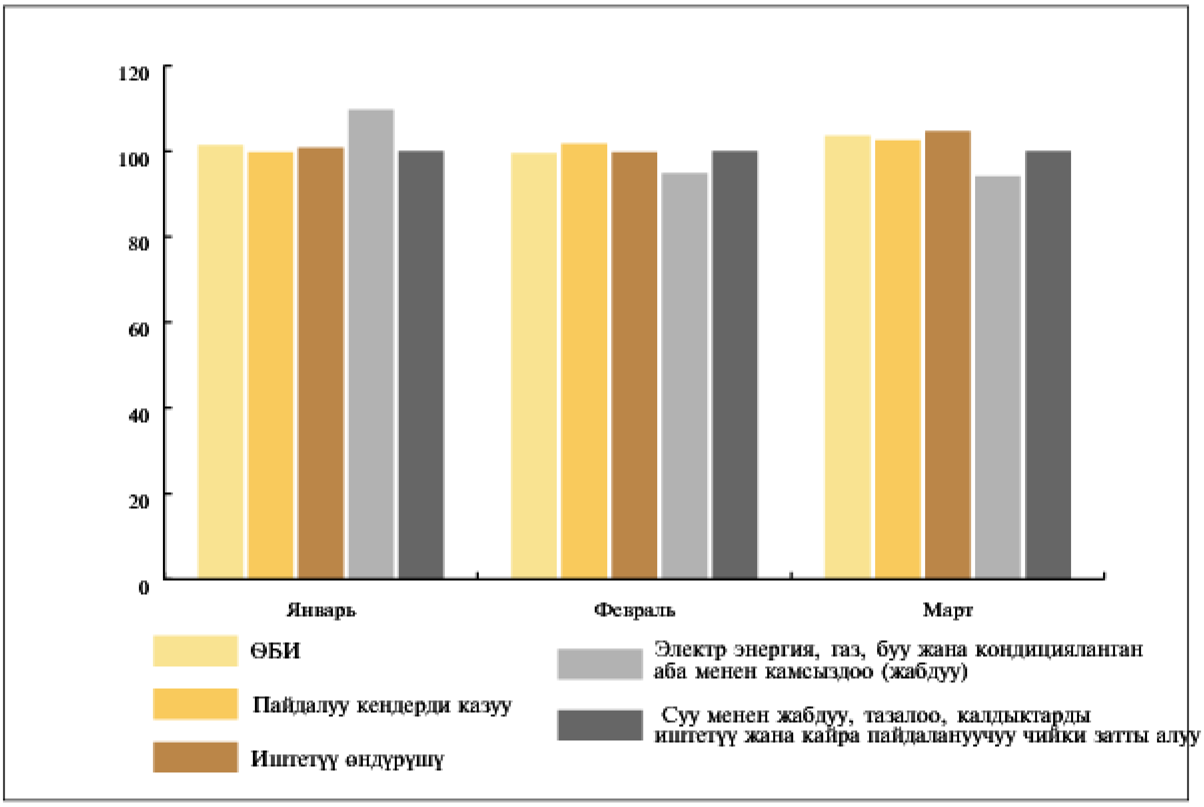

64-таблица: 2025-жылдын мартындагы товарлардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн керектөө бааларынын жана тарифтеринин аймактар боюнча индекстери

(мурунку жылдын декабрына карата пайыз менен)

	Бардык товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр	Тамак-аш азыктары жана алкоголсуз суусундуктар	Алкоголдук ичимдиктер жана тамеки	Азык-түлүк эмес товарлар	Кызмат көрсөтүүлөр
Кыргыз Республикасы	**101,8**	**103,4**	**101,8**	**99,4**	**101,1**
Баткен облусу	100,5	103,3	96,8	98,4	98,6
Жалал-Абад облусу	102,4	104,9	100,4	100,0	100,6
Ысык-Көл облусу	102,5	104,0	100,6	100,8	102,2
Нарын облусу	101,2	102,0	102,4	99,5	100,5
Ош облусу	103,5	105,5	104,8	100,7	101,0
Талас облусу	101,7	104,0	100,6	98,5	100,5
Чүй облусу	102,5	104,4	100,7	100,1	101,7
Бишкек ш.	101,2	102,4	100,4	99,3	101,0
Ош ш.	102,6	104,7	106,8	98,8	101,2

Өндүрүүчүлөрдүн бааларынын индекси. 2025-жылдын мартында сатып өткөрүлгөн *айыл чарба продукциясын* өндүрүүчүлөрдүн баалары өткөн жылдын тийиштүү мезгилине салыштырганда 10,6 пайызга өстү.

65-таблица: Айыл чарба продукцияларын өндүрүүчүлөрдүн бааларынын индекстери

(пайыз менен)

	Бардыгы		анын ичинде			
	мурунку жылдын тииштуу айына карата	өткөн жылдын декабрына карата	өсүмдүк өстүрүүчүлүк продукциясы		мал чарба продукциясына	
			мурунку жылдын тииштуу айына карата	өткөн жылдын декабрына карата	мурунку жылдын тииштуу айына карата	өткөн жылдын декабрына карата
Январь	106,7	106,7	104,1	109,3	109,3	104,5
Февраль	109,4	112,8	107,6	118,0	111,2	108,2
Март	110,6	114,9	109,4	123,2	111,8	107,6

2024-жылдын мартына салыштырганда жашылчалардын (9,3 пайызга), картошканын (8,7 эсеге), эттин (тирүүлөй салмакта) (15,3 пайызга) жана сүттүн (6,4 пайызга) баалары өстү. Муну менен катар, буудайдын (15,1 пайызга), жумуртканын (12,9 пайызга) бааларынын төмөндөшү белгиленди.

66-таблица: 2025-жылдагы айыл чарба продукцияларынын айрым түрлөрүн өндүрүүчүлөрдүн бааларынын индекстери

(пайыз менен)

	Дан бардыгы	Буудай	Жашылчалар	Картошка	Эт (тирүүлөй салмакта)	Чийки сүт	Жумуртка
			Мурунку айга карата				
Январь	99,2	96,3	119,4	118,4	104,8	105,0	89,3
Февраль	103,6	101,7	105,1	117,6	105,0	100,4	99,5
Март	105,3	108,4	104,6	108,2	100,1	98,3	95,4
			Өткөн жылдын тийиштүү айына карата				
Январь	88,2	83,1	105,8	161,3	112,5	103,8	93,8
Февраль	87,9	83,8	112,1	186,2	117,8	105,5	85,7
Январь-февраль	88,1	83,4	109,0	173,8	115,1	104,7	89,6
Март	91,0	87,7	109,8	213,8	115,5	110,2	82,4
Январь-март	89,1	84,9	109,3	186,7	115,3	106,4	87,1

Өнөр жай товарларын жана кызмат көрсөтүүлөрүн өндүрүүчүлөрдүн бааларынын индекси 2025-жылдын мартында өткөн айга салыштырмалуу 104,1 пайызды түздү.

Үстүбүздөгү жылдын мартында пайдалуу кендерди казуу ишканаларындагы өндүрүүчүлөрдүн баалары 0,8 пайызга жогорулады.

Үстүбүздөгү жылдын мартында мурунку айга салыштырмалуу иштетүү өндүрүшүндөгү өндүрүүчүлөрдүн бааларынын индекси 105,0 пайызды түздү. Мында баалардын матрас чыгарууда (13,5 пайызга), унаа чыгарууда (12,9 пайызга), негизги металлдар (7,4 пайызга), зер буюмдарды, монеталарды жана медалдарды чыгарууда (6,1 пайызга), чийки мунайзат жана жаратылыш газын (4,2 пайызга), кокс жана тазаланган мунай продуктыларын (3,8 пайызга), электр жарык берүүчү жабдууларын чыгарууда (3,1 пайызга), резина жана пластмасса буюмдарын чыгарууда (0,1 пайызга), сүт азыктарында (0,1 пайызга), жана электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоодо (0,1 пайызга) өсүшү байкалган.

Муну менен катар ү.ж март айында мурунку айга салыштырмалуу баалардын курулуш металл конструкцияларын жана буюмдарын чыгарууда (7,9 пайызга), эмеректерди чыгарууда (3,9 пайызга), жашылча-жемиштерди кайра иштетүүдө жана консервалоодо (1,7 пайызга), ун жана дан азыктарын өндүрүүдө (1,5 пайызга).төмөндөгөнү байкалды.

67-таблица: 2025-жылдагы өнөр жай товарларын жана кызмат көрсөтүүлөрүн өндүрүүчүлөрдүн бааларынын индекстери

	Пайдалуу кендерди казуу	Иштетүү өндүрүшү	Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	Суу менен жабдуу, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу
		Мурунку айга карата		
Январь	99,7	100,8	109,7	100,0
Февраль	102,0	99,0	100,2	100,0
Март	100,8	105,0	99,2	100,0
		Мурунку жылдын декабрь айына карата		
Январь	99,7	100,8	109,7	100,0
Февраль	101,7	99,7	94,9	100,0
Март	102,5	104,7	94,1	100,0

Үстүбүздөгү жылдын январь-мартында 2024-ж. январь-мартына салыштырмалуу өнөр жай товарларын жана кызмат көрсөтүүлөрүн өндүрүүчүлөрдүн баалары 19,1 пайызга жогорулады. Мында алардын эң чоң өсүшү (16,5 пайыз) электр жабдууларын чыгарууда катталган.

68-таблица: Январь-марттагы өнөр жай продукцияларын өндүрүүчүлөрдүн бааларынын индекстери

(мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен)

	2024	2025
Бардыгы	**109,5**	**119,1**
Пайдалуу кендерди казуу	**109,4**	**115,1**
Таш көмүр жана күрөң көмүр (лигнит) казуу	107,2	126,5
Чийки мунайзатты жана жаратылыш газын казуу	111,5	120,9
Башка пайдалуу кендерди казуу	105,7	98,8
Иштетүү өндүрүшү	**108,2**	**120,2**
Тамак-аш азыктарын (суусундуктарды кошкондо) жана тамеки өндүрүү	97,7	106,2
Текстиль өндүрүшү; кийим жана бут кийим, булгаары жана башка булгаарыдан жасалган буюмдарды өндүрүү	86,0	105,4
Жыгач жана кагаз буюмдар өндүрүшү; басмакана ишмердиги	123,1	84,3
Кокс жана тазаланган мунайзат продуктуларын өндүрүү	105,6	104,2
Химиялык продукцияларды өндүрүү	96,7	98,6
Фармацевтикалык продукцияларды өндүрүү	107,5	93,4

	2024	2025
Резина жана пластмасса буюмдар, башка металл эмес минералдык продуктуларды өндүрүү	102,5	105,1
Машина жана жабдуулардан башка негизги металлдар жана даяр металл буюмдарды өндүрүү	114,6	130,4
Электр жабдууларын өндүрүү	128,9	116,5
Башка топтошууларга киргизилбеген машина жана жабдууларды өндүрүү	98,0	107,1
Транспорт каражаттарын өндүрүү	107,9	112,2
Башка өндүрүштөр, машина жана жабдууларды орнотуу жана оsдоо,	107,0	82,4
Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	**122,3**	**115,4**
Суу менен жабдуу, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу	**127,2**	**103,7**

Үстүбүздөгү жылдын мартында мурунку айга салыштырмалуу биринчи сорттогу унга болгон баа бир аз төмөндөгөн.

69-таблица: 2025-жылдагы өнөр жай продукцияларынын айрым түрлөрүн өндүрүүчүлөрдүн орточо баалары

(килограмм, тонна, литр, кВт саат үчүн сом менен)

	Буудай уну		Нан	Сүт	Цемент	Күрөң көмүр (лигнит)	Электр энергия
	жогорку сорт	биринчи сорт					
Январь	40,0	26,2	50,6	98 348,2	4403,1	1 731,4	2,14
Февраль	40,0	25,7	50,9	98 348,2	5540,7	1 739,5	2,14
Март	40,0	25,2	50,9	98 348,2	5540,7	1 739,5	2,14

Үстүбүздөгү жылдын мартында ишканаларга, мекемелерге жана уюмдарга көрсөтүлүүчү байланыш кызматтарына тарифтер өткөн айдын деңгээлинде сакталды.

Үстүбүздөгү жылдын январь-мартында өткөн жылдын тийиштүү мезгилине салыштырмалуу почта жана электр байланыш кызматтарына тарифтер жалпысынан 4,2 пайызга жогорулады. Мында почта жана курьердик байланыштарга тарифтер 2,0 пайызга өскөн, ал эми электр байланыштарына тарифтер мурдагы деңгээлде сакталып калган.

70-таблица: Мартта ишканаларга, мекемелерге жана уюмдарга көрсөтүлгөн байланыш кызмат көрсөтүүлөрүнүн тарифтеринин индекстери

(мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен)

	2024	2025
Бардыгы	**104,0**	**104,2**
Почта жана чабарман кызмат көрсөтүүлөрү	191,8	102,0
Электр байланыш кызмат көрсөтүүлөрү	99,4	104,3

Транспорттун негизги түрлөрү менен жүк ташуу кызмат көрсөтүүлөрүнүн тарифтери мурунку айга салыштырмалуу 0,2 пайызга жогорулады, бул негизинен темир жол транспорт кызмат көрсөтүүсүнүн тарифтеринин 0,2 пайызга жогорулашы менен шартталды.

2025-жылдын январь-мартында мурунку жылдын тийиштүү мезгилине салыштырмалуу транспорттун бардык түрү менен жүк ташуу кызмат көрсөтүүлөрүнүн тарифтери 8,5 пайызга жогорулады, бул негизинен темир жол транспортунун кызмат көрсөтүүлөрүнүн тарифтеринин 8,8 пайызга өсүшүү менен шартталды.

71-талица: 2025-ж. январь-мартындагы жүк ташуу кызмат көрсөтүүлөрүнүн тарифтеринин индекстери

(мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен)

	2024	2025
Бардыгы	**119,4**	**108,5**
Жерде жүрүүчү транспорт		
Темир жол транспорту	120,2	108,8
Автомобиль транспорту	98,5	100,0
Аба транспорту	100,0	100,0

Мамлекеттик сектор

Мамлекеттик бюджеттин аткарылышы

Үстүбүздөгү жылдын январь-февралында Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин Борбордук казыналыгынын маалыматтары боюнча *мамлекеттик бюджеттин кирешелери* (финансылык эмес активдерди сатуудан келип түшүүлөрдү кошкондо) 118 866,4 млн. сомду же ИДПга карата 57,8 пайызды түздү жана өткөн жылдын тийиштүү мезгилине салыштырганда 2,1 эсеге же 62 889,8 млн. сомго көбөйдү[2]. Мамлекеттик бюджеттин киреше бөлүгүнүн негизги көбөйүшү салыктык эмес кирешелердин түшүүсү менен камсыз кылынган, анын көлөмү 10,7 эсеге же 51 549,4 млн. сомго көбөйгөн, бул менчиктен түшкөн кирешелердин жана пайыздардын өсүшү менен (45 518,3 млн. сомго) байланыштуу.

Ошондой эле, салыктык кирешелердин түшүүлөрү - 12 096,8 млн. сомго (24,7 пайызга) өскөн. Салыктык кирешелердин өсүшүнүн негизги көлөмү эл аралык соодадан жана операциялардан түшкөн салыктардан - 2 675,0 млн. сомго, киреше салыгынан - 1 827,9 млн., кошумча нарк салыгынан - 1 449,6 млн. жана Кыргыз Республикасынын жеке адамдары-резиденттери төлөгөн киреше салыгынан - 1 403,4 млн. сомго алынды.

Ошол эле убакта расмий трансферттердин келип түшүүлөрү - 733,5 млн. сомго же 44,0 пайызга, финансылык эмес активдерди сатуудан түшкөн кирешелер 22,9 млн. сомго төмөндөдү.

Үстүбүздөгү жылдын январь-февралында мурунку жылдын тийиштүү мезгилине салыштырганда *мамлекеттик бюджеттин чыгымдары* (финансылык эмес активдерди сатып алууга кеткен чыгымдарды кошкондо) 23 585,7 млн. сомго же 1,5 эсеге көбөйдү жана 69 906,4 млн. сомду (ИДПга карата 34,0 пайызды) түздү. Чыгымдардын негизги көбөйүшү башка категорияларга таандык кылынбаган экономикалык маселелер боюнча - 16 794,1 млн. сомго, финансылык эмес активдерди сатып алуу - 3 118,3 млн. сомго, коргоо, коомдук тартип жана коопсуздук чыгымдарында - 1 355,4 млн. сомго белгиленди. Ал эми турак жай жана коммуналдык кызмат көрсөтүүлөргө кеткен чыгымдар тескерисинче 209,6 млн. сомго азайды.

Натыйжада, *акча каражаттарынын профицити* 48 960,0 млн. сом суммасында же ИДПга карата 23,8 пайыз өлчөмүндө аныкталды.

Мамлекеттин кирешесине келип түшүүлөрдүн жалпы көлөмүнүн 51,4 пайызы салыктык төлөмдөрдөн түзүлдү, алар 61 044,3 млн. сом суммасында алынган. Алардын жалпы кирешелердеги үлүшү өткөн жылдын январь-февралына салыштырганда 36,0 пайыздык пунктка азайды. Ички салыктардан келип түшүүлөр салыктык кирешелердин көлөмүндө 67,3 пайызды же 41 101,1 млн. сомду, тышкы экономикалык ишмердиктен келип түшүүлөр 32,7 пайызды же 19 943,2 млн. сомду түздү.

[2] Бул жерде жана мындан ары - мамлекеттик бюджет көрсөтүлөт, ага мамлекеттик башкаруунун ар кайсы деңгээлдеринин ортосундагы өз ара эсептешүүлөр кирбейт.

Салыктык төлөмдөрдүн негизги үлүшү кошумча нарк салыгынын (43,4 пайызы), эл аралык соодадан жана операциялардан түшкөн салыктын (11,4 пайызы), Кыргыз Республикасынын жеке адамдары-резиденттери төлөгөн киреше салыгынын (8,5 пайызы), киреше салыктын (8,3 пайызы) эсебинен түзүлдү.

Үстүбүздөгү жылдын январь-февралында салыктык эмес төлөмдөрдөн 56 879,1 млн. сом алынды, жалпы кирешелердин көлөмүндө алардын үлүшү 38,4 пайыздык пунктка көбөйдү жана 47,9 пайызды түздү. Салыктык эмес төлөмдөрдүн негизги көлөмү (81,5 пайызы же 46 370,5 млн. сому) менчиктен түшкөн кирешелерден жана пайыздардан түзүлдү.

Ушул эле мезгилде алынган трансферттердин суммасы 933,5 млн. сомду түздү. Мында жалпы кирешелердеги алардын үлүшү 0,8 пайызды түздү жана өткөн жылдын тийиштүү мезгилине салыштырганда 2,2 пайыздык пунктка азайды. Финансылык эмес активдерди сатуудан түшкөн кирешелер 9,5 млн. сомду түздү, ал эми мамлекеттик бюджеттин жалпы кирешесиндеги алардын үлүшү бир аз эле болду.

72-таблица: Январь-февралда мамлекеттик бюджеттин кирешелеринин түзүмү

	Млн. сом		Жыйынтыкка карата		ИДПга карата	
			пайыз менен			
	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Кирешелер	**55 976,6**	**118 866,4**	**100,0**	**100,0**	**32,9**	**57,8**
Операциялык ишмердиктен түшкөн кирешелер	**55 944,2**	**118 856,9**	**99,9**	**100,0**	**32,8**	**57,8**
Салыктык кирешелер	**48 947,5**	**61 044,3**	**87,4**	**51,4**	**28,7**	**29,7**
Киреше жана пайда салыгы	12 648,0	19 268,5	22,6	16,2	7,4	9,4
Кыргыз Республикасынын жеке адамдары-резиденттери төлөгөн киреше салыгы	3 799,1	5 202,5	6,8	4,4	2,2	2,5
Кыргыз Республикасынын резиденттери эмес адамдардын киреше салыгы	606,3	1 344,4	1,1	1,1	0,4	0,7
пайда салыгы	3 259,2	5 087,1	5,8	4,3	1,9	2,5
бирдиктүү салык боюнча түшүүлөр	3 372,9	4 724,1	6,0	4,0	2,0	2,3
патенттик негиздеги салык	305,5	129,9	0,5	0,1	0,2	0,1
«Кумтөр» кен казуу ишканалардын дүң кирешесинин салыгы	1 245,9	2 581,6	2,2	2,2	0,7	1,3
«Кумтөр» кен казуу ишканаларынын Кыргыз Республикасынын минералдык-чийки зат базасын өнүктүрүүгө жылдык сумма	-	-	-	-	-	-
Менчиктен түшкөн салык	625,5	566,3	1,1	0,5	0,4	0,3
мүлккө салык	323,6	255,9	0,6	0,2	0,2	0,1
жер салыгы	301,9	310,4	0,5	0,3	0,2	0,2
Товарлардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн салыгы	31 379,8	34 240,9	56,1	28,8	18,4	16,7
кошумча нарк салыгы	25 070,4	26 520,0	44,8	22,3	14,7	12,9
Кыргыз Республикасынын аймагында өндүрүлгөн товарлар менен кызмат көрсөтүүлөрдүн КНС	5 407,8	7 034,5	9,7	5,9	3,2	3,4
Кыргыз Республикасынын аймагына алынып келинген товарлардын КНС	19 662,6	19 485,5	35,1	16,4	11,5	9,5
сатуудан түшкөн салык	3 692,9	4 601,1	6,6	3,9	2,2	2,2
акциздик салык	1 932,4	2 296,2	3,5	1,9	1,1	1,1

	Млн. сом		Жыйынтыкка карата		ИДПга карата	
			пайыз менен			
	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Кыргыз Республикасынын аймагында өндүрүлгөн же сатылган товарлардын акциздик салыгы	590,8	560,0	1,1	0,5	0,3	0,3
Кыргыз Республикасынын аймагына алынып келинген товарлардын акциздик салыгы	1 341,6	1 736,3	2,4	1,5	0,8	0,8
жер астындагы кендерди пайдалануудан түшкөн салык	684,1	823,6	1,2	0,7	0,4	0,4
Эл аралык соодадан жана операциялардан түшкөн салык	4 293,5	6 968,5	7,7	5,9	2,5	3,4
Башка салыктар жана жыйымдар	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Алынган расмий трансферттер	**1 667,0**	**933,5**	**3,0**	**0,8**	**1,0**	**0,5**
Салыктык эмес кирешелер	**5 329,7**	**56 879,1**	**9,5**	**47,9**	**3,1**	**27,7**
Менчиктен түшкөн киреше жана пайыздар	852,2	46 370,5	1,5	39,0	0,5	22,6
Товарларды сатуудан жана кызматтарды көрсөтүүдөн түшкөн киреше	2 298,4	5 224,3	4,1	4,4	1,3	2,5
ижара акысы	89,4	200,1	0,2	0,2	0,1	0,1
жыйымдар жана төлөөлөр	1 035,5	1 956,2	1,8	1,6	0,6	1,0
акылуу кызматтарды көрсөтүүдөн түшкөн түшүүлөр	1 173,5	3 068,0	2,1	2,6	0,7	1,5
Айыптар, туумдар, санкциялар, конфискациялар	589,2	671,3	1,1	0,6	0,3	0,3
Мамлекеттик сектордун бирдиктерине ыктыярдуу трансферттер жана гранттар	794,6	2 751,6	1,4	2,3	0,5	1,3
Башка салыктык эмес кирешелер	795,3	1 861,5	1,4	1,6	0,5	0,9
Финансылык эмес активдерди сатуудан түшкөн кирешелер	**32,4**	**9,5**	**0,1**	**0,0**	**0,0**	**0,0**

Мамлекеттик бюджеттин операциялык чыгымдарынын негизги суммасы (46,5 пайызы же 28 320,6 млн. сому) ү.ж. январь-февралында социалдык-маданий чөйрөгө багытталды. Ошол эле убакта жалпы багыттагы экономикалык ишмердик менен байланышкан мамлекеттик кызмат көрсөтүүлөргө - 18 486,0 млн. (30,4 пайызы), мамлекеттик кызматтар, коргоо, коомдук тартип жана коопсуздукка - 13 892,7 млн. сом (операциялык чыгымдардын 22,8 пайызы), айлана-чөйрөнү коргоого 190,5 млн. сом (0,3 пайызы) багытталды.

Мамлекеттик бюджеттин каражаттарынан эмгек акы төлөөгө 21 891,9 млн. сом (31,3 пайыз), башка чыгымдарга 16 398,6 млн. сом (23,5 пайыз), социалдык жөлөкпулдарды төлөөгө - 10 179,8 млн. (14,6 пайыз), финансылык эмес активдерди сатып алууга - 9 016,6 млн. (12,9 пайыз), товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алууга жана пайдаланууга - 8 358,9 млн. (12,0 пайыз), пайыздарды төлөөгө - 2 645,8 млн. (3,8 пайыз), субсидияларды берүүгө - 1 143,4 млн. (1,6 пайыз) жана гранттарга - 271,4 млн. сом (0,4 пайыз) пайдаланылды.

Мамлекеттик бюджеттин каражаттарынан бюджеттик каражаттардын эсебинен 67 247,0 млн. сом (96,2 пайызы), атайын каражаттардын эсебинен 2 659,4 млн. сом (3,8 пайызы) пайдаланылды.

73-таблица: Январь-февралдагы мамлекеттик бюджеттин чыгымдарынын түзүмү

	Млн. сом		Жыйынтыкка карата		ИДПга карата	
			пайыз менен			
	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Чыгымдар	**46 320,7**	**69 906,4**	**100,0**	**100,0**	**27,2**	**34,0**
Операциялык ишмердикти жүргүзүүгө кеткен чыгымдар	**40 422,4**	**60 889,8**	**87,3**	**87,1**	**23,7**	**29,6**
Жалпы багыттагы мамлекеттик кызматтар	5 552,0	6 583,2	12,0	9,4	3,3	3,2
Коргоо, коомдук тартип жана коопсуздук	5 954,1	7 309,5	12,9	10,5	3,5	3,6
Экономикалык ишмердик менен байланышкан мамлекеттик кызмат көрсөтүүлөр	1 691,9	18 486,0	3,7	26,4	1,0	9,0
Айлана-чөйрөнү коргоо	175,2	190,5	0,4	0,3	0,1	0,1
Турак жай жана коммуналдык кызмат көрсөтүүлөр	1 483,7	1 274,1	3,2	1,8	0,9	0,6
Саламаттыкты сактоо	4 849,3	4 889,9	10,5	7,0	2,8	2,4
Эс алуу, маданият жана дин	1 003,4	1 161,9	2,2	1,7	0,6	0,6
Билим берүү	9 603,0	10 510,5	20,7	15,0	5,6	5,1
Социалдык коргоо	10 109,9	10 484,3	21,8	15,0	5,9	5,1
Финансылык эмес активдерди сатып алууга кеткен чыгымдар	**5 898,3**	**9 016,6**	**12,7**	**12,9**	**3,5**	**4,4**
Операциялык ишмердиктен алынган акча каражаттарынын таза келүү агымы	**15 521,8**	**57 967,1**	**100,0**	**100,0**	**9,1**	**28,2**
Финансылык эмес активдерге салымдарды киргизүүнүн натыйжасында акча каражаттарынын таза кетүү агымы	5 865,9	9 007,1	100,0	100,0	3,4	4,4
Акча каражаттарынын тартыштыгы (-), профицити	**9 655,9**	**48 960,0**	**100,0**	**100,0**	**5,7**	**23,8**
Бюджеттин тартыштыгын каржылоо булактары	**24 931,3**	**-11 402,6**	**-**	**-**	**-**	**-**
Ички каржылоо	25 865,7	-8 183,8	-	-	-	-
Тышкы каржылоо	-934,4	-3 218,8	-	-	-	-

Республикалык бюджеттин кирешелери (финансылык эмес активдерди сатуудан келип түшүүлөрдү кошкондо) ү.ж. январь-февралында өткөн жылдын тийиштүү мезгилине салыштырмалуу 2,2 эсеге же 60 003,8 млн. сомго өстү жана 110 054,1 млн. сомду түздү.

Салыктык эмес кирешелердин келип түшүүлөрү 49 402,5 млн. сомго көбөйдү жана 53 612,1 млн. сомду түздү, салыктык кирешелер - 11 334,7 млн. сомго (55 507,9 млн. сом) көбөйдү, ошол эле учурда расмий трансферттердин түшүүлөрү тескерисинче 733,5 млн. сомго (933,5 млн. сом) азайды.

Салыктык кирешелердин негизги көлөмү кошумча нарк салыгынын (47,8 пайыз), салыктык эмес кирешелер - менчиктен түшкөн кирешелердин жана пайыздардын (85,9 пайыз) эсебинен алынды.

Үстүбүздөгү жылдын январь-февралында *республикалык бюджеттин чыгымдары* (финансылык эмес активдерди сатып алууга кеткен чыгымдарды кошкондо) өткөн жылдын тийиштүү мезгилине салыштырмалуу 23 045,2 млн. сомго же 1,5 эсеге көбөйдү жана 66 093,6 млн. сомду түздү. Жалпы чыгымдардын ичинен финансылык эмес активдерди сатып алууга 8 490,7 млн. сом пайдаланылды, бул 1,9 эсеге же 4 128,5 млн. сомго көп.

Социалдык-маданий чөйрөгө операциялык чыгымдарды жүргүзүүгө - 24 956,8 млн. сом же 43,3 пайыз, экономикалык ишмердик менен байланышкан мамлекеттик кызмат көрсөтүүлөргө - 18 244,2 млн. (31,7 пайыз), жалпы багыттагы мамлекеттик кызматтар,

коргоо, коомдук тартип жана коопсуздукка - 14 211,4 млн. (24,7 пайыз), айлана-чөйрөнү коргоого 190,5 млн. сом (0,3 пайызы) багытталды.

74-таблица: Январь-февралдагы республикалык бюджеттин түзүмү

	Млн. сом		Жыйынтыкка карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Кирешелер	**50 050,3**	**110 054,1**	**100,0**	**100,0**
Операциялык ишмердиктен түшкөн кирешелер	**50 049,7**	**110 053,5**	**100,0**	**100,0**
Салыктык кирешелер	**44 173,2**	**55 507,9**	**88,3**	**50,4**
Киреше жана пайда салыгы	8 543,4	14 346,8	17,1	13,0
Кыргыз Республикасынын резиденттери эмес адамдардын киреше салыгы	606,3	1 344,4	1,2	1,2
пайда салыгы	3 259,2	5 087,1	6,5	4,6
бирдиктүү салык боюнча түшүүлөр	3 372,9	4 724,1	6,7	4,3
«Кумтөр» кен казуу ишканаларынын дүң кирешесинин салыгы	1 245,9	2 581,6	2,5	2,3
«Кумтөр» кен казуу ишканаларынын Кыргыз Республикасынын минералдык- чийки зат базасын өнүктүрүүгө жылдык суммасы	-	-	-	-
Товарлардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн салыгы	31 336,0	34 192,6	62,6	31,1
кошумча нарк салыгы	25 070,4	26 520,0	50,1	24,1
сатуудан түшкөн салык	3 692,9	4 601,1	7,4	4,2
акциздик салык	1 932,4	2 296,2	3,9	2,1
жер астындагы кендерди пайдалануудан түшкөн салык	640,2	775,2	1,3	0,7
Эл аралык соодадан жана операциялардан түшкөн салык	4 293,5	6 968,5	8,6	6,3
Башка салыктык кирешелер	0,2	0,0	0,0	0,0
Алынган расмий трансферттер	**1 667,0**	**933,5**	**3,3**	**0,8**
Салыктык эмес кирешелер	**4 209,5**	**53 612,1**	**8,4**	**48,7**
Менчиктен түшкөн киреше жана пайыздар	614,2	46 071,8	1,2	41,9
Товарларды сатуудан жана кызматтарды көрсөтүүдөн түшкөн киреше	1 933,1	4 716,4	3,9	4,3
ижара акысы	22,8	114,9	0,0	0,1
жыйымдар жана төлөмдөр	1 003,3	1 916,2	2,0	1,7
акылуу кызматтарды көрсөтүүдөн түшкөн түшүүлөр	906,9	2 685,3	1,8	2,4
Айыптар, туумдар, санкциялар, конфискациялар	589,1	670,8	1,2	0,6
Мамлекеттик сектордун бирдиктерине ыктыярдуу трансферттер жана гранттар	347,1	386,6	0,7	0,4
Башка салыктык эмес кирешелер	726,1	1 766,6	1,5	1,6
Финансылык эмес активдерди сатуудан түшкөн кирешелер	**0,6**	**0,6**	**0,0**	**0,0**
Чыгымдар	**43 048,4**	**66 093,6**	**100,0**	**100,0**
Операциялык ишмердикти жүргүзүүгө кеткен чыгымдар	**38 686,2**	**57 602,9**	**89,9**	**87,2**
Жалпы багыттагы мамлекеттик кызматтар	6 545,1	6 906,2	15,2	10,4
Коргоо, коомдук тартип жана коопсуздук	5 943,9	7 305,2	13,8	11,1
Экономикалык ишмердик менен байланышкан мамлекеттик кызмат көрсөтүүлөр	1 477,9	18 244,2	3,4	27,6
Айлана-чөйрөнү коргоо	175,2	190,5	0,4	0,3
Турак жай жана коммуналдык кызмат көрсөтүүлөр	753,3	3,7	1,7	0,0
Саламаттыкты сактоо	4 835,3	4 886,0	11,2	7,4
Эс алуу, маданият жана дин	766,0	893,5	1,8	1,4

	Млн. сом		Жыйынтыкка карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Билим берүү	8 249,2	8 851,4	19,2	13,4
Социалдык коргоо	9 940,4	10 322,1	23,1	15,6
Финансылык эмес активдерди сатып алууга кеткен чыгымдар	**4 362,2**	**8 490,7**	**10,1**	**12,8**
Акча каражаттарынын тартыштыгы (-), профицити	**7 001,9**	**43 960,5**	**100,0**	**100,0**

Үстүбүздөгү жылдын январь-февралында *жергиликтүү бюджеттин кирешелери* (финансылык эмес активдерди сатуудан келип түшүүлөрдү кошкондо) өткөн жылдын январь-февралына салыштырмалуу 2 110,7 млн. сомго (27,2 пайызга) көбөйдү жана 9 881,0 млн. сомду түздү. *Жергиликтүү бюджеттин чыгымдары* (финансылык эмес активдерди сатып алууга кеткен чыгымдарды кошкондо) 234,8 млн. сомго (4,6 пайызга) азайды жана 4 881,5 млн. сомду түздү.

Үстүбүздөгү жылдын январь-февралында алынган кирешелердин жалпы көлөмүндө салыктык төлөмдөр басымдуулук кылды, алардын үлүшүнө бардык кирешелердин 56 пайызы (5 536,4 млн. сому) туура келди. Мында өткөн жылдын тийиштүү мезгилине салыштырганда алардын үлүшү 5,4 пайыздык пунктка азайды, ал эми мындай төлөөлөрдүн көлөмү 762,0 млн. сомго же 16,0 пайызга көбөйдү.

Бардык кирешелердин көлөмүндө салыктык эмес кирешелер 33,1 пайызды же 3 267,0 млн. сомду түздү, бул өткөн жылдын январь-февралына караганда 2 146,9 млн. сомго же 2,9 эсеге көп, ал эми жалпы кирешелердеги алардын үлүшү 18,7 пайыздык пунктка көбөйдү. Ушул эле мезгилдин ичинде расмий трансферттер 1 068,7 млн. сом (жалпы кирешелердин 10,8 пайызы) өлчөмүндө алынды, бул 775,3 млн. сомго же 42 пайызга аз, ал эми жалпы кирешелердеги алардын үлүшү 12,9 пайыздык пунктка азайды.

Салыктык кирешелердин 94 пайыздан ашыгы Кыргыз Республикасынын жеке жактары - резиденттери төлөгөн киреше салыгынын жана менчиктен түшкөн салыктын, салыктык эмес кирешелердин 72,4 пайызы - мамлекеттик сектордун бирдиктерине ыктыярдуу трансферттерден түшкөн түшүүлөрдүн жана гранттардын, расмий трансферттердин 65,5 пайызы - максаттуу трансферттердин эсебинен түзүлдү.

Үстүбүздөгү жылдын январь-февралында социалдык-маданий чөйрөгө жумшалган операциялык чыгымдар 77,2 пайызды же 3 363,9 млн. сомду түздү. Жалпы багыттагы мамлекеттик кызматтар, коргоо, коомдук тартип жана коопсуздукка 17,2 пайызы (750,0 млн. сом), экономикалык ишмердик менен байланышкан мамлекеттик кызмат көрсөтүүлөргө 5,6 пайызы (241,8 млн. сом) пайдаланылды.

Финансылык эмес активдерди сатып алууга кеткен чыгымдар 525,9 млн. сомду түздү, бул өткөн жылдын январь-февралына караганда 1 010,2 млн. сомго же 65,8 пайызга аз.

75-таблица: Январь-февралдагы жергиликтүү бюджеттердин түзүмү

	Млн. сом		Жыйынтыкка карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Кирешелер	**7 770,3**	**9 881,0**	**100,0**	**100,0**
Операциялык ишмердиктен түшкөн кирешелер	**7 738,4**	**9 872,1**	**99,6**	**99,9**
Салыктык кирешелер	**4 774,4**	**5 536,4**	**61,4**	**56,0**
Киреше жана пайда салыгы	4 104,6	4 921,7	52,8	49,8
Кыргыз Республикасынын жеке адамдары - резиденттери төлөгөн киреше салыгы	3 799,1	4 682,3	48,9	47,4
патенттик негиздеги салык	305,5	129,9	3,9	1,3
Менчиктен алынган салык	625,5	566,3	8,0	5,7
мүлк салыгы	323,6	255,9	4,2	2,6

	Млн. сом		Жыйынтыкка карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
жер салыгы	301,9	310,4	3,9	3,1
Товарлардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн салыгы	43,8	48,4	0,6	0,5
жер астындагы кендерди пайдалануудан түшкөн салык	43,8	48,4	0,6	0,5
Башка салыктар жана жыйымдар	0,5	0,0	0,0	0,0
Алынган расмий трансферттер	**1 844,0**	**1 068,7**	**23,7**	**10,8**
Салыктык эмес кирешелер	**1 120,1**	**3 267,0**	**14,4**	**33,1**
Менчиктен түшкөн киреше жана пайыздар	238,0	298,7	3,1	3,0
Товарларды сатуудан жана кызматтарды көрсөтүүдөн түшкөн киреше	365,3	507,9	4,7	5,1
ижара акысы	66,5	85,2	0,9	0,9
жыйымдар жана төлөмдөр	32,1	40,0	0,4	0,4
акылуу кызматтарды көрсөтүүлөрдөн түшкөн түшүүлөр	266,6	382,7	3,4	3,9
Айыптар, туумдар, санкциялар, конфискациялар	0,1	0,5	0,0	0,0
Мамлекеттик сектордун бирдиктерине ыктыярдуу трансферттер жана гранттар	447,5	2 365,0	5,8	23,9
Башка салыктык эмес кирешелер	69,3	94,9	0,9	1,0
Финансылык эмес активдерди сатуудан түшкөн кирешелер	**31,9**	**8,9**	**0,4**	**0,1**
Чыгымдар	**5 116,3**	**4 881,5**	**100,0**	**100,0**
Операциялык ишмердикти жүргүзүүгө кеткен чыгымдар	**3 580,2**	**4 355,6**	**70,0**	**89,2**
Жалпы багыттагы мамлекеттик кызматтар	850,9	745,7	16,6	15,3
Коргоо, коомдук тартип жана коопсуздук	10,2	4,3	0,2	0,1
Экономикалык ишмердик менен байланышкан мамлекеттик кызмат көрсөтүүлөр	214,0	241,8	4,2	5,0
Турак жай жана коммуналдык кызмат көрсөтүүлөр	730,5	1 270,4	14,3	26,0
Саламаттыкты сактоо	14,0	3,9	0,3	0,1
Эс алуу, маданият жана дин	237,3	268,4	4,6	5,5
Билим берүү	1 353,8	1 659,0	26,5	34,0
Социалдык коргоо	169,5	162,2	3,3	3,3
Финансылык эмес активдерди сатып алууга кеткен чыгымдар	**1 536,1**	**525,9**	**30,0**	**10,8**
Акча каражаттарынын тартыштыгы (-), профицити	**2 654,0**	**4 999,5**	**100,0**	**100,0**

Финансы сектору

2024-жылы экономиканын финансылык секторунда 626 уюм, анын ичинде Улуттук банк, 21 коммерциалык банк, 586 банктык эмес финансылык-кредиттик уюм, 16 камсыздандыруу компаниясы жана эки инвестициялык фонд ишмердигин жүргүзүштү.

2024-жылы экономиканын финансылык секторунун уюмдарынын кирешелеринин суммардык көлөмү мурунку жылга салыштырмалуу 1,6 эсеге же 73 939,6 млн. сомго көбөйүү менен 198 684,0 млн. сомду түздү, бул негизинен Улуттук банктын (35 692,1 млн. сомго) жана коммерциялык банктардын кирешелеринин өсүшү менен (31 123,1 млн. сомго) камсыз болду. Ушул салыштырылып жаткан мезгилдин ичинде чыгымдар 39,6 пайызга (32 110,8 млн. сомго) өстү жана 113 131,9 млн. сомду түздү.

76-таблица: Экономиканын финансы секторунун уюмдарынын ишмердигинин көрсөткүчтөрү
(млн. сом)

	Кирешелер		Жалпы чыгымдар		Сальдолоштурулган финансылык жыйынтык	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Бардыгы	**124 744,4**	**198 684,0**	**81 021,1**	**113 131,9**	**43 727,5**	**85 457,2**
Банктар	107 372,8	174 188,0	68 640,1	94 914,6	38 741,5	79 196,3
Күрөөканалар	1 645,3	1 837,2	1 156,1	812,6	482,7	1 009,7
Кредиттик биримдиктер	216,9	227,0	162,6	168,5	54,2	58,5
Микрокредиттик уюмдар	11 668,4	15 204,1	7 654,6	11 284,6	4 015,8	3 916,6
Камсыздандыруу уюмдар	3 784,6	7 173,0	3 365,8	5 919,6	418,8	1 253,4
Инвестициялык фонддор	7,2	7,4	1,6	1,4	5,6	6,0
Башка уюмдар	49,2	47,3	40,3	30,6	8,9	16,7

2024-жылы финансы секторунун рентабелдүү уюмдарынын үлүшү алардын жалпы санынын 64 пайызын, чыгашалуу уюмдардын үлүшү 16 пайызга жакын түздү. Өткөн жылдын жыйынтыгы менен экономиканын финансы секторунда 85 457,2 млн. сом пайда өлчөмүндөгү оң сальдолоштурулган финансылык жыйынтык алынды, бул 2023-жылга караганда дээрлик 2 эсеге (41 729,7 млн. сомго) көп. Пайданын негизги өсүшү Улуттук банк тарабынан камсыздалган.

2024-жылдын аягына карата экономиканын финансы секторунун уюмдарынын суммардык активдери бир жылдын ичинде 29,1 пайызга же 325,0 млрд. сомго көбөйүү менен 1 441,5 млрд. сомду түздү. Активдердин наркынын өсүшү коммерциялык банктар (201,4 млрд. сомго) жана Улуттук банк (104,1 млрд. сомго) тарабынан камсыздалган.

Бир жылдын ичинде милдеттенмелердин көлөмү 26,1 пайызга (же 237,4 млрд. сомго) көбөйдү жана 1 145,3 млрд. сомду түздү.

77-таблица: Экономиканын финансы секторунун уюмдарынын активдери, милдеттенмелери жана капиталы
(жылдын аягына карата, млн. сом)

	Активдер		Милдеттенмелери		Капиталы	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Бардыгы	**1 116 482,0**	**1 441 482,0**	**907 953,2**	**1 145 330,2**	**208 528,8**	**296 151,8**
Улуттук банк	446 062,7	550 136,7	373 639,5	425 224,2	72 423,2	124 912,5
Коммерциялык банктар	612 722,0	814 159,0	507 942,7	684 063,2	104 779,3	130 095,8
Күрөөканалар	4 160,6	4 313,5	2 302,4	1 818,9	1 858,2	2 494,6
Кредиттик биримдиктер	1 318,8	1 286,9	338,7	283,3	980,1	1 003,6
Микрокредиттик уюмдар	44 898,6	58 828,7	21 712,0	27 494,7	23 186,6	31 334,0
Камсыздандыруу уюмдар	6 848,8	12 339,6	1 930,2	6 387,8	4 918,6	5 951,8
Инвестициялык фонддор	95,9	71,6	17,5	21,6	78,4	50,0
Башка уюмдар	374,6	346,0	70,2	36,5	304,4	309,5

Финансы секторунун уюмдарынын капиталынын наркы бир жылдын ичинде 87,6 млрд. сомго (же 42 пайызга) көбөйдү жана 296,2 млрд. сомду түздү. Капиталдын наркысынын көбөйүшү Улуттук банкта (52,5 млрд. сомго), коммерциялык банктарда (25,3 млрд.) жана микрокредиттик уюмдарда (8,1 млрд. сомго) белгиленди.

Активдердин кирешелүүлүгүнүн эң жогорку деңгээли күрөөканалардын (23,8 пайыз) жана камсыздандыруу уюмдардын (13,1 пайыз) арасында байкалды.

Коммерциялык банктар. 2024-жылы республиканын финансы секторунда 21 коммерциялык банк жана 314 алардын филиалдары ишмердик жүргүзүштү. Аларда иштегендердин саны дээрлик 23 миң адамды түздү. Мындан тышкары, 3 коммерциялык банк жоюлуу процессинде болгон, ал эми бир банктын ишмердик жүргүзүү лицензиясы кайра чакыртылып алынды.

2024-жылы коммерциялык банктардын кирешелери өткөн жылдын көлөмүнө салыштырмалуу 36,2 пайызга же 31 123,1 млн. сомго көбөйүү менен 117 166,3 млн. сомду түздү, бул негизинен чет өлкөлүк валюталар менен болгон операциялардан алынган кирешелердин (13 102,0 млн. сомго), кредиттер боюнча пайыздык кирешелердин (11 016,8 млн.) жана комиссиондук кирешелердин (2 990,0 млн. сомго) өсүшү менен камсыз болду. Ушул мезгилдин ичинде чыгымдар 83 589,6 млн. сомду түздү, бул 2023-ж. алардын көлөмүнөн 1,4 эсеге (же 23 843,0 млн. сомго) көп.

Республиканын бардык коммерциялык банктары 2024-жылды пайда менен аякташты, алардын суммардык көлөмү 33 499,6 млн. сомду түздү, бул 2023-ж. караганда 27,3 пайызга же 7 194,2 млн. сомго көп. 2024-жылы пайданын көлөмү боюнча алдыңкы позицияны «Айыл Банк» ААК, «Мбанк» ААК жана «Элдик Банк» ААК ээледи.

78-таблица: Коммерциялык банктардын ишмердигинин көрсөткүчтөрү
(млн. сом)

	2023	2024			
		янв.-март	янв.-июнь	янв.-сент.	янв.-дек.
Кирешелер	86 043,2	25 313,0	55 149,9	87 148,8	117 166,3
Чыгашалар	59 746,6	18 900,6	39 555,8	59 948,3	83 589,6
Сальдолоштурулган финансылык жыйынтык (пайдадан чыгаша кемитилет)	26 305,4	6 411,4	15 571,4	27 158,9	33 499,6
Жеке жактардын каражаттарын депозиттерге тартуу[1]	45 691,0	8 105,8	30 271,6	30 753,2	55 615,9
Жеке жактардын салымдарынын калдыгы[1] (отчеттук мезгилдин аягына карата)	214 346,5	222 452,3	244 612,8	245 094,5	269 957,1
анын ичинде:					
улуттук валютада	116 236,5	119 874,9	134 831,0	135 512,4	153 286,8
чет өлкөлүк валюта	98 110,0	102 577,4	109 781,8	109 582,1	116 670,3
Экономика субъекттерине берилген кредиттер	262 958,3	66 537,3	150 056,4	245 720,6	363 177,1
Экономикага кредиттер[1] (отчеттук мезгилдин аягына карата ссуданын калдыктары)	258 274,0	261 379,7	281 143,0	300 736,3	340 875,4
анын ичинде:					
улуттук валютада	201 437,8	204 316,9	221 714,9	240 826,5	272 522,2
чет өлкөлүк валютада	56 836,1	57 062,7	59 428,1	59 909,8	68 353,1

[1] Жоюлуу процессинде турган банктарды эсепке алуу менен.

2024-жылдын аягына карата калктын банктардагы депозиттеринин саны 14,5 млн. эсептерине жетти (3,5 млн. өсүү), ал эми бир жылдын ичинде тартылган каражаттардын суммасы (чыккан агымын эсепке алуу менен) 55 615,9 млн. сомду түздү. Депозиттик эсептердин санынын өсүшү негизинен мобилдик банкинг системасынын өнүгүшүнө байланыштуу болду.

Өткөн жылы калктын аманат салымдарынын калдыктарынын суммасы 26 пайызга көбөйдү жана жылдын аягына карата 269 957,1 млн. сомго жетти. Улуттук валютадагы аманат салымдарына калктын депозиттеринин жалпы көлөмүнүн 56,8 пайызы, чет өлкөлүк валютадагы аманат салымдарына - 43,2 пайызы туура келди.

2024-жылы берилген кредиттердин көлөмү бир жылдын ичинде 38,1 пайызга же 100 218,8 млн. сомго көбөйүү менен 363 177,1 млн. сомду түздү, бул керектөө муктаждыктарына (45 969,6 млн. сомго), соода чөйрөсүнө (28 928,3 млн.), ипотекалык максаттарга (6 454,6 млн.) жана курулушка (4 185,1 млн. сомго) кредиттөөнүн көлөмүнүн өсүшү менен камсыздалды.

2024-жылдын аягына карата республиканын экономикасына берилген банктардын кредиттери 340 875,4 млн. сомду түздү, бул алардын 2023-ж. көлөмүнөн 32,0 пайызга көп. Кредиттердин басымдуу үлүшү (жалпы көлөмүнүн 80 пайызы же 272 522,2 млн. сому) улуттук валютада берилген.

Кредиттик портфелдин негизги үлүшү керектөө муктаждыктарына (жалпы көлөмдүн 28,9 пайызы), соода чөйрөсүнө (26,4 пайызы), айыл чарбасына (13,5 пайызы) жана ипотекага (11,4 пайызы) берилген кредиттерге туура келди.

2024-жылы узак мөөнөттүү кредиттердин үлүшү кредиттик портфелдин 87,5 пайызын түздү, ал эми бир жылга чейинки мөөнөткө берилген кыска мөөнөттүү кредиттерге анын көлөмүнүн 12,5 пайызы туура келди.

Банктардын кредиттик портфелинин жарымынан ашыгы (50,3 пайызы же 171 560,9 млн. сому) Бишкек шаарынын зайымчыларына туура келди.

79-таблица: 2024-жылдагы аймактар боюнча экономикага берилген кредиттер[1]
(жылдын аягына карата ссуданын калдыктары)

	Коммерциялык банктар		Банктык эмес финансылык-кредиттик уюмдар	
	млн. сом	жыйынтыкка карата пайыз менен	млн. сом	жыйынтыкка карата пайыз менен
Кыргыз Республикасы	**340 875,4**	**100**	**52 991,8**	**100**
Баткен облусу	13 785,5	4,0	2 842,0	5,4
Жалал-Абад облусу	37 161,5	10,9	6 642,3	12,5
Ысык-Көл облусу	23 017,5	6,8	4 585,7	8,7
Нарын облусу	10 585,9	3,1	2 398,4	4,5
Ош облусу	25 055,9	7,4	7 182,1	13,6
Талас облусу	11 031,9	3,2	1 721,6	3,2
Чүй облусу	26 945,7	7,9	8 117,3	15,3
Бишкек ш.	171 560,9	50,3	16 788,8	31,7
Ош ш.	21 730,7	6,4	2 713,6	5,1

[1] Жоюлуу стадиясында турган банктарды эсепке алуу менен.

Банктык эмес финансылык-кредиттик уюмдар. 2024-жылы республикада 586 банктык эмес финансылык-кредиттик уюм, анын ичинде 355 күрөөкана, 140 микрокредиттик уюм, 90 кредиттик биримдиктер жана бир адистештирилген финансылык-кредиттик уюм иш жүргүздү. Банктык эмес финансылык-кредиттик уюмдар системасында иштегендердин саны 6 миң адамды, ал эми республиканын аймагындагы филиалдардын саны 436 бирдикти түздү. Кардарлардын саны (юридикалык жана жеке жактар) өткөн жылга салыштырмалуу 45,3 миңге же 6 пайызга көбөйүп, 2024-ж. аягына карата 808,1 миңди түздү.

2024-жылы банктык эмес финансылык-кредиттик уюмдардын кирешелери өткөн жылга салыштырмалуу 27,5 пайызга (же 3 735,8 млн. сомго) көбөйдү жана 17 315,6 млн. сомду түздү. Ошол эле убакта чыгымдар 36,4 пайызга же 3 282,7 млн. сомго көбөйүү менен 12 296,3 млн. сомду түздү.

2024-жылдын жыйынтыгы менен банктык эмес финансылык-кредиттик уюмдар тарабынан 5 001,5 млн. сом пайда өлчөмүндө оң сальдолоштурулган финансылык жыйынтык алынды, бул 2023-ж. караганда 9,6 пайызга көп. БФКУ секторунун суммардык пайдасынын негизги көлөмү микрокредиттик уюмдар (3 916,6 млн. сому же 78,3 пайызы) жана күрөөканалар (1 009,7 млн. сому же 20,2 пайызы) тарабынан алынды.

Уюмдардын жалпы санынын 62 пайызы жылды пайда менен, ал эми уюмдардын 16,4 пайызы чыгым менен аяктады.

80-таблица: Банктык эмес финансылык-кредиттик уюмдардын ишмердигинин көрсөткүчтөрү
(млн. сом)

	2023	2024			
		янв.-март	янв.-июнь	янв.-сент.	янв.-дек.
Кирешелер	13 579,8	4 004,4	8 074,6	12 540,8	17 315,6
Чыгашалар	9 013,6	2 673,7	5 477,7	8 396,5	12 296,3
Сальдолоштурулган финансылык жыйынтык (пайдадан чыгаша кемитилет)	4 561,7	1 327,0	2 596,4	4 143,1	5 001,5
Экономика субъекттерине берилген кредиттер	63 050,5	16 586,7	36 066,8	56 809,2	78 161,8

	2023	2024			
		янв.-март	янв.-июнь	янв.-сент.	янв.-дек.
Экономикага кредиттер (отчеттук мезгилдин аягына карата ссудалардын калдыктары)	43 652,0	44 817,6	48 376,5	51 555,5	52 991,8
анын ичинде:					
улуттук валютада	42 538,5	43 892,7	47 158,3	50 482,0	51 567,0
чет өлкөлүк валютада	1 113,4	924,9	1 218,2	1 073,5	1 424,8
Кардарлардын саны (юридикалык жана жеке жактар), миң	762,8	729,3	758,1	782,1	808,1

2024-жылы БФКУдар тарабынан 78 161,8 млн. сом суммасында кредиттер берилди, бул 2023-ж. караганда 24 пайызга (же 15 111,3 млн. сомго) көп. Ушул мезгил ичинде керектөө муктаждыктарына (10 745,4 млн. сомго), соода чөйрөсүнө (2 061,6 млн.) жана айыл чарбасына (915,7 млн. сомго) кредит берүүнүн өсүшү байкалды. Банктык эмес финансылык-кредиттик уюмдардын кредиттик портфели бир жылдын ичинде 21,4 пайызга көбөйдү жана 2024-ж. аягына карата 52 991,8 млн. сомду түздү, мында анын көлөмүнүн 97,3 пайызы улуттук валютада берилген кредиттерге туура келди.

Кредиттик портфелдин негизги көлөмү (24 066,4 млн. сому) керектөө кредиттерине багытталды, алардын үлүшүнө жылпы кредиттердин көлөмүнүн 45,4 пайызы туура келди. Айыл чарбасынын үлүшүнө кредиттердин 18,0 пайызы, соода чөйрөсүнө - 13,8 пайызы, курулушка 5,9 пайызы туура келди.

Узак мөөнөттүү кредиттер (бир жылдан ашык мөөнөткө) кредиттик портфелдин жалпы көлөмүнүн 67,3 пайызын же 35 650,8 млн. сомун түздү.

Кредиттердин негизги үлүшү Бишкек шаарынын (экономикага кредиттердин жалпы көлөмүнүн 31,7 пайызы), Чүй (15,3 пайызы), Ош (13,6 пайызы) жана Жалал-Абад облустарынын (12,5 пайызы) алуучулары тарабынан алынды.

Банктык эмес финансылык-кредиттик уюмдар тарабынан калкка микрокредиттерди берүү. 2024-жылы микрокредит берүүчү уюмдар тарабынан 1 114,9 миң адам 65 190,0 млн. сом суммасында кредит алышкан. Микрокредит алган калктын саны мурунку жылга салыштырмалуу 1,5 эсеге, ал эми берилген микрокредиттердин көлөмү 28,4 пайызга же 14 415,6 млн. сомго көбөйдү.

Микрокредиттердин негизги көлөмү бир жылдан үч жылга чейинки мөөнөткө - 26 473,6 млн. сом (берилген микрокредиттердин жалпы көлөмүнүн 40,6 пайызы) жана 6 айдан 12 айга чейинки мөөнөткө - 22 044,1 млн. сом (33,8 пайызы) берилген.

2024-жылы микрокредиттерди алуучулардын ичинде аялдар басымдуулук кылды - 56,2 пайыз (626,3 миң адам).

2024-жылы берилген микрокредиттердин жалпы көлөмүнүн 53,7 пайызы керектөө муктаждыктарына, 19,2 пайызы - айыл чарбадагы ишмердикти өнүктүрүүгө багытталды, 11,9 пайызы - соода жана коомдук тамактануу чөйрөсүнө жана 4,7 пайызы - курулушка берилди.

81-таблица: Алуунун максаттары боюнча калкка микрокредиттерди берүү

	Микрокредиттердин көлөмү, млн. сом		Алуучулардын саны, миң адам		Кредиттин орточо көлөмү, миң сом	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Берилген микрокредиттер - бардыгы	**50 774,4**	**65 190,0**	**739,6**	**1 114,9**	**68,6**	**58,5**
анын ичинде төмөнкү тармактардагы иштерди уюштуруу:						
өнөр жай өндүрүшү	1 035,6	851,0	14,0	10,0	74,0	84,8
айыл чарба	11 580,7	12 511,9	130,8	123,2	88,6	101,5
ветеринардык тейлөө	-	0,1	-	0,0	-	100,0
транспорт жана байланыш	1 831,6	2 106,7	11,0	9,1	167,0	231,6
курулуш	2 782,5	3 042,8	18,2	15,9	152,9	191,3

	Микрокредиттердин көлөмү, млн. сом		Алуучулардын саны, миң адам		Кредиттин орточо көлөмү, миң сом	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
соода жана коомдук тамактануу	6 137,0	7 725,6	40,0	41,0	153,4	188,2
калкты турмуш-тиричиликтик жактан тейлөө	955,2	1 747,1	8,0	8,9	119,6	196,5
автоунааларды оңдоо, техникалык жактан тейлөө станциялары	59,6	63,9	1,0	1,0	61,8	64,9
башкалар	26 392,3	37 140,9	516,7	905,7	51,1	41,0
керектөө кредиттер	24 482,0	35 010,2	507,4	899,5	48,3	38,9

Микрокредиттердин олуттуу суммасы Бишкек шаарынын (берилген микрокредиттердин жалпы көлөмүнүн 24,0 пайызы), Ош облусунун (15,8 пайызы), Чүй (15,2 пайызы) жана Жалал-Абад облустарынын (14,8 пайызы) алуучуларына берилди. Ошол эле региондорго микрокредиттерди алуучулардын басымдуу саны туура келди.

82-таблица: Аймактар боюнча калкка микрокредиттерди берүү

	Микрокредиттердин көлөмү, млн. сом		Алуучулардын саны, миң адам		Кредиттин орточо көлөмү, миң сом	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Кыргыз Республикасы	**50 774,4**	**65 190,0**	**739,6**	**1 114,9**	**68,6**	**58,5**
Баткен облусу	3 519,6	4 373,5	63,9	75,4	55,0	58,0
Жалал-Абад облусу	7 849,4	9 645,1	124,7	158,6	63,0	60,8
Ысык-Көл облусу	4 979,3	6 013,2	72,7	112,5	68,5	53,4
Нарын облусу	2 878,7	3 215,3	40,8	51,9	70,6	62,0
Ош облусу	8 487,3	10 319,6	147,3	184,1	57,6	56,1
Талас облусу	1 927,2	2 558,5	31,5	48,0	61,1	53,2
Чүй облусу	8 167,6	9 888,6	97,4	148,8	83,9	66,5
Бишкек ш.	10 039,3	15 621,7	123,5	280,1	81,3	55,8
Ош ш.	2 925,9	3 554,4	38,0	55,5	77,1	64,0

2024-жылы орточо эсеп менен бир алуучуга алгандагы кредиттердин эң чоң өлчөмү Чүй облусунун (66,5 миң сом), Ош шаарынын (64,0 миң сом), ошондой эле Нарын (62,0 миң сом) жана Жалал-Абад облустарынын (60,8 миң сом) зайымчыларына туура келди. Республика боюнча бул көрсөткүч орточо эсеп менен 58,5 миң сомду түздү.

2025-жылдын 1-январына карата берилген микрокредиттер боюнча карыз 47 246,9 млн. сомду түздү, алардын негизги суммасы Бишкек ш. (25,8 пайыз), Чүй (16,5 пайыз), Ош (15,0 пайыз) жана Жалал-Абад облустарынын (13,7 пайыз) зайымчыларына туура келди.

Камсыздандыруу уюмдары. 2024-жылы камсыздандыруу ишмердиктерин 16 компания жүргүзүштү. Өткөн жылы алар тарабынан 7 173,0 млн. сом суммасында киреше алынды, бул 2023-ж. салыштырганда 1,9 эсеге (же 3 388,5 млн. сомго) көп. Ушул эле мезгилде чыгымдар 1,8 эсеге (же 2 553,8 млн. сомго) өстү жана 5 919,6 млн. сомду түздү.

2024-жылдын жыйынтыгы менен 14 камсыздандыруу уюму кирешелүү (1 257,4 млн. сом пайда көлөмү менен), чыгашалуу - эки компания болуп саналышты. Сальдолоштурулган финансылык жыйынтыгы оң болуп түзүлдү жана 1 253,4 млн. сом пайданы түздү, бул 2023-ж. караганда 834,6 млн. сомго көп.

Өткөн жылдын ичинде 1 653,4 миң камсыздандыруу келишими түзүлдү, бул 2023-ж. караганда 3,2 эсеге көп. Түзүлгөн келишимдердин жалпы санынын 1 539,6 миңи же 93,1 пайызы жеке жактар, 6,9 пайызы - юридикалык жактар менен түзүлгөн келишимдерге туура келди. Жалпысынан түзүлгөн келишимдердин жалпы санынын 71,3 пайызын ыктыярдуу камсыздандыруу келишимдери түздү.

2024-жылдын аягына карата түзүлгөн келишимдер боюнча камсыздандыруу суммасы 2023-ж. салыштырганда 7,1 пайызга өсүү менен 1 886,0 млрд. сомду түздү. Муну менен бирге, камсыздандыруу суммасынын жалпы көлөмүнүн 36,7 пайызы (691,6 млрд. сому)

ыктыярдуу мүлктүк камсыздандыруу келишимдерине, 26,6 пайызы (501,9 млрд.) - ыктыярдуу жоопкерчиликти камсыздандыруу келишимдерине, 25,1 пайызы (473,6 млрд.) - милдеттүү камсыздандыруу жана 11,3 пайызы (212,6 млрд. сому) - ыктыярдуу жеке камсыздандыруу келишимдерине туура келди.

2024-жылдын аягына карата келип түшкөн камсыздандыруу төгүмдөрүнүн суммасы 5 200,5 млн. сомду түздү. Мында камсыздандыруу төгүмдөрүнүн 35,1 пайызы (1 824,7 млн. сому) чарба жүргүзүүчү субъекттердин мүлкүн ыктыярдуу камсыздандыруу келишимдери боюнча келип түшүүлөрдүн эсебинен түзүлдү.

2024-жылы камсыздандыруу учурларынын саны 22,5 миңди түздү, бул 2023-ж. караганда 4,9 миңге көп. Ушул эле мезгилде камсыздандыруу төлөмдөрүнүн көлөмү 16,6 пайызга көбөйдү жана 782,8 млн. сомду түздү. Мында жүргүзүлгөн төлөмдөрдүн негизги көлөмү ыктыярдуу мүлктүк (531,3 млн. сом) жана жеке медициналык (71,2 млн. сом) камсыздандырууга туура келди. Милдеттүү камсыздандыруу келишимдеринин негизинде жарандык жоопкерчилик келишими боюнча 48,5 млн. сом жана кыймылсыз мүлктү камсыздандыруу келишими боюнча 38,3 млн. сом төлөндү.

83-таблица: Камсыздандыруу уюмдарынын ишмердиги

(млн. сом)

	2023	2024			
		янв.-март	янв.-июнь	янв.-сент.	янв.-дек.
Камсыздандыруу суммасы	**1 760 315,8**	**360 218,8**	**868 654,6**	**1 210 114,1**	**1 885 999,8**
Ыктыярдуу камсыздандыруу	1 509 374,5	300 832,4	741 735,2	953 634,9	1 412 430,1
жеке камсыздандыруу	221 771,5	49 395,8	103 034,9	149 535,6	212 557,4
мүлктүк камсыздандыруу	637 851,1	160 898,2	380 923,0	486 708,2	691 607,1
жарандардын мүлкү	121 126,3	73 474,3	97 154,7	129 026,8	216 813,5
чарба жүргүзүүчү субъекттердин мүлкү	516 724,7	87 424,0	283 768,2	357 681,3	474 793,6
жоопкерчиликти камсыздандыруу	644 399,7	89 160,5	255 898,5	314 361,3	501 855,3
камсыздандыруунун башка түрлөрү	5 352,3	1 377,8	1 878,8	3 029,9	6 410,3
Милдеттүү камсыздандыруу	250 941,3	59 386,5	126 919,4	256 479,2	473 569,7
жарандардын мүлкү	77 810,0	17 984,5	36 406,0	73 768,0	162 437,0
жарандык жоопкерчиликти	173 131,3	41 402,0	90 513,4	182 711,2	311 132,7
Камсыздандыруу төгүмдөрүнүн түшүүсү	**3 031,4**	**791,3**	**1 827,7**	**3 053,4**	**5 200,5**
Ыктыярдуу камсыздандыруу	2 599,6	678,0	1 553,6	2 545,1	4 321,7
жеке камсыздандыруу	475,8	166,7	324,5	661,7	1 152,8
мүлктүк камсыздандыруу	1 711,9	408,4	967,8	1 418,2	2 644,0
жарандардын мүлкү	519,4	192,4	348,0	499,9	819,3
чарба жүргүзүүчү субъекттердин мүлкү	1 192,5	216,0	619,8	918,2	1 824,7
жоопкерчиликти камсыздандыруу	396,8	97,7	252,2	450,6	504,6
камсыздандыруунун башка түрлөрү	15,1	5,2	9,1	14,6	20,3
Милдеттүү камсыздандыруу	431,8	113,3	274,0	508,3	878,8
жарандардын мүлкү	86,7	20,3	40,9	84,2	186,3
жарандык жоопкерчиликти	345,1	93,0	233,1	424,1	692,6
Камсыздандыруу төлөмдөрү	**671,4**	**104,8**	**341,9**	**498,1**	**782,8**
Ыктыярдуу камсыздандыруу	642,2	93,3	314,7	448,5	696,0
жеке камсыздандыруу	110,3	26,9	63,0	93,1	139,4
мүлктү камсыздандыруу	507,7	54,4	238,1	333,4	531,3

	2023	2024			
		янв.-март	янв.-июнь	янв.-сент.	янв.-дек.
жарандардын мүлкү	101,0	24,6	107,5	154,1	232,1
чарба жүргүзүүчү субъекттердин мүлкү	406,6	29,8	130,6	179,4	299,2
жоопкерчиликти камсыздандыруу	23,7	10,7	12,1	20,1	23,2
камсыздандыруунун башка түрлөрү	0,5	1,4	1,4	2,0	2,0
Милдеттүү камсыздандыруу	29,2	11,6	27,2	49,6	86,8
жарандардын мүлкү	13,5	3,9	9,8	22,9	38,3
жарандык жоопкерчиликти	15,7	7,7	17,4	26,7	48,5

Инвестициялык фонддор. 2024-жылы республикада эки инвестициялык фонд ишмердик жүргүзүштү. Алардын акционерлеринин саны 14,7 миңди, уставдык капиталы - 6,0 млн. сомду түздү. Өткөн жылы фонддор менен баалуу кагаздарды сатып алуу жана сатуу операциялары боюнча бүтүмдөр жүргүзүлгөн жок.

Инвестициялык фонддордун кирешелери 2023-ж. салыштырмалуу 0,2 млн. сомго же 2,8 пайызга көбөйдү жана 7,4 млн. сомду түздү, анын ичинен 62,4 пайызы (же 4,6 млн. сому) дивиденддердин жана 35,2 пайызы (же 2,6 млн. сому) - башка инвестициялык кирешелердин эсебинен алынды.

Инвестициялык фонддордун ишмердиги менен байланышкан суммардык чыгымдар 2024-жылы 12,5 пайызга азайды жана 1,4 млн. сомду түздү, анын ичинен 68,6 пайызы (же 0,9 млн. сому) инвестициялык фонддордун аткаруу органынын кызмат көрсөтүүлөрүнүн акысын төлөөгө туура келди.

2024-жылдын жыйынтыгы менен инвестициялык фонддор тарабынан 6,0 млн. сом пайда өлчөмүндөгү оң сальдолоштурулган финансылык жыйынтык алынды, бул 2023-ж. караганда 7,1 пайызга көп.

Тышкы сектор

Товарлардын тышкы жана өз ара соодасы. Кыргыз Республикасындагы товарлардын *тышкы* жана *өз ара соодасынын көлөмү* 2025-ж. январь-февралында алдын-ала маалыматтар боюнча 2 070,6 млн. АКШ долларын түздү жана 2024-ж. январь-февралына салыштырмалуу 13,2 пайызга азайды.

Экспорттук жөнөтүүлөр[1] 314,4 млн. АКШ долларын түзүп, негизинен КМШдан тышкаркы өлкөлөргө товарларды ташып чыгаруунун 37,8 пайызга азайышынын эсебинен 4,7 пайызга азайды.

Импорттук келип түшүүлөр[2] 1 756,2 млн. АКШ долларын түздү жана КМШдан тышкаркы өлкөлөрдөн (25,5 пайызга) келип түшкөн импорттук келип түшүүлөрдүн азайышынын эсебинен 2024-ж. январь-февралына салыштырмалуу 14,6 пайызга азайды.

Товар жүгүртүүнүн түзүмүндө экспорттун үлүшүнө 15,2 пайызы, импорттун үлүшүнө 84,8 пайызы туура келди.

2025-жылдын январь-февралында соода балансынын терс сальдосу 1 441,8 млн. АКШ долларын (2024-ж. январь-февралында – 1 727,0 млн. доллар) түздү.

Республиканын товар жүгүртүүсүнүн жалпы көлөмүндө Евразия экономикалык бирлигине мүчө мамлекеттер менен болгон өз ара соодага 34,9 пайызы, анын ичинде экспортко 46,1 пайызы, импортко 33,0 пайызы туура келди.

[1] ФОБ баасы боюнча экспорт - экспорттоочу өлкөнүн чегарасына чейин жүктү жеткирүү боюнча чыгымдарды жана анын наркын камтыган товардын баасы.
[2] СИФ баасы боюнча импорт - импорттоочу өлкөнүн чегарасына чейин камсыздандыруу жана ташуу боюнча чыгымдарды жана анын наркын камтыган товардын баасы.

Республиканын товар жүгүртүүсүнүн жалпы көлөмүндө үчүнчү өлкөлөр менен болгон тышкы соода 65,1 пайызды, анын ичинде экспорт 53,9 пайызды, импорт 67,0 пайызды түздү

84-таблица: Товарлардын тышкы жана өз ара соодасы

	Тышкы жана өз ара соода - бардыгы			анын ичинде					
				экспорт			импорт		
	млн. АКШ дол-лары	мурунку жылдын тиешелүү айына карата пайыз менен	мурунку айга карата пайыз менен	млн. АКШ дол-лары	мурунку жылдын тиешелүү айына карата пайыз менен	мурун-ку айга карата пайыз менен	млн. АКШ дол-лары	мурунку жылдын тиешелүү айына карата пайыз менен	мурун-ку айга карата пайыз менен
2024									
Январь	1 197,3	139,4	67,8	188,9	151,8	35,8	1 008,4	137,3	81,5
Январь-февраль	2 386,7	134,7	-	329,8	124,9	-	2 056,8	136,5	-
2025									
Январь	983,8	82,2	75,4	142,2	75,3	44,3	841,6	83,5	85,6
Январь-февраль	2 070,6	86,8	-	314,4	95,3	-	1 756,2	85,4	-

КМШдан тышкаркы өлкөлөрдүн ичинен Улуу Британия (өлкөнүн экспортунун жалпы көлөмүнүн 9,9 пайызын ээлейт), Бириккен Араб Эмираттары (5,4 пайыз), Түркия (3,9 пайыз), Кытай (2,7 пайыз) жана Иран (1,4 пайыз) экспорт боюнча негизги өнөктөш өлкөлөр болуп саналды.

КМШ өлкөлөрүнүн ичинен товарлардын экспорттук жөнөтүүлөрүнүн олуттуу үлүшү Россияга (28,7 пайыз), Өзбекстанга (18,2 пайыз) жана Казакстанга (16,1 пайыз) туура келди.

КМШдан тышкаркы өлкөлөрдөн импорттолгон товарлардын олуттуу үлүшү Кытайдан (импорттун жалпы көлөмүнүн 40,9 пайызы), Япониядан (0,7 пайыз), Корея Республикасынан (4,9 пайыз), Түркиядан (2,9 пайыз), АКШдан (2,0 пайыз), Германиядан (1,5 пайыз) келип түштү.

КМШ өлкөлөрүнүн ичинен келип түшкөн импорттук келип түшүүлөрдүн эң көп көлөмү Россияга (өлкөнүн импортунун жалпы көлөмүнүн 23,6 пайызы), Казакстанга (8,8 пайызы) жана Өзбекстанга (3,2 пайызы) туура келди.

85-таблица: 2025-жылдын январь-февралындагы Кыргыз Республикасындагы товарлардын айрым өлкөлөр менен болгон тышкы жана өз ара соодасы

	Тышкы жана өз ара соода - бардыгы		анын ичинде				Республиканын тышкы жана өз ара соода жүгүртүү-сүндөгү салыштырма салмак
			экспорт		импорт		
	млн. АКШ доллары	2024-ж. январь-февралына карата пайыз менен	млн. АКШ доллаы	2024-ж. январь-февралында карата пайыз менен	млн. АКШ доллары	2024-ж. Январь-февралына карата пайыз менен	
Бардыгы	**2 070,6**	**86,8**	**314,4**	**95,3**	**1 756,2**	**85,4**	**100,0**
КМШ өлкөлөрү	**853,5**	**118,1**	**205,2**	**133,1**	**648,3**	**114,0**	**41,2**
ЕАЭБ өлкөлөрү	**723,6**	**117,3**	**144,9**	**123,5**	**578,7**	**115,9**	**34,9**
Армения	0,1	21,6	0,1	56,0	0,0	9,0	0,0
Беларусь	13,9	91,2	4,0	102,9	9,9	87,2	0,7
Казакстан	204,6	127,2	50,6	115,0	154,0	131,9	9,9
Россия	505,0	114,7	90,3	130,2	414,7	111,8	24,4

	Тышкы жана өз ара соода - бардыгы		анын ичинде				Республиканын тышкы жана өз ара соода жүгүртүүсүндөгү салыштырма салмак
			экспорт		импорт		
	млн. АКШ доллары	2024-ж. январь-февралына карата пайыз менен	млн. АКШ доллаы	2024-ж. январь-февралында карата пайыз менен	млн. АКШ доллары	2024-ж. Январь-февралына карата пайыз менен	
ЕАЭБ өлкөлөрүнөн тышкаркы КМШ өлкөлөрү							
Азербайжан	2,0	157,5	1,8	192,8	0,2	56,2	0,1
Молдова	0,2	33,1	0,0	0,0	0,2	33,9	0,0
Тажикстан	0,2	51,7	0,0	4,2	0,2	54,5	0,0
Түркмөнстан	7,3	115,9	1,2	225,5	6,1	105,4	0,4
Өзбекстан	113,0	125,7	57,2	161,9	55,8	102,2	5,5
Украина	7,3	93,3	0,0	164,6	7,3	93,0	0,4
КМШдан тышкаркы өлкөлөр	**1 217,1**	**73,2**	**109,2**	**62,2**	**1 107,9**	**74,5**	**58,8**
Үчүнчү өлкөлөр (ЕАЭБден башка)	**1 347,0**	**76,1**	**169,5**	**79,7**	**1 177,5**	**75,6**	**65,1**
Европа							
Германия	27,5	47,5	1,3	167,6	26,2	45,8	1,3
Италия	12,0	64,4	1,5	4 865,0	10,5	56,6	0,6
Литва	5,2	56,5	0,1	21,1	5,1	59,3	0,3
Бириккен Падышалык (Улуу Британия)	32,8	188,8	31,2	×	1,6	9,3	1,6
Франция	8,9	62,7	0,0	43,7	8,9	62,8	0,4
Азия							
Вьетнам	10,2	135,4	0,2	681,7	10,0	133,0	0,5
Индия	15,9	131,1	1,7	224,0	14,2	125,0	0,8
Иран	11,7	124,1	4,3	207,0	7,4	100,9	0,6
Кытай	727,6	68,7	8,5	63,1	719,1	68,7	35,1
Бириккен Араб Эмираттары	24,8	110,9	17,0	127,2	7,8	86,8	1,2
Корея Республикасы	85,7	172,5	0,3	142,1	85,4	172,6	4,4
Түркия	63,0	81,5	12,3	67,1	50,7	85,9	3,6
Япония	11,7	25,5	0,0	13,7	11,7	25,6	0,6
Америка							
Канада	11,6	427,5	0,0	85,8	11,6	434,1	0,6
АКШ	36,4	62,1	0,8	122,3	35,6	61,4	1,8

11-график: Январь-февралындагы экспорттун товардык түзүмү

(экспорттун жалпы көлөмүнө карата пайыз менен)

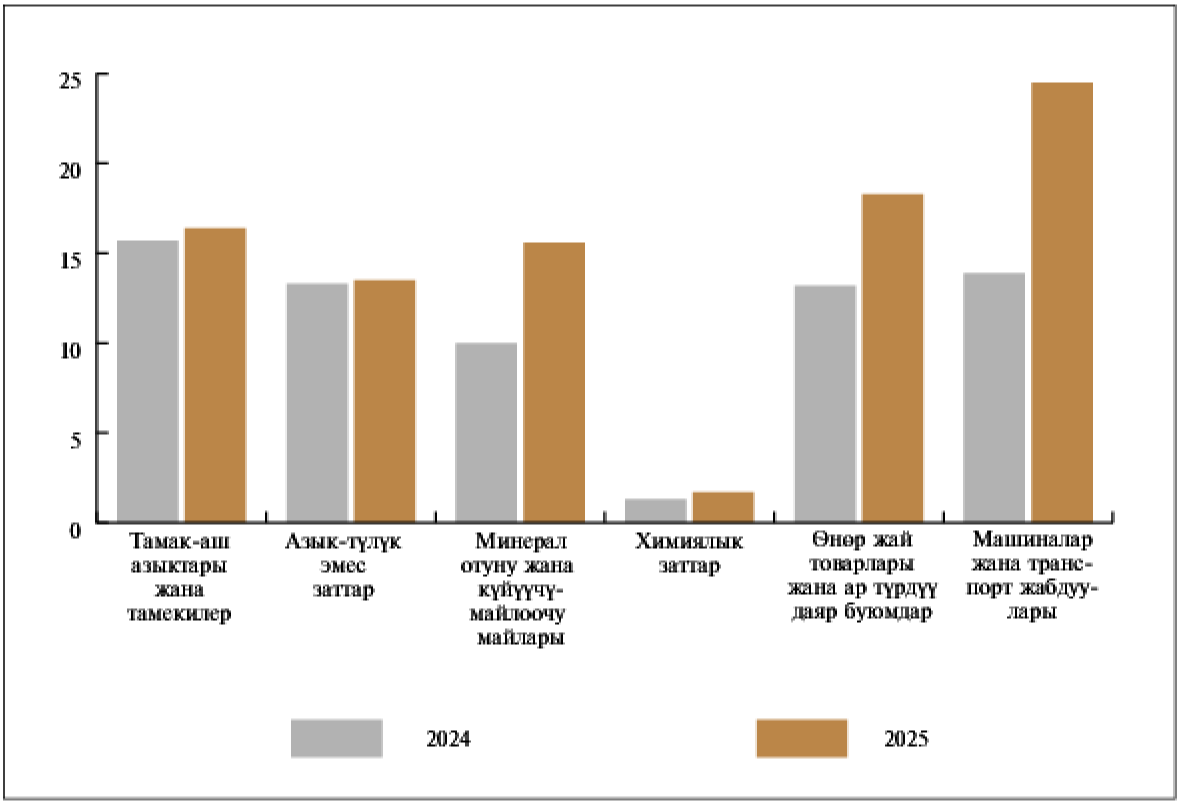

12-график: Январь-февралындагы импорттун товардык түзүмү

(импорттун жалпы көлөмүнө карата пайыз менен)

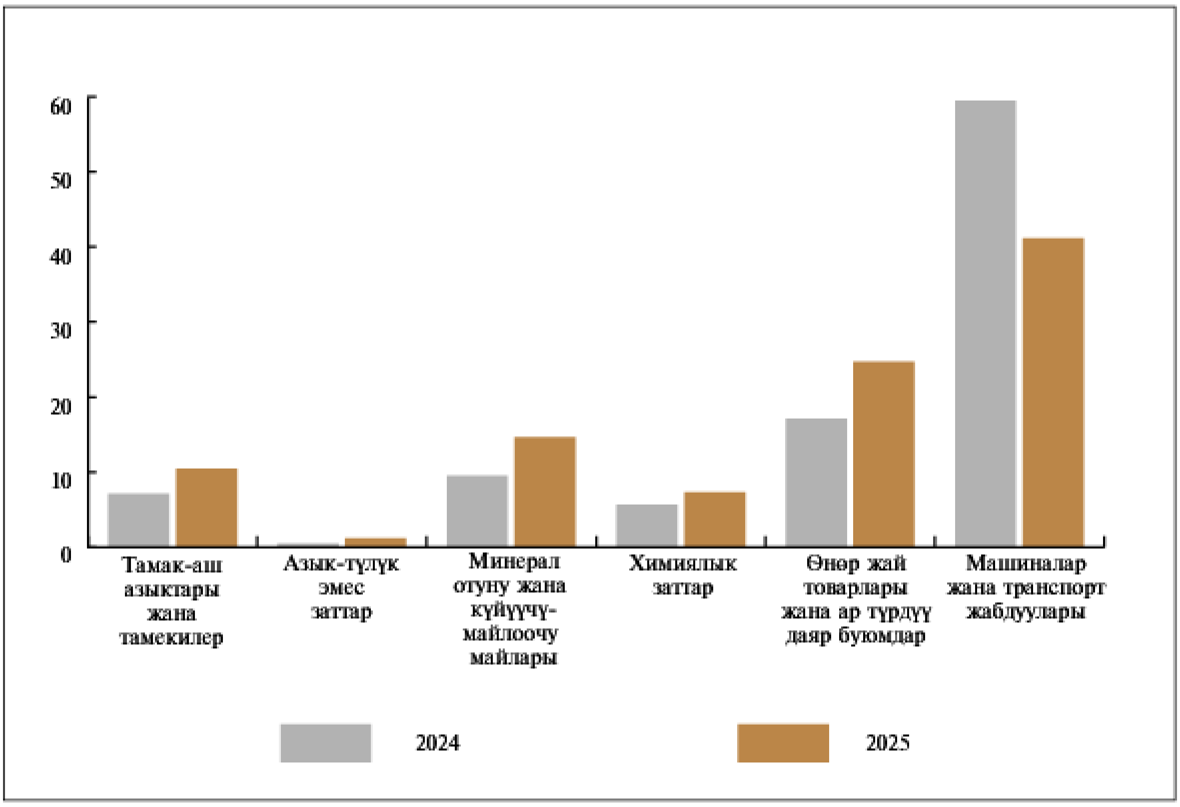

Экспорттук жөнөтүүлөр. 2025-жылдын январь - февралында экспорттун көлөмү 2024-ж. январь - февралына салыштырмалуу КМШдан тышкаркы өлкөлөргө жөнөтүүлөрдүн төмөндөшүнүн эсебинен 37,8 пайызга азайып, 109,2 млн. доллар өлчөмүндө түзүлдү, ал эми КМШ өлкөлөрүнө жөнөтүүлөрдө анын көлөмү 33,1 пайызга өсүп, 205,2 млн. долларды түздү.

Товарлардын экспорттун көлөмүнүн төмөндөшү эт жана эт азыктары (5,3 эсеге), пахта буласынын (3,0 эсеге), жездин сыныктары жана калдыктарынын (2,6 эсеге), тирүү малдын (2,0 эсеге), кара металлдардын (43,2 эсеге), лигниттин (күрөң көмүрдүн) 37,8 пайызга), жер үстүндөгү транспорт каражаттары жана алардын тетиктерин - 24,4 пайызга, төмөндөшү менен шартталды.

Ошол эле убакта экспортунун көбөйүшү жабдуулардын жана механикалык түзүлүштөрдүн (4,4 эсеге), сүт жана сүт азыктарынын (2,0 эсеге), баалуу металлдардын рудалары жана концентраттары (1,6 эсеге), мөмө-жемиштер жана жаңгактардын (1,7 эсеге), кара металлдардан жасалган буюмдардын (1,6 эсеге), текстиль кийимдердин (24,0 пайызга), таш көмүрдүн (29,3 пайызга), электр машиналарынын жана жабдуулардын (22,8 пайызга), жашылчалардын жана тамырлуу жашылчалардын (19,1 пайызга), пластмасса жана алардан жасалган буюмдардын (13,6 пайызга) экспорттук жөнөтүүлөрүнүн өсүшүнөн улам камсыздалды.

86-таблица: 2025-жылдын январь-февралындагы товарлардын айрым түрлөрүнүн экспорту

	Жөнөтүлдү - бардыгы		2024 январь-февралына карата пайыз менен	
	миң тонна	миң доллар	натуралык түрдө	нарктык түрдө
Сүт жана сүт азыктары	4,9	8 083,5	120,2	202,9
Эт жана эт тамак-аш азыктары	0,3	906,4	25,0	19,0
Жашылчалар жана тамырлуу жашылчалар	33,0	16 888,7	127,4	119,1
Мөмө-жемиштер жана жаңгактардын	9,0	11 113,8	158,6	173,2
Баалуу металлдардын рудалары жана концентраттары	13,8	31 684,5	172,9	159,3
Пахта буласы	1,4	2 430,5	32,1	32,9
Лигнит (күрөң көмүр)	54,8	3 988,8	53,3	62,2
Пластмасса жана алардан жасалган буюмдар	-	9 675,9	-	113,6
Кагаз, картон жана андан жасалган буюмдар	0,2	764,4	162,8	403,7
Таш көмүр	190,4	8 844,4	119,6	129,3
Текстиль кийимдери	-	5 001,3	-	124,0
Жездин сыныктары жана калдыктары	0,6	5 287,1	31,2	39,1
Керамикалык буюмдары	-	1 643,4	-	88,4
Жер үстүндөгү транспорт каражаттары жана алардын тетиктерин	-	14 740,2	-	75,6
Кара металлдар	-	1 344,8	-	56,8
Кара металлдардан жасалган буюмдар	-	1 407,8	-	160,9

Экспорттук жөнөтүүлөрдүн эң жогорку көлөмү Улуу Британияга (алтын - 31,2 млн. доллар), Кытай (баалуу металлдардын рудалары жана концентраттары - 3,2 млн.доллар), Россияга (кийим - 6,3 млн. доллар, мөмө-жемиштер жана жаңгактардын - 7,5 млн.доллар), Өзбекстан (баалуу металлдардын рудалары жана концентраттары - 20,1 млн. доллар) туура келди.

Импорттук келип түшүүлөр. 2025-жылдын январь-февралында КМШдан тышкаркы өлкөлөрдөн келип түшүүлөрдүн көлөмү 2024-ж. январь-февралына салыштырмалуу 25,5 пайызга төмөндөп, 1 107,9 млн. долларды жана импорттун жалпы көлөмүнүн 63,1 пайызын түздү, ал эми КМШ өлкөлөрүнөн импорттук келип түшүүлөрдүн көлөмү 14,0 пайызга көбөйүп, 648,3 млн. долларды же импорттун жалпы көлөмүнүн 36,9 пайызын түздү.

Импорттук келип түшүүлөрдө трикотаж кездемелери (2,3 эсеге), буудайдын (1,8 эсеге), трикотаж кийимдердин (2,3 эсеге), жер-семирткичтердин (1,8 эсеге), жабдуулардын жана

механикалык түзүлүштөрдүн (37,4 пайызга), фармацевтикалык каражаттары (18,3 пайызга), ошондой эле эт жана эт тамак-аш азыктарынын (8,9 пайызга) импортунун көлөмүнүн төмөндөшү байкалды.

Муну менен катар, жашылчалардын жана тамырлуу жашылчалардын (1,8 эсеге), күн карама майы (45,8 пайызга), бут кийимдер (10,7 пайызга), жемиштердин жана жаңгактардын (30,7 пайызга), пластмасса жана андан жасалган буюмдардын (48,8 пайызга), электр машиналары жана жабдуулар (35,8 пайызга), кара металлдардан жасалган буюмдардын (40,8 пайызга), жыгач жана андан жасалган буюмдардын (33,9 пайызга), мунай заттарынын (28,4 пайызга), шоколад жана какао кошулган башка тамак-аш азыктары (28,8 пайызга), ар түрлүү тамак-аш азыктарынын (24,7 пайызга), синтетикалык комплекстүү жиптерден жасалган кездемелердин (15,9 пайызга), суулар, минералдык жана газдалган кант кошулган суулар (9,0 пайызга) ошондой эле нан жана кондитердик нан азыктарынын (3,9 пайызга) көбөйүшү байкалды.

Импорттук түшүүлөрдө Кытай (кийим жана кийимге тиешелүү буюмдар - 7,5 млн. доллар, электр машиналары жана жабдуулар - 60,5 млн. доллар, бут кийимдер - 10,7 млн. доллар), Россия (мунай заттары - 156,9 млн. доллар, жылмаланбаган болоттон жасалган зымдар - 67,6 млн. доллар, өсүмдүк майлары - 5,4 млн. доллар, жер семирткичтер - 2,4 млн. доллар), Казакстан (суулар, минералдык жана газдалган кант кошулган суулар - 9,2 млн. доллар, буудай - 2,6 млн. доллар, цемент - 1,9 млн. доллар, буудай уну - 7,4 млн. доллар), Түркия (кийим жана кийимге тиешелүү буюмдар - 3,7 млн. доллар, бут кийимдер - 0,9 млн. доллар, эмеректер - 1,0 млн. доллар), Өзбекстан (кийим жана кийимге тиешелүү буюмдар - 2,9 млн. доллар, мөмө-жемиштер жана жаңгактар - 0,7 млн. доллар, жашылчалар - 3,6 млн. доллар) негизги өнөктөш өлкөлөр болуп саналды.

87-таблица: 2025-жылдын январь-февралындагы товарлардын айрым түрлөрүнүн импорту

	Түштү- бардыгы		2024 январь-февралына карата пайыз менен	
	миң тонна	миң доллар	натуралай түрдө	нарктык түрдө
Жашылчалар жана тамырлуу жемиштер	30,7	13 072,2	164,1	184,9
Жемиштер жана жаңгактар	29,9	24 310,5	107,8	130,7
Эт жана эт тамак-аш азыктары	10,3	11 111,2	109,8	91,1
Чай	1,0	1 903,4	112,7	167,0
Күн карама майлары	7,0	7 548,6	125,8	145,8
Кант	1,6	2 887,9	12,5	37,0
Шоколад жана какао кошулган башка тамак-аш азыктары	30,7	13 072,2	164,1	184,9
Нан жана кондитердик нан азыктары	5,3	9 402,7	89,6	103,9
Буудай	28,4	5 329,1	60,9	55,9
Суулар, анын ичинде минералдык жана газдалган кант кошулган суулар, миң литр	21 996,4	11 912,0	99,3	109,0
Ар кандай тамак азыктары	405,9	11 958,1	112,9	143,3
Фармацевтикалык каражаттар	1,3	35 831,8	54,6	81,7
Кагаз, картон жана андан жасалган буюмдар	9,4	12 976,2	148,7	137,1
Пластмасса жана андан жасалган буюмдар	-	41 811,4	-	148,8
Бут кийимдер жана анын тетиктери	-	13 174,4	-	110,7
Текстиль кийимдери	-	7 978,8	-	80,9
Кара металлдар	-	79 851,4	-	101,0
Кара металлдан жасалган буюмдар	-	33 370,5	-	140,8

Валюталардын курсу. Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын маалыматтары боюнча 2025-ж. январь-мартында 2024-ж. январь-мартына салыштырмалуу евронун - 5,5 пайызга, доллардын - 2,4 пайызга, россия рублинин - 5,4 пайызга, казак теңгесинин - 13,8 пайызга жана өзбек сумунун расмий курсунун - 6,9 пайызга төмөндөшү белгиленди.

2025-жылдын мартында мурунку айга салыштырмалуу евронун курсунун - 2,8 пайызга, россия рублинин - 7,7 пайызга, казак теңгесинин - 0,8 пайызга өсүшү белгиленди. Ошол эле учурда доллардын курсунун - 0,6 пайызга төмөндөшү белгиленди. Ал эми өзбек суму өзгөрүүсүз калды.

88-таблица: Айрым чет өлкөлүк валюталардын орточо айлык курсунун өзгөрүшү

	Январь-марты 2025			Марты-2025		
		пайыз менен			пайыз менен	
	валютанын бирдиги үчүн сом	январь-мартына 2024	декабрь 2024	валютанын бирдиги үчүн сом	февраль 2025	декабрь 2024
АКШ доллары	87,23	97,6	100,4	86,95	99,4	100,0
Евро	91,77	94,5	100,8	93,69	102,8	102,9
Россия рубли	0,93	94,6	110,6	1,01	107,7	120,1
Казак теңгеси	0,17	86,2	102,3	0,17	100,8	104,1
Өзбек суму	0,01	93,1	98,5	0,01	100,0	98,5

Социалдык сектор

Демографиялык кырдаал.[1] Кыргыз Республикасынын туруктуу калкынын саны, 2025-жылдын январь-февралында 17,7 миң адамга же 0,2 пайызга көбөйдү жана 2025-жылдын 1-мартына карата 7 млн. 300 миң адамды түздү.

89-таблица: 2025-жылдагы туруктуу калктын санынын аймактар боюнча өзгөрүлүшү
(миң адам)

	Калктын саны		Жалпы өсүү	
	1-январга карата	1-мартка карата	миң адам	пайыз менен
Кыргыз Республикасы	**7 281,8**	**7 299,5**	**17,7**	**0,2**
Баткен облусу	594,7	596,2	1,5	0,3
Жалал-Абад облусу	1 358,5	1 361,7	3,2	0,2
Ысык-Көл облусу	549,8	550,5	0,7	0,1
Нарын облусу	314,9	315,0	0,1	0,0
Ош облусу	1 416,7	1 419,9	3,2	0,2
Талас облусу	280,5	280,8	0,3	0,1
Чүй облусу	971,3	973,3	2,0	0,2
Бишкек ш.	1 321,9	1 327,0	5,1	0,4
Ош ш.	473,5	475,1	1,6	0,3

Кыргыз Республикасынын Президентинин Администрациясына караштуу «Кызмат» мамлекеттик мекемесинин маалыматы боюнча 2025-ж. январь-февралында ЖААК органдарында 21,1 миң жаңы төрөлгөн ымыркай же калктын 1000ине 17,9 адам (2024-ж. январь-февралында - 19,8) жана 5,6 миң өлгөндөр же калктын 1 000ине алганда 4,8 адам (2024-ж. январь-февралында - 5,0) катталган. Натыйжада калктын табигый өсүүсү 15,5 миң адамды же калктын 1 000ине 13,1 адамды (2024-ж. январь-февралында - 14,8) түздү.

[1] Кыргыз Республикасынын Президентинин Администрациясына караштуу «Кызмат» мамлекеттик мекемесинин маалыматы боюнча Улутстатком электрондук түрдө «Түндүк» ведомстволор аралык электрондук өз ара аракеттенүү системасын пайдалануу менен алат. Мында жарандык абалдын актыларын каттоо жөнүндө маалыматтарды аймактык бөлүштүрүү арыз ээлеринин катталган жери боюнча жүргүзүлөт. Маалыматтар Кыргыз Республикасындагы административдик-аймактык реформанын натыйжасында келип чыккан өзгөртүүлөрдү эске алуу менен кайра эсептелген.

90-таблица: Январь-февралдагы калктын табигый кыймылы

	Адам		Калктын 1000ине[1]		
	2024	2025	2024	2025	2025 2024 карата пайыз менен
Төрөлгөндөр (тирүү)	23 241	21 133	19,8	17,9	90,4
Өлгөндөр	5 870	5 615	5,0	4,8	96,0
анын ичинен 1 жашка чейинки балдар	315	260	13,6[2]	12,3[2]	90,4
Калктын табигый өсүүсү	17 371	15 518	14,8	13,1	88,5
Никелешүүлөр, бирдик	7 759	6 841	6,6	5,8	87,9
Ажырашуулар, бирдик	2 219	2 243	1,9	1,9	100,0

[1] Бул жерде жана мындан ары айлык ыкчам отчеттуулуктун көрсөткүчтөрү бир жылга карата кайра эсептелинип берилди, б.а., түзүлгөн кырдаал бир жылдын ичинде өзгөрүлбөсө, көрсөткүчтөр ошол бойдон калат.
[2] Тирүү төрөлгөндөрдүн 1000ине алганда.

2025-ж. январь-февралында калктын табигый өсүүсүнүн эң жогорку деңгээли Баткен, Жалал-Абад, ошондой эле Ош облустарында белгиленди, ошол эле убакта эң төмөнкү деңгээли Бишкек шаарында жана Ысык-Көл облусунда белгиленди.

91-таблица: Январь-февралдагы калктын табигый өсүүсү

	Адам		Калктын 1000ине		
	2024	2025	2024	2025	2025 2024 карата пайыз менен
Кыргыз Республикасы	**17 371**	**15 518**	**14,8**	**13,1**	**88,5**
Баткен облусу	1 862	1 644	19,4	17,1	88,1
Жалал-Абад облусу	4 011	3 527	18,3	16,0	87,4
Ысык-Көл облусу	1 106	980	12,4	11,0	88,7
Нарын облусу	718	652	14,0	12,8	91,4
Ош облусу	4 280	3 660	17,5	15,9	90,9
Талас облусу	778	609	17,1	13,4	78,4
Чүй облусу	2 253	1 765	12,6	11,2	88,9
Бишкек ш.	1 321	1 554	6,9	7,3	105,8
Ош ш.	1 042	1 127	17,4	14,7	84,5

Өлгөндөрдүн жалпы санынын ичинен жарымынан көбү (55 пайызы) кан айлануу системасынын ооруларына, 12 пайызы шишик ооруларына, 8 пайызы - дем алуу органдарынын ооруларына жана 6 пайызы - өлүмдүн тышкы себептерине туура келди.

92-таблица: Январь-февралдагы өлгөн адамдардын санынын өлүмдүн себептери боюнча бөлүнүшү

	Адам			Калктын 100 миңине		
	2024	2025	өсүү (+), төмөндөө (-)	2024	2025	2025 2024 карата пайыз менен
Өлгөн адамдардын бардыгы	**5 870**	**5 615**	**-255**	**499,3**	**476,5**	**96,0**
анын ичинен төмөнкүлөрдөн:						
кан айлануу системасынын оорулары	3 082	3 073	-9	262,2	260,8	99,5
дем алуу органдарынын оорулары	486	432	-54	41,3	36,7	88,9
шишик оорулары	723	688	-35	61,5	58,4	95,0
өлүмдүн тышкы себептери	365	339	-26	31,0	28,8	92,9
анын ичинен төмөнкүлөрдөн:						
транспорттук жаракат алуулар (бардык түрү)	140	144	4	11,9	12,2	102,5
кокустан алкоголдон уулануу	26	12	-14	2,2	1,0	45,5
өзүн-өзү өлтүрүү	56	35	-21	4,8	3,0	62,5
өлтүрүү	5	2	-3	0,4	0,2	50,0
тамак сиңирүү органдарынын оорулары	297	263	-34	25,3	22,3	88,1
айрым жугуштуу жана мите оорулары	90	93	3	7,7	7,9	102,6
кош бойлуу кезде, төрөт учурунда жана төрөгөндөн кийинки мезгилде татаалдануулар	3	6	3	12,9[1]	28,4[1]	2,2 эсе.

[1] Тирүү төрөлгөн балдардын 100 миңине эсептегендеги өлгөн аялдардын саны.

Ымыркайлардын өлүмүнүн негизги себептери болуп перинаталдык мезгилде келип чыккан абал эсептелет, андан 2025-ж. январь-февралында 164 наристе же бир жашка чейинки балдар арасында каза болгон учурлардын жалпы санынын 63 пайызы, өнүгүүнүн тубаса кемтиктеринен - 48 ымыркай (18 пайыз) жана дем алуу органдарынын ооруларынан - 26 бала (10 пайыз) каза болгон.

93-таблица: Январь-февралдагы бир жашка чейинки өлгөн балдардын санынын өлүмдүн себептери боюнча бөлүнүшү

	Адам			Төрөлгөндөрдүн (тирүү) 10 миңине		
	2024	2025	өсүү (+), төмөндөө (-)	2024	2025	2025 2024 карата пайыз менен
Бардыгы	**315**	**260**	**-55**	**135,5**	**123,0**	**90,4**
анын ичинен төмөнкүлөрдөн:						
перинаталдык (төрөлгөндөн кийинки) мезгилде пайда болгон айрым абалдар	213	164	-49	91,6	77,6	84,7
дем алуу органдарынын оорулары	38	26	-12	16,4	12,3	75,0
тукум куучу бузулуулар (өрчүү оорулары), деформация жана хромосомалык бузулуулар	40	48	8	17,2	22,7	1,3 эсе
айрым жугуштуу жана мите оорулары	6	9	3	2,6	4,3	1,7 эсе
нерв системасынын оорулары	4	-	-4	1,7	-	-
өлүмдүн тышкы себептери	5	3	-2	2,2	1,4	20,9

Калктын жугуштуу жана мите оору-сыркоолору. 2025-жылдын мартында Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин маалыматы боюнча курч респиратордук-вирустук инфекциясын кошкондо, жугуштуу жана мите оорулары менен ооруган 38 миң учур катталды. Жугуштуу жана мите ооруларынын түзүмүндө курч респиратордук-вирустук инфекциялар (79,5 пайыз) басымдуулук кылды. Кызамык оорусунун үлүшүнө оорулардын 3,8 пайызы, курч ичеги инфекциясына - 4,3, энтербиозго - 2,5, вирустук гепатитке -1,9 жана аскаридозго - 1,7 пайызы туура келди.

Үстүбүздөгү жылдын январь-мартында өткөн жылдын тийиштүү мезгилине салыштырмалуу калктын 100 миңине эсептегенде курч ичеги инфекциясы (47,9 пайызга), курч респиратордук-вирустук инфекциясы (28,4 пайызга), сифилис (18,7 пайызга) жана бруцеллез (4,5 пайызга) оорусунун олуттуу өсүшү белгиленди.

Ошол эле убакта үстүбүздөгү жылдын январь-мартында эпидемиологиялык абал ботулизм (33,3 пайызга), туберкулез (5,9 пайызга) жана вирустук гепатит (7,1 пайызга) ооруларынын олуттуу азайышы менен мүнөздөлдү.

94-таблица: Январь-марттагы айрым жугуштуу жана мите оорулары менен калктын оору-сыркоосу

(бейтаптарда катталган оорулар, калктын 100 миңине)

	Бардыгы, учурлар		Мурунку жылдын тийиштүү айына карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Вирустук гепатит	57,9	53,8	361,9	92,9
АИВ инфекциясы	4,0	4,0	97,6	100,0
Курч ичеги инфекциясы	42,6	63,0	69,5	147,9
Бруцеллез	2,2	2,3	115,8	104,5
Кургак учук	13,6	12,8	87,8	94,1
Курч респиратордук-вирустук инфекция	1 225,3	1 573,0	107,1	128,4
Сифилис	1,6	1,9	114,3	118,7
Ботулизм	0,6	0,4	100,0	66,7

2025-ж. январь-мартында 2024-ж. январь-мартына салыштырмалуу жалпы республика боюнча аныкталган козгогучтар алып келген гастроэнтериттер, колиттер 23,2 пайызга көбөйүшү менен анын Бишкек ш. (42,1 пайызга), Нарын (36,3 пайызга) жана Ысык-Көл (3,0 пайызга) облустарында төмөндөшү байкалган. Бактериялык дизентерия оорусунун өсүшү (11,1 пайызга) анын Баткен (1,9 эсеге), Жалал-Абад (2,7 эсеге) облустарында жана Ош ш. (4,3 эсеге) көбөйүшү менен шартталган.

95-таблица: 2025-жылдын январь-мартында аймактар боюнча калктын жугуштуу жана мите ооруларынын айрым түрлөрү менен оору-сыркоосу

(мурунку жылдын тийиштүү айына карата пайыз менен; калктын 100 миңине)

	Кургак учук	Бактериялык дизентерия	Бруцеллез	Вирустук гепатит	Аныкталган козгогучтар алып келген гастроэнтериттер, колиттер	АИВ инфекциясы
Кыргыз Республикасы	**94,1**	**111,1**	**104,5**	**92,9**	**123,2**	**100,0**
Баткен облусу	100,9	190,0	46,2	64,4	119,2	150,0
Жалал-Абад облусу	83,6	271,4	103,2	128,7	231,8	82,1
Ысык-Көл облусу	79,3	-	54,2	30,9	97,0	255,6
Нарын облусу	70,5	-	92,9	368,8	63,7	73,1
Ош облусу	100,9	100,0	180,0	69,7	130,4	100,0
Талас облусу	98,7	-	120,0	47,8	103,4	100,0
Чүй облусу	71,2	71,4	157,1	137,9	129,6	106,3
Бишкек ш.	123,0	57,1	250,0	103,3	57,9	91,2
Ош ш.	134,3	433,3	60,0	88,8	191,8	87,8

Жалпы республика боюнча жугуштуу жана мите ооруларынын өсүшү менен катар анын Ош облусунда төмөндөшү белгиленди.

96-таблица: Январ-мартта аймактар боюнча калктын жугуштуу жана мите оорулары менен оору-сыркоосу

(бейтаптарда катталган оорулар, калктын 100 миңине)

	Бардыгы, учурлар		Мурунку жылдын тийиштүү айына карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Кыргыз Республикасы	**1 611,0**	**1 910,8**	**167,9**	**118,6**
Баткен облусу	1 593,4	2 149,8	134,2	134,9
Жалал-Абад облусу	755,3	1 000,8	144,3	132,5
Ысык-Көл облусу	1 760,3	2 744,2	152,9	155,9
Нарын облусу	972,3	1 780,0	135,8	183,1
Ош облусу	845,9	777,5	114,9	91,9
Талас облусу	997,0	1 256,8	150,8	126,1
Чүй облусу	2 219,9	2 322,0	203,9	104,6
Бишкек ш.	3 422,3	3 714,3	220,0	108,5
Ош ш.	1 086,2	1 856,8	112,0	170,9

Кылмыштуулук. Кыргыз Республикасынын Башкы прокуратурасынын маалыматтары боюнча 2025-жылдын январь-мартында 8,9 миң кылмыш иши катталды, алардын саны 2024-жылдын январь-март айларынын деңгээлине салыштырмалуу 21 пайызга аз. Алардын ичинен 1 295 оор жана өзгөчө оор кылмыштар, бул 2024-жылдын январь-мартына салыштырмалуу дээрлик 2,1 эсеге аз. Кылмыштардын негизги бөлүгү менчикке каршы кылмыштар болгон, алардын үлүшү 2025-жылдын январь-мартында 68 пайызды түздү.

97-таблица: Январь-мартта катталган кылмыштардын аймактар боюнча саны

	Бардыгы - учурлар		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Кыргыз Республикасы	**11 306**	**8 917**	**95,3**	**78,9**
Баткен облусу	349	250	100,3	71,6
Жалал-Абад облусу	665	833	59,3	125,3
Ысык-Көл облусу	605	619	98,2	102,3
Нарын облусу	205	230	71,7	112,2
Ош облусу	953	628	123,1	65,9
Талас облусу	177	200	101,7	113,0
Чүй облусу	1 492	1 159	72,4	77,7
Бишкек ш.	5 955	4 196	104,8	70,5
Ош ш.	900	797	112,2	88,6

Үстүбүздөгү жылдын январь-мартында инсанга каршы кылмыштардын саны өткөн жылдын тиешелүү мезгилине салыштырмалуу жалпы республика боюнча 9,5 пайызга азайган. Мында зордуктоолордун саны - 1,8 эсеге, адам өлтүрүү - 6,7 пайызга, ден соолукка оор зыян келтирүү - 3,5 пайызга жана ден соолукка анча оор эмес зыян келтирүү менен жасалган кылмыштардын саны - 3,0 пайызга төмөндөгөн.

2024-жылдын январь-марттына салыштырмалуу менчикке каршы кылмыштардын санынын 12,3 пайызга азайышы, уурулук учурларынын саны - 22,4 пайызга, каракчылыктын - 21,0 пайызга азайгандыгы менен шартталган, ошол эле маалда опузалап талап кылуу учурларынын саны - 17,3 пайызга, алдамчылык - 6,2 пайызга көбөйгөн.

Баңгизаттарды мыйзамсыз жүгүртүүгө байланыштуу кылмыштардын санынын азайышы (17,6 пайызга) белгиленген. Мындай кылмыштардын эң көп үлүшү (61 пайыздан ашык) баңгизаттарды сатуу максатында сактоо жана баңгизаттарды сатуу максатысыз сактоо (37 пайыздан ашык) менен байланышкан.

2025-жылдын январь-марттында коомдук жайларда жасалган 646 кылмыш иши катталды, алардын ичинен эң көбү уурулук (41,0 пайыз), бейбаштык (12,5 пайыз) жана тоноочулук (5,3 пайыз) учурларына туура келди.

98-таблица: Январь-мартта катталган кылмыштардын негизги топтор боюнча саны

	Бардыгы - учурлар		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Инсанга каршы жасалган кылмыш	945	855	103,7	90,5
анын ичинен:				
өлтүрүү	45	42	187,5	93,3
зордуктоо	53	30	88,3	56,6
ден соолукка оор зыян келтирүү	57	55	81,4	96,5
ден соолукка анча оор эмес зыян келтирүү	100	97	97,1	97,0
киши уурдоо	18	-	-	-
Менчикке каршы жасалган кылмыш	6 876	6 033	78,7	87,7
анын ичинен:				
уурулук	4 109	3 188	80,3	77,6
алдамчылык	2 097	2 227	83,6	106,2
тоноо	219	173	62,9	79,0
каракчылык	23	26	60,5	113,0
опузалап талап кылуу	52	61	91,2	117,3
Баңгизаттарды мыйзамсыз жүгүртүүгө байланышкан кылмыштар	381	314	100,0	82,4
анын ичинен:				
баңгизат каражаттарын, психотроптук заттарды жана алардын аналогдорун сатып өткөрүү максатында мыйзамсыз даярдоо	254	190	99,2	74,8

	Бардыгы - учурлар		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
баңгизат каражаттарын, психотроптук заттарды жана алардын аналогдорун сатып өткөрүү максатысыз мыйзамсыз даярдоо	119	117	101,7	98,3
Экономикалык багыттагы кылмыш	2 011	582	277,4	28,9
ишенип берилген мүлктү ыйгарып алуу же коротуу	26	29	76,5	111,5
контрабанда	25	22	83,3	88,0
салыкты төлөөдөн качуу	17	20	94,4	117,6
Кызматтык кылмыштар:				
кызмат абалынан кыянаттык менен пайдалануу	222	216	98,2	97,3
паракорчулук	74	88	125,4	118,9
бийликтен аша чабуу	5	13	41,7	260,0
коррупция	18	31	150,0	172,2
Бейбаштык	325	282	68,7	86,8
Автомототранспорт каражаттарынын кыймылынын жана аларды эксплуатациялоонун коопсуздук эрежелерин бузуу	89	97	95,7	109,0

2025-жылдын январь-мартында кылмыш жасаган 5 138 адам кармалды, бул 2024-ж. тиешелүү мезгилине салыштырганда 7,9 пайызга көп. Алардын жалпы санынын 12,3 пайызын аялдар, 7,7 пайызын жашы жете электер түздү, ал эми алардын ичинен 71,0 пайызы эч жерде окубаган жана иштебеген адамдар.

99-таблица: Январь-мартта кылмыш жасагандардын курамы

	Адам		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Кармалгандардын - бардыгы	**4 762**	**5 138**	**95,9**	**107,9**
анын ичинде:				
эркектер	4 121	4 502	96,6	109,2
аялдар	641	636	91,1	99,2
Кылмыш кылган учурдагы курагы боюнча:				
14-17 жаш	418	398	109,7	95,2
18-24 жаш	916	970	92,1	105,9
25-28 жаш	565	592	92,6	104,8
29 жаш жана андан улуу	2 862	3 177	96,0	111,0
Кылмыш кылган учурдагы иши боюнча анын ичинен:				
иштегендер	128	109	158,0	85,2
билим берүү уюмдарында окугандар менен студенттер	204	186	134,2	91,2
окубагандар жана иштебегендер	3 169	3 646	129,6	115,1

2025-жылдын январь-мартында жашы жете электер тарабынан 398 кылмыш иши жасалган. Мындай кылмыштардын эң көп саны уурулукка туура келет, кылмыш жасаган балдардын жалпы санындагы алардын салыштырма салмагы - 49,0 пайызды, тоноочулук - 14,1 пайызды, бейбаштык - 8,8 пайызды, алдамчылык - 7,3 пайызды, мал уурдоо - 4,3 пайызды жана автомототранспорт каражаттарын айдап качуу - 3,5 пайызды түздү.

Муну менен катар, 2025-ж. январь-мартында кылмыштуу кол салуулардан 388 жашы жете элек балдар жабыркаган. Балдардын эң көп саны уурулуктан жабыркаган, алардын үлүшү жабыркаган балдардын жалпы санынын 27,1 пайызын түзөт, тоноочулуктан - 10,3 пайызы, алдамчылыктан - 9,5 пайызы, он алты жашка толо элек балдар менен сексуалдык мүнөздөгү аракеттерден - 8,8 пайызы, бейбаштыктан - 5,7 пайызы жана зордуктоодон - 4,1 пайызы жабыр тарткан. Кылмыштуу аракеттердин натыйжасында 9 бала каза болгон, ал эми 78 бала денесинен жаракат алышкан. Жашы жете электерге карата жасалган кылмыштардын эң көп саны 39,2 пайызы - Бишкек шаарында, 17,3 пайызы - Жалал-Абад облусу, 10,8 пайызы - Чүй облусунда, 9,5 пайызы - Ош шаарында, Ош облустарында - 6,7 пайызы жана Баткен облусунда – 3,4 пайызы катталган.

2025-жылдын январь-мартында республиканын аймагында аялдарга карата 2 616 кылмыш жасалган, алардын эң көп үлүшү 54,6 пайызы - Бишкек шаарына, 13,0 пайызы - Чүй облусуна, 8,3 пайызы - Ош шаарына жана Жалал-Абад облусунда - 7,9 пайызы туура келген. Аялдардын жалпы санынын 45,5 пайызы уурулуктун, 32,8 пайызы алдамчылыктын, 3,4 пайызы - ден соолукка жеңил зыян келтирүү, 2,2 пайызы - бейбаштык, 1,8 пайызы - автомототранспорт каражаттарынын кыймылынын жана эксплуатациялоонун коопсуздук эрежелерин бузууларынан жабыркаган.

2025-жылдын январь-мартта улгайган курактагы жарандарга каршы 378 кылмыш катталган. Мындай учурлардын 37,6 пайызын - алдамчылык, 32,5 пайызын - уурдоо, 7,9 пайызын - мал уурдоо, 3,4 пайызын - автомототранспорт каражаттарынын кыймылынын жана эксплуатациялоонун коопсуздук эрежелерин бузууларынан жана 3,2 пайызын - ишенип берилген мүлктү ээлеп алуу же коротуу түзгөн.

Кыргыз Республикасынын Башкы прокуратурасынын маалыматтык технологиялар, укуктук статистика жана эсепке алуу башкы башкармалыгынын маалыматтары боюнча ү.ж. январь-мартында республиканын аймагында 1 491 жол-транспорт кырсыктары катталган. Өткөн жылдын январь-мартына салыштырмалуу мындай окуялардын саны 9,3 пайызга көбөйдү. Алардын эң көп үлүшү Бишкек ш. (52 пайыз), Чүй (18,3 пайыз) жана Ош облусуна (9,1 пайыз) туура келди.

Жол-транспорт кырсыктарынан 2 200 адам жабыр тартты, бул 2024-ж. январь-мартына салыштырмалуу 12 пайызга көп, каза болгондор - 115 адам же 16,2 пайызга көп болду.

Балдардын катышуусу менен болгон 370 жол-транспорт кырсыктары катталган, бул 2024-ж. январь-мартына салыштырмалуу 18,6 пайызга көп. Натыйжада 14 бала каза болуп, 441 бала жабыр тартты.

Алкоголь ичимдигин ичип, мас абалында унаа айдаган айдоочулардын катышуусу менен болгон 72 жол-транспорт кырсыктары катталган, бул өткөн жылдын январь-мартына салыштырмалуу 1,4 пайызга көп.

Улутстаткомдун төрагасынын
биринчи орун басары **Н.К. Керималиева**